

HRVATSKARIJEČ

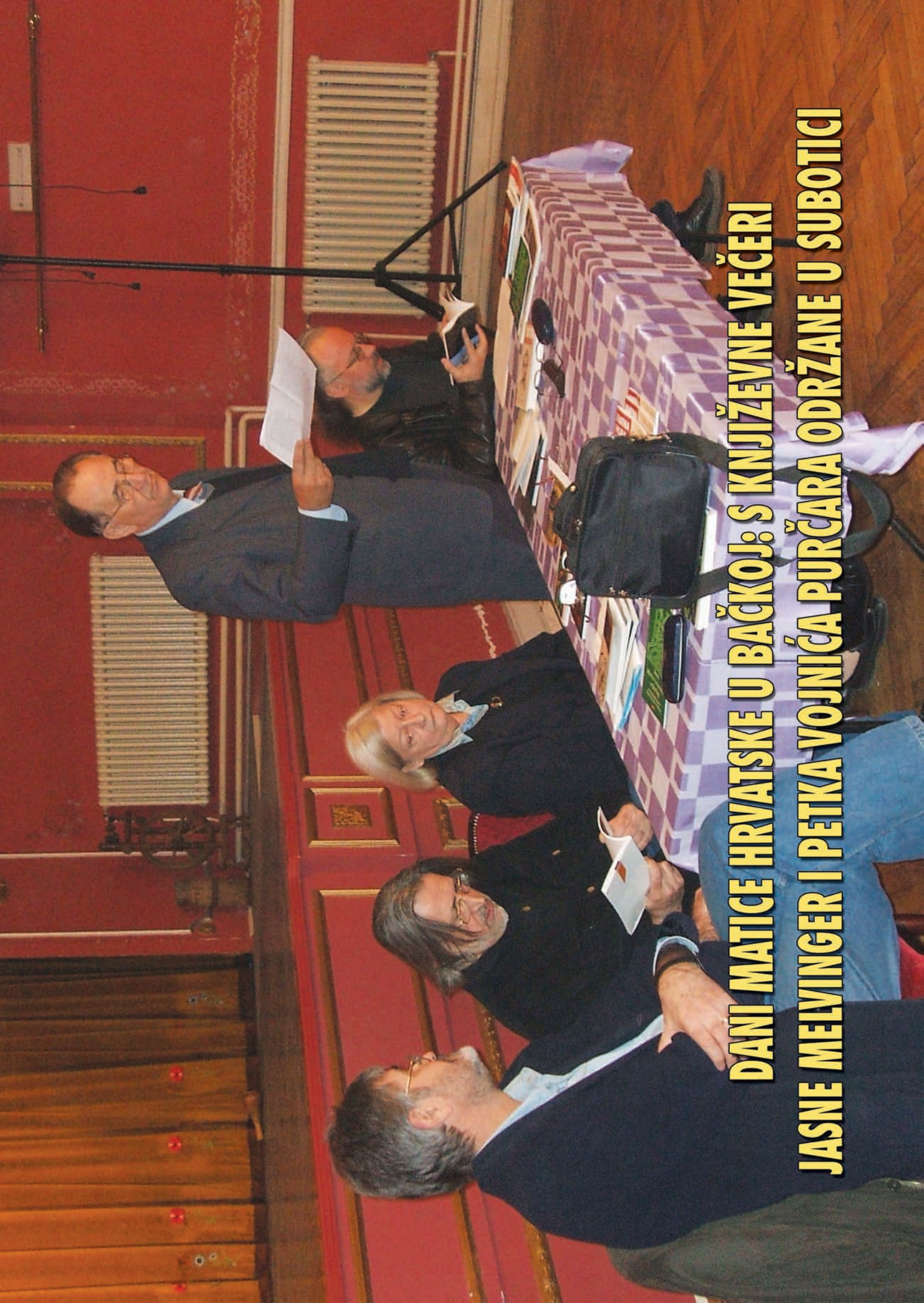
SUBOTICA, 8. PROSINCA 2006. - CIJENA 35 DINARA - BROJ 199

Informativno-politički tjednik, izlazio od 1945. do 1956., obnovljen 2003. COBISS SR-ID 109442828

INTERVJU

**DANI MATICE HRVATSKE U BAČKOJ: S KNJIŽEVNE VEČERI
JASNE MELVINGER I PETKA VOJNIĆA PURČARA ODRŽANE U SUBOTICI**

OSNIVAČ:

Hrvatsko nacionalno vijeće

IZDAVAČ:

Novinsko-izdavačka ustanova
»Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II,
24000 Subotica

UPRAVNI ODBOR:

Lazar Baraković (predsjednik),
Dušica Dulić, Zdenko Đaković,
dr. Marija P. Matarić, Pavle Pejčić,
Dražen Prčić, Zvonko Sarić,
Stipan Stantić, Zvonko Tadijan

DIREKTOR I**V. D. ODGOVORNOG UREDNIKA:**

Zvonimir Perušić

**POMOĆNIK I ZAMJENIK
ODGOVORNOG UREDNIKA:**

Zvonko Sarić

REDAKCIJA:

Ivan Andrašić (Podunavlje)
Davor Bašić Palković (kultura)
Dušica Dulić (politika)
Jasminka Dulić (politika)
Dražen Prčić (sport i zabava)
Zdenko Samaržija (povijest)
Nada Sudarević (fotografije)
Željka Vukov (društvo)

TEHNIČKI UREDNIK:

Thomas Šujić
Jelena Ademi (tehnički prijelom)

ADMINISTRACIJA:

Zdenka Sudarević
Ljubica Vujković Lamić

LEKTORICA: Katarina Vasiljčuk**KOREKTOR:** Mirko Kopunović

TELEFON: ++381 24/55-33-55
++381 24/55-15-78

ŽIRO RAČUN: 355-1023208-69**E-MAIL:** hrvatskarijec@tippnet.co.yu**WEB:** www.hrvatskarijec.co.yu**TISAK:** »Rotografika« doo Subotica

List je registriran kod Tajništva za
informiranje Skupštine AP Vojvodine
pod rednim brojem 73.

List je oporezovan PDV-om od 8 posto,
po Službenom glasniku broj 140
od 1. siječnja 2005.

Štrajkaši gladu

Dvojica pritvorenika, štrajkaša gladu – Branimir Glavaš i Vojislav Šešelj – kao da postižu svoj cilj. Glavaš je već u Osječkoj kliničkoj bolnici, budući da je protiv njega, zbog zdravstvenog stanja, privremeno prekinuta istraga i ukinut pritvor, a Šešelju je na noge u Scheweningen otišao ovdašnji visoki dužnosnik zadužen za suradnju s Haškim sudom Rasim Ljajić u misiji njegova dovođenja na liječenje u Beograd.

Glavaševih 37 dana bez hrane ozbiljno su ugrozili njegov život i istražni sudac nije imao smjelosti dalje riskirati. Uradio je ono što su od njega tražili prosvjednici na ulicama, braniteljske udruge, dobar dio javnosti, a na koncu i dio akademika i Crkve. Iako su zakonodavna, sudska i izvršna vlast formalno neovisne, tu i tamo popusti se ponekom pritisku i tome sada svjedočimo.

Sličan je scenarij smislio i Vojislav Šešelj. Hoće li i UN-ovi dužnosnici podleći pritiscima štrajkaša koji već 27 dana odbija uzeti hranu, vidjet ćemo uskoro, a možda u momentu izlaska ovoga teksta iz tiska to već bude i poznato.

Oba ova slučaja, koliko god ista ili različita bila, širom otvaraju prostor za suštinsko pitanje: dokle smo stigli s demokratizacijom društva, ako odluke suda ovise o pritiscima bilo koga – ulice, prosvjednika, liječnika, vlade...? I, ne samo da su na ispitu društva tranzicijskih zemalja – Hrvatske i Srbije – nego i onoga što se naziva međunarodnom zajednicom, a pod čime se podrazumijeva gospodarski i demokratski razvijeni dio svijeta. Hoće li i gospoda u »čudnoj odjeći«, kako se sam Šešelj sucima podsmijevao u haškoj sudnici, svoju privrženost pravu i zakonu podrediti »humanitarnoj brizi za čovjeka«?

Ako gladovanje, kao sredstvo pritiska, sada urodi plodom, moglo bi postati univerzalno oruđe u rukama onih, koji za svoje navodne ili stvarne zločine žele izbjeći suočavanje s dokazima. Optuženike će tada, jedne od drugih, dijeliti samo stupanj njihove popularnosti u puku i vlasti. Oni koji uspiju animirati navijače, bit će izuzeti od procesuiranja, a oni koji to ne uspiju, odgovarat će pred zakonom. Neki bi to nazvali sumrakom prava, no prerano je za zaključke, još je svašta moguće.

A, to što štrajkaši-optuženici niti za milimetar ne odstupaju od svojih ideja, zbog kojih ih se i tereti pred sudom, samo je činjenica u prilog čvrste obrane vladavine prava. Jer, ako recimo Šešelj čak i u uvjetima opasnim po život, obznanjuje testament u kojemu druge poziva na ljuti boj za »srpske zemlje«, oslobođanje radi »humanosti« gubi svaki smisao.

Z. P.

Pravo i pravda, obrana ili poraz...

Povijesni posjet pape Benedikta XVI. Turskoj

Apostolski i pastirski pohod

*Tijekom četiri dana papa Benedikt XVI. posjetio je Ankaru, Izmir, Efez te Istanbul * Njegov posjet Turskoj te molitvu u Plavoj džamiji turski je tisak nazvao povijesnom gestom pomirenja*

Piše: Željka Zelić

Papa Benedikt XVI. boravio je od utorka 28. studenoga do petka 1. prosinca u apostolskom i pastirskom pohodu Turskoj, a tijekom četiri dana posjetio je Ankaru, Izmir, Efez te Istanbul. Njegov posjet Turskoj te molitvu u Plavoj džamiji turski je tisak nazvao povijesnom gestom pomirenja. U nezavisnom turskom

dnevniku »Vatan« istaknuto je kako se »u Istanbulu pisala povijest«, a »povijesnim trenutkom« ugledni islamski dnevnik »Yeni Safak« nazvao je scenu u kojoj papa Benedikt XVI. stoji zajedno s istanbulskim velikim muftijom *Mustafom Cagricijem* okrenut prema Meki u tihoj molitvi. Ovi i slični napisi svjedoče o tome kako

je unatoč brojnim prosvjedima koji su prethodili njegovu posjetu Turskoj, »Papa osvojio turska srca i razumijevanje«, kako je uostalom komentirao dnevnik na engleskom »*Turkish Daily News*«.

Samo radikalna islamistička glasila nisu ništa izvijestila o Papinu posjetu glasovitoj džamiji. Uzmemo li obzir da su nakon

Papina posjeta Sveučilištu u Regensburgu 12. rujna, tijekom pastoralnoga posjeta Njemačkoj, uslijedile burne reakcije i prosvjedi u muslimanskim zemljama čime su znatno narušeni odnosi muslimana i Katoličke crkve, Papin posjet Turskoj mogao bi se ocijeniti kao izrazita hrabrost ali još više odlučnost i spremnost na dijalog s muslimanima. Tomu u prilog svjedoče i njegove riječi izrečene tijekom nedjeljnoga nagovora okupljenim vjernicima na Trgu sv. Petra u Rimu 26. studenoga, u kojemu je izrazio poštovanje i iskreno prijateljstvo turskom narodu. Inače, prije pape Benedikta XVI. Tursku je 1967. godine posjetio papa *Pavao VI.*, te papa *Ivan Pavao II.* 1979. godine.

SREDIŠNJI DOGAĐAJ POSJETA: Tijekom posjeta Turskoj, koji je njegovo peto međunarodno putovanje, Papa je posjetio Mauzolej Atatürka, »oca domovine«, koji je 1923. godine proglasio Tursku Republiku, susreo se s turskim predsjednikom *Ahmetom Necdetom Sezerom*, sa zamjenikom turskoga premijera te predsjednikom za vjerske poslove, a u apostolskoj nuncijaturi u Ankari susreo se s diplomatskim zborom. U Efezu je u svetištu Kuća Marijina slavio svetu misu. Posjetio je također Muzej svete Sofije, apostolsku armensku katedralu gdje se susreo s armenskim patrijarhom

Papa Benedikt XVI. se prigodom posjeta Turskoj susreo s predsjednikom Ahmedom Necdetom Sezerom

SADRŽAJ

Dvodnevni programom HKUD »Vladimir Nazor« iz Sombora obilježilo 70. obljetnicu djelovanja

Tako mladi, a sedam desetljeća traju6-9

Posljednja sjednica SO Subotica održana bez dugih rasprava

Usvojen program za državno poljoprivredno zemljište22

Sastanak članice IO HNV-a zadužene za kulturu s predstavnicima hrvatskih kulturnih udruga

Koordinacija kulturnih događanja u zajednici30,31

Nastup nogometne reprezentacije vojvodanskih Hrvata

Bronca iz Splita44

Dujizmi

► *Odbori su polje demokratske vlasti, a pododbori njihova zaštitna ograda.*

► *Njegova visost meni je uvijek strana.*

► *Narod stoički izdržava izbore.*

Papa Benedikt XVI. i patrijarh carigradski Bartolomej I

FOTO: FAH

Mesrobom II., sirsokoppravoslavnim metropolitom *Filüksinosom Yusufom Cetinom*, velikim rabinom *Isakom Halevoms* te članovima Turske biskupske konferencije. Na blagdan sv. Andrije, u četvrtak 30. studenoga, Papa je sudjelovao na liturgijskom slavlju u sjedištu carigradskog patrijarhata Sv. Jurja u Istanbulu, gdje se poklonio relikvijama svetoga *Grgura Nazijanskoga* i svetoga *Ivana Zlatoustoga*, koje je 2004. godine papa Wojtyła predao Ekumenskome patrijarhatu.

No, zasigurno središnji događaj cijeloga posjeta bilo je potpisivanje zajedničke izjave Benedikta XVI. i carigradskoga ekumenskoga patrijarha *Bartolomeja I.*, nakon susreta u patrijarhatu u Istanbulu 30. studenoga. Vjerska sloboda i poštivanje manjina, ljudskih prava, zaštita okoliša, očuvanje kršćanskih vrijednosti Europe od sekularizacije i nihilizma, mir na Bliskom istoku i istinski i otvoren međureligijski dijalog kao protuteža nasilju i diskriminaciji, daljnji rad na ekumenskom dijalogu, samo su neke od obveza i zajedničkih odluka koje moraju prihvatiti pravoslavni i katolici. U izjavi je pozitivno ocijenjen i put prema oblikovanju Europske unije, izražena je zajednička potpora Turskoj za njezin ulazak u Europsku uniju te sadržan zahtjev da u svim pothvatima ujedinjenja Europe budu zaštićene manjine, njihove kulturne tradicije i njihove specifičnosti vjere.

Patrijarh Bartolomej darovao je tom prigodom Papi evanđelistar, a Benedikt XVI. patrijarhu zlatni

kalež, što je patrijarh komentirao riječima: »Vrlo simbolično. Možda bi to moglo prethoditi zajedničkom pristupanju sv. euharistiji«.

naravi, Benedikt XVI. komentirao je riječima kako njegovo putovanje nije političko nego pastoralno, u znaku mira i dijaloga. Osim toga,

FOTO: FAH

Turski je tisak Papin posjet Turskoj povijesnom cestom pomirenja

Posjet Turskoj papa Benedikt XVI. završio je svetom misom koju je 1. prosinca predvodio u latinskoj katedrali Svetog Duha u Istanbulu, na kojoj je bio prisutan i carigradski ekumenski patrijarh Bartolomej I. s drugim patrijarhima i predstavnicima protestantskih Crkava. Opraštajući se od svojih domaćina, Papa je rekao kako dio njegova srca ostaje u predivnom gradu Istanbulu. Vjernici su se pak od Pape oprostili povcima: »Benedetto, Benedetto« i »Živio Papa!«

U ZNAKU MIRA I DIJALOGA: Pojedine špekulacije, osobito u medijima, kako je Papin posjet Turskoj u prvom redu bio političke

istaknuo je kako je cilj putovanja »dijalog, bratstvo, zauzetost u razumijevanju među kulturama i religijama, u svrhu izmirenja« te nadodao kako ne trebamo očekivati velike rezultate od ovoga putovanja. »Njegova važnost je simbolična i sastoji se u samim

susretima prijateljstva i poštovanja u zajedničkom nastojanju za mir i bratstvo«, rekao je Papa.

Valja spomenuti kako je i do posljednjega trenutka bilo neizvjesno hoće li Papa uopće otputovati u Tursku, sve do 18. rujna i zasjedanja Turske biskupske konferencije kada je apostolski vikar Anatolije biskup *Luigi Padovese* potvrdio pohod pape Benedikta XVI. Turskoj. Konačno, 11. studenoga Tiskovni ured Svete Stolice objavio je konačni program apostolskoga putovanja pape Benedikta XVI. u Tursku. Turska Vlada proglasila je najviši stupanj sigurnosti u tijeku posjeta pape Benedikta XVI. zemlji pa je za Papinu sigurnost brinulo 7000 službenika u Ankari i 9000 njih u Istanbulu. Mjere sigurnosti ocijenjene su sličnima onima tijekom NATO-ova summita 2004., kada je u glavnom gradu Turske boravio američki predsjednik *George Bush*. Prema napisu »Večernjega lista«, Turska policija prije Papina posjeta lovila je najmanje 100 potencijalnih atentatora na njega. Papu je na primjer od posjeta putem pisma pokušao odgovoriti i atentator na papu Ivana Pavla II., *Ali Agca*, napomenuvši kako mu »to savjetuje netko, on, tko zna kako stoje stvari«. Uoči Papina posjeta u Turskoj je najprodavanija postala knjiga pod naslovom »Tko će ubiti Papu«. Sve nabrojeno samo dakle potvrđuje tezu kako je ovaj Papin posjet pravilno okarakteriziran kao »povijesni događaj«.

Na kraju, dodajmo kako je prema podacima koje je objavila Katolička crkva u Turskoj u toj zemlji krajem 2005. bilo 32 tisuće katolika, od 72.070.000 stanovnika, u sedam biskupija i apostolskih administratura te 47 župa. Za vjernike je pastoralno skrbrilo šest biskupa, 13 biskupijskih svećenika te 55 svećenika-redovnika, četiri trajna đakona, 12 braće laika te 86 redovnica.

Isprika

U prošlom broju, u tekstu pod naslovom »Raspisan oglas za urednika tjednika«, pogreškom je, pri nabranjanju članova Upravnog odbora NIU »Hrvatska riječ« nazočnih na sjednici, izostalo ime dr. Marije Matarić, koja jest sudjelovala u radu sjednice Upravnog odbora. Ispričavamo se g-dici Matarić i čitateljima.

Uredništvo

Dvodnevni programom HKUD »Vladimir Nazor« iz Sombora obilježilo 70. obljetnicu djelovanja

Put dug sedam desetljeća

*Proslava obljetnice počela književnim, etnografskim i likovnim programom * Program proslave nastavljen u subotu, svečanom akademijom u velikoj dvorani Skupštine Općine Sombor * Večernja priredba u subotu kruna dvodnevnog obilježavanja obljetnice*

Tekst i fotografije: Davor Bašić Palković, Zvonko Sarić i Ivan Andrašić

Predstavljanjem uradaka pjesnika iz Sombora i okolnih mjesta koji su sudjelovali na ovogodišnjem susretu pjesnika »Lira naiva 2006.« (zastupljenih u istoimenoj knjizi pjesama), u petak 1. prosinca počela je dvodnevna proslava 70. obljetnice postojanja i rada Hrvatskog kulturno-umjetničkog društva »Vladimir Nazor« iz Sombora. Svoje pjesme ovom su prigodom čitali *Emilija Dorotić, Katarina Firanj, Zlatko Gorjanac, Antun Kovač, Hermina Malković, Marija Matarić, Adam Bešlin* – Nova (član Zavičajne udruge »Šokadija« u Bilju) *Marica Mirkut* i *Cecilija Miler*, a nisu zaboravljeni

ni drugi autori iz ovog kraja čiji su se stihovi, u interpretaciji nazočnih kolega, također mogli čuti.

U okviru večeri priređeno je i predstavljanje knjige »Svršetak vražjeg stoljeća« *Vladimira Bošnjaka*, o kojoj je pokraj autora, a u ime nakladnika govorio direktor NIU »Hrvatska riječ« *Zvonimir Perušić*.

Priređena je i izložba predmeta ukrašenih bijelim vezom, a o ovoj tehnici govorila je organizatorica izložbe, ujedno i voditeljica programa večeri, *Marija Šeremešić*. Izložbom je obuhvaćeno više predmeta (jastučnica, pregača, stolnjaka...) među kojima je bilo i onih

starih skoro stotinu godinu, kao i radova novijeg datuma, a koji su za ovu prigodu prikupljeni iz privatnog vlasništva više osoba.

Na koncu večeri otvorena je i prodajna izložba slika iz fundusa HKUD-a »Vladimir Nazor«, nastalih na likovnoj koloniji »Colorit« koju ovo Društvo organizira.

SVEČANA AKADEMIJA: Proslava jubileja HKUD »Vladimir Nazor« nastavila se u subotu, 2. prosinca, svečanom akademijom u velikoj dvorani Skupštine Općine Sombor. Nakon intoniranja himni Republike Srbije »Bože pravde« i Republike Hrvatske »Lijepa naša« svečani program akademije nast-

vio se nastupima mješovitog omladinskog zbora *Juventus Cantat* iz Sombora pod ravnanjem *Fedora Prodanova* i zbora *Collegium Musicum Catholicum* iz Subotice pod ravnanjem *Miroslava Stantića*. Voditeljice programa bile su članice »Nazora« *Dejana Jakšić* i *Bojana Jozić*.

Članove i prijatelje HKUD »Vladimir Nazor«, kao i uzvanike, pozdravio je predsjednik Društva *Šima Raič* i ukratko predstavio povijest i aktualni rad Društva.

»Godine 1935. Hrvati su u Somboru osnovali inicijativni odbor za osnutak hrvatskog društva. Osnivačka skupština je

U okviru prve večeri priređena je izložba bijelog veza i slika s kolonije »Colorit«

održana 6. prosinca, društvo je nazvano Hrvatsko kulturno društvo 'Miroljub', a za prvog predsjednika izabran je *Antun Matarić*. Ime hrvatskog pjesnika *Vladimira Nazora* naše Društvo je ponijelo 1949. godine, ali od 1957. pa sve do 2001. godine, Društvo nije imalo hrvatski predznak u nazivu. Sabor našeg Društva je 2001. godine donio odluku da se u naziv vrati hrvatski predznak«, rekao je Šima Raič, napominjući kako su u Društvu aktivne dramska, folklorna, etnološka i glazbena sekcija, kao i sekcija recitatora, a kao vrlo

umjetničko društvo »Vladimir Nazor«.

»Društvo 'Vladimir Nazor' već godinama predstavlja jednu od najuglednijih amaterskih kulturnih institucija u našem gradu i Općini. Višedecenijska svestrana kulturna djelatnost ovog Društva, koja se ogledala u odličnim folklornim, pjevačkim, kazališnim ili književnim sekcijama, kao i u organizaciji velikog broja kulturnih manifestacija, predavanja i sličnih društvenih događanja, učinila je da Društvo 'Vladimir Nazor' postane poznato širom Vojvodine, a gostovanja po

Darovi za slavljenike

Prigodom prve slavljeničke večeri direktor NIU »Hrvatska riječ« Zvonimir Perušić darovao je Društvu komplet knjiga iz nakladničke produkcije ove ustanove, kao i fotoaparat namijenjen redakciji lista »Miroljub«, dok je predsjednik HNV-a Josip Z. Pekanović, pozdravivši obljetnicu, Društvu darovao knjige koje će se naći u, kako se moglo čuti, budućoj knjižnici somborskoga Društva.

važnu, istaknuo je djelovanje sekcije za njegovanje i očuvanje kulture i tradicije bunjevačkih Hrvata iz Sombora i okolice.

»Društvo ima i svoj list 'Miroljub', a naše je Društvo objavilo i nekoliko značajnih djela o povijesti Društva, žetvenim svečanostima te o običajima ovdašnjih Hrvata. Društvo ima svoju zgradu u kojoj se okupljaju članovi i drugi građani radi kulturno-umjetničkog djelovanja, a nedavno je renovirana velika dvorana, kao i dio zgrade zahvaljujući pomoći Republike Hrvatske, dok je ove godine zahvaljujući Skupštini Općine Sombor na čelu s predsjednikom Općine dr. Jovanom Slavkovićem uređena ulična fasada i dio krova na našoj zgradi. Društvo ima oko 400 članova, a svake godine organiziraju se tradicionalne manifestacije kao što su Prelo, Dužionica, priredbe na godišnjice Društva, izložba božićnih kolača i božićni koncert«.

PLEMENITA KULTURNA I NACIONALNA MISIJA: Na svečanoj akademiji nazočnima se obratio i predsjednik Općine Sombor dr. Jovan Slavković, naglasivši kako je 70 godina, možda, kratko razdoblje u povijesti država i naroda, ali je dugo razdoblje jedne kulturne institucije kakvo je somborsko Hrvatsko kulturno-

mnogim mjestima Hrvatske, Srbije ili Mađarske, pronijela su nadaleko slavu i ljepotu običaja somborskih Bunjevaca i Šokaca«, rekao je dr. Jovan Slavković, istaknuvši kako će Sombor, koji je uvijek predstavljao primjer dobrih i prijateljskih odnosa Srba i Hrvata, i u kome je tradicija međusobnog uvažavanja i tolerancije postala civilizacijsko naslijeđe pokoljenja, učiniti sve da se pruži svaka podrška u daljnjem radu Društva, u njegovoj plemeni-

Stihovima uveličali proslavu: pjesnici iz Sombora i okolice, sudionici susreta »Lira naiva 2006«

toj kulturnoj i nacionalnoj misiji. **NASTUP ZBOROVA, STIHOVI PJESNIKA I DODJELA PRIZNANJA:** »Hrvati su kroz povijest dali veliki doprinos razvoju Sombora. I danas su Hrvati u Vojvodini, poslije Subotice, najbrojniji u somborskoj općini. Sačuvan je vrlo bogat duhovni život koji se već treće stoljeće njeguje u crkvi Presvetog trojstva, a puno stoljeće u Karmelićanskom samostanu i crkvi. Kulturni život i običaje Hrvata njeguje HKUD 'Vladimir Nazor' već 70 godina, a organiziranjem brojnih manifestacija tijekom godine, naše Društvo daje bogat doprinos kulturnom životu Općine«, rekao je među

ostalim predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća *Josip Z. Pekanović* čestitajući Društvu obljetnicu.

U nastavku programa svečane akademije svirao je tamburaški orkestar »Zlatni zvuci« pod ravnanjem *Dure Parčetića*, zaslužnim članovima Društva dodijeljena su priznanja, *Snežana Nađ*, *Dejana Jakšić*, *Lea Jevtić* i *Bojana Jozić* recitirale su odabrane stihove hrvatskih pjesnika, novi broj lista »Miroljub« predstavio je urednik *Matija Đanić*, ponovno su nastupili zborovi *Juventus Cantat* i *Collegium Musicum Catholicum*, a svečanost se završila uz glazbu tamburaša.

Šima Raič
i Josip Z. Pekanović

Brojni uzvanici na svečanoj akademiji

Na svečanoj akademiji pozdravljeni su brojni nazočni zvanici: zamjenik veleposlanika Republike Hrvatske u Beogradu Branimir Lončar, generalni konzul Republike Hrvatske u Subotici Davor Vidiš, predsjednik Općine Sombor dr. Jovan Slavković, predsjednik Skupštine Općine Sombor Veljko Stojnović, potpredsjednica Skupštine Općine Sombor Marta Odri Horvat, predsjednik Odbora Skupštine Općine Sombor za međunarodnu suradnju Karlo Logo, predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća Josip Z. Pekanović, pomoćnik pokrajinskog tajnika za upravu, propise i nacionalne manjine Đorđe Čović, voditelj podružnice Hrvatske matice iseljenika u Vukovaru Silvio Jergović, načelnik Općine Rešetari Alojz Kovačević, predstavnici župe Presveto trojstvo, Sveti križ i Karmelićanske crkve u Somboru, direktor «Hrvatske riječi» Zvonimir Perušić, predsjednik Hrvatskog akademskog društva Dujo Runje i predstavnici hrvatskih kulturno-umjetničkih udruga iz Rešetara, Sesevskog Kraljevca, Zagreba, Subotice, Svetozara Miletića, Bačkog Brega, Bačkog Monoštora, Sonte, Vajske-Bođana, Tavankuta i Novog Slankamena.

Nakon svečane akademije organiziran je svečani ručak u velikoj dvorani Društva, gdje su se članovi »Vladimira Nazora«, prijatelji Društva i uzvanici, družili u ugodnoj atmosferi uz zvuke tamburaškog orkestra »Zlatni zvuci«.

VEČERNJI PROGRAM: »Faljen Isus i dobra večer! Dobro nam došli na večer muzike, na večer pisme i igre, večer glume i stihova. Danas smo svi i slav-

ljenički raspoloženi. U najboljim smo godinama, tek nam je sedamdeset! Zato, uživajmo!« Ovim su riječima djevojke iz dramskog odjela najavile folklorni, dramski i recitatorski program, održan u nedjelju 2. prosinca u velikoj dvorani Hrvatskog doma u Somboru. Večernjom priredbom završeno je dvodnevno obilježavanje sedamdesete obljetnice Hrvatskog kulturno-umjetničkog društva »Vladimir

Nazor« iz ovoga grada.

U dinamičnom, dvosatnom programu vidjeli smo djecu i odrasle iz folklornog, dramskog i recitatorskog odjela domaćina, te izuzetno raspoložene goste, članove KUDH »Bodrog« iz Bačkog Monoštora. Publika, koja je sjedala ispunila do posljednjeg, nije štedjela dlanove kad je pljeskom trebalo nagraditi goste i sudionike programa. Uzvanike i

publiku pozdravio je predsjednik Društva Šima Raič, upoznaujući ih s poviješću Društva i njegovim značajem za hrvatsku nacionalnu zajednicu u Somboru. Uz pozdrave, izmijenjeni su i darovi sa gostima iz Republike Hrvatske: načelnikom Općine Rešetari *Alojzom Kovačevićem*, ravnateljem OŠ »Ante Starčević« iz Rešetara *Nikolom Batalom* i predsjednikom KUD-a »Podgorec« iz Sesevskog Kraljevca *Sinišom Škvorcom*. Osim navedenih gostiju, programu su nazočili i: konzulica Generalnog konzulata RH u Subotici *Iva Aranjoš*, predsjednik HNV-a Josip Z. Pekanović, član IO HNV-a *Joza Kolar*, te predstavnici KUD-ova »Ravangrad« iz Sombora, »Silvije Strahimir Kranjčević« iz Bačkog Brega i »Šokadija« iz Sonte.

UMJETNIČKI PROGRAM:

Umjetnički dio programa otvorili su članovi dječjeg folklornog odjela domaćina spletom dječjih igara, a potom smo vidjeli stari šokački običaj »Kraljice« u izvedbi folkloraša iz »Bodroga« i splet bunjevačkih igara domaćina. U nastavku programa predstavio nam se dramski odjel »Nazora« kojega vodi *Marija Šeremešić*, isječcima iz predstava »Bijeli jelen« i »Zmija Jela«, te recitatori koji su uspješno sudjelovali na Pokrajinskoj smotri recitatora na hrvatskom jeziku, nedavno održanoj u Subotici.

Do kraja programa vidjeli smo još splet šokačkih igara Monoštoraca i spletove »Igre iz Bačke« i »Banatske igre« Somboraca. Za doprinos radu »Vladimira Nazora« u ovoj godini pohvalnice su primili: *Ivana Maunić, Goran Konjović, Josip Pekanović, Ivona Mikić, Kristina Marković, Ivan Ispanović, Agneza Šeremešić, Lea Jevtić, Deana Jakšić, Bojana Jozić*

i *Emina Firanj*. Imenovanima je, osim pisanih pohvalnica, najljepša nagrada za rad i postignute rezultate u ovoj godini bio gromoglasni pljesak publike, koja je na isti način pozdravila i sve sudionike programa nakon zajedničke završne točke, u kojoj su otpjevali »Ne dirajte mi ravnice«.

DOJMOVI UZVANIK: »Se-damdeset godina je doista puno. Često sam prisustvovala njihovim manifestacijama, uvijek su bili dobri, a sad su odlični. Sve čestitke za ovaj lijep jubilej i najljepše želje glede budućeg rada«, rekla je za HR konzulica Iva Aranjoš.

»O radu ovoga Društva mogu reći sve najljepše. Izuzetno sam ponosan što sam član njegova Upravnog odbora. Jedno je od najstarijih hrvatskih društava u Vojvodini, a među najjačima je po aktivnostima i po brojnosti članstva. Svakako, ovakvim radom zaslužuje potporu hrvatske zajednice u Srbiji, kao i matične nam države Hrvatske«, rekao je predsjednik HNV-a Josip Z. Pekanović.

»Ovom priredbom nastojali smo predstaviti sebe i rad svojih odjela, od najmlađih do najstarijih. Nadam se da ćemo i dalje u svoj

rad uključivati mlađe naraštaje, jer, kako sam uvijek isticao, oni su naše blago, naša budućnost. Zgradu Društva, koju su nama ostavili naši očevi, mi ćemo ostaviti njima, a ostavit ćemo im i našu

tradiciju, našu kulturu. Znam da su danas među omladinom prisutni neki drugi trendovi, mojima generacijama nepoznati, pa ipak mi nastojimo, s dosta uspjeha, dovesti te mlade ljude u Društvo, odvo-

jiti ih od kafića, ulice i nezdravih prostora, usaditi im ljubav prema kulturnoj zaostavštini naših predaka.«, rekao nam je predsjednik Društva Šima Raič.

Matija Đanić, član Upravnog odbora HKUD-a »Vladimir Nazor« iz Sombora i glavni i odgovorni urednik lista »Miroljub«

Radimo za budućnost, protiv zaborava

*Društvo od svoga osnutka, a tako i danas, uspijeva okupiti bunjevačke i šokačke Hrvate koji žive u Somboru i okolici, i uspijeva njegovati kulturu i običaje ovog naroda * Nama je bitno da »Miroljub« obuhvati sve naše aktivnosti, što smatram da ima izuzetan značaj i za povijest Društva*

Razgovor vodio: Davor Bašić Palković

Iako je, kako kaže, redovito pratio kulturno-umjetničke aktivnosti HKUD-a »Vladimir Nazor«, profesor i pedagoški savjetnik u mirovini mr. sc. Matija Đanić članom Društva postao je tek 2000. godine. U okviru rada u Društvu redovito je pisao za list »Miroljub«, a u posljednjih godinu i pol nalazi se na mjestu njegovog glavnog i odgovornog urednika. Pokraj uređivanja, nerijetko je i autor više članaka u ovom listu, a suradnik je i »Leksikona podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca« od njegova prvoga sveska.

HR: Osnovna svrha HKUD »Vladimir Nazor« od njegova osnutka jest njegovanje kulture i običaja bunjevačkih i šokačkih Hrvata u Somboru i okolici. Koliko, prema Vašem mišljenju, Društvo danas uspijeva u tome?

Ovih minulih 70 godina, od 1936. godine kada je pod imenom »Miroljub« Društvo osnovano, bilo je mnogo društvenih i političkih promjena. Mijenjale su se i države u okviru kojih je Društvo djelovalo, te se ono u velikoj ili manjoj mjeri moralo prilagođavati sustavu koji je u određenom razdoblju vladao. Međutim, Društvo od svoga osnutka, a tako i danas, uspijeva okupiti bunjevačke i šokačke Hrvate koji žive u Somboru i okolici, i uspijeva njegovati kulturu i običaje ovog naroda. Isto tako, ono je imalo, baš kao i danas, širi značaj kao svojevrsno središte za okolna društva iz Bačkog Brega, Bačkog Monoštora, Lemeša, ali i ona iz Sonte i drugih mjesta u Podunavlju, koja gravitiraju prema njemu.

HR: Koji su aktualni problemi u radu Društva? Imate li, primjerice, dovoljno mladih članova koji bi u budućnosti trebali nastaviti rad Društva?

Imamo više sekcija poput folklorne, dramsko-recitatorske i tamburaške koje okupljaju mlade članove. Oko folklorne i dramske sekcije nema većih problema glede članstva. Međutim, problem s brojem članova imamo oko tamburaške sekcije, jer njezini članovi, nakon što se obuču, odlaze svirati na drugom mjestu. Ipak, moram napomenuti da se oni, kada je to prigoda, našim aktivnostima rado odazivaju.

HR: Povremeno smo svjedoci grafita s porukama mržnje na katoličkim crkvama u Somboru, kao i razbijanja prozora te oštećivanja ploče s natpisom Društva na zgradi prostorija HKUD »Vladimir Nazor«. U kolikoj mjeri takve »poruke« otežavaju rad Društva?

Prosvjetni i društveni djelatnik

Matija Đanić je rođen 1929. godine u Bačkom Monoštoru. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Somboru, a 1954. godine diplomirao je geografiju na PMF-u u Beogradu. Godine 1955. zapošljava se kao profesor u Gimnaziji u Somboru, gdje radi do 1968. kada prelazi u Međuopćinski prosvjetno-pedagoški zavod na mjesto prosvjetnog savjetnika. U Gimnaziji je od 1961. do 1963. godine bio direktor. Zvanje magistra geografskih znanosti stekao je 1971. godine na PMF-u Beogradu, na grupi Stanovništvo i naselja. Prosvjetni savjet Vojvodine dodijelio mu je 1985. godine zvanje pedagoškog savjetnika.

Kao suradniku drugog izdanja Enciklopedije Jugoslavije, Jugoslavenski leksikografski zavod u Zagrebu objavio je njegove priloge za naseljena mjesta u okolici Sombora. U časopisu za geografska didaktička i metodološka pitanja »Globus« objavio je više članaka. Rezultate svog metodološko-pedagoškog istraživanja publicirao je u »Reviji obrazovanja«, časopisu »Školski život«, a redovito i u »Zborniku radova MPPZ« u Somboru, ili kao posebne priručnike namijenjene nastavnicima.

Kao prosvjetni i društveni djelatnik obnašao je niz značajnih dužnosti: bio je predsjednik stručnog aktiva prosvjetnih savjetnika geografije u Vojvodini, predsjednik komisije za polaganje stručnog ispita profesora i nastavnika, član redakcije skupine Pedagoškog zavoda Vojvodine za izradu programa geografije, član predsjedništva Pokreta Nauku mladima, član Saveznog i Pokrajinskog žirija PNM, recenzent većine udžbenika, radnih svezaka i kontrolnih zadataka u Pokrajini i sl. U Somboru je bio član Savjeta za prosvjetu, Savjeta Gradskog muzeja, Učiteljske škole i Pedagoške akademije, predsjednik Skupštine Zajednice obrazovanja, predsjednik SIZ-a za kulturu i dr.

Za svoj rad i zalaganje dobio je više društvenih priznanja.

U ovakvoj multietničkoj sredini, kakav je Sombor, neophodno je uzajamno razumijevanje. Gledano u cijelosti, to razumijevanje je uvijek postojalo. Razumije se da ima i određenih odstupanja koje mi sa žalošću konstatiramo. Mi ipak vjerujemo da će toga biti sve manje i da će to jednoga dana biti prošlost. To nas nije uzrujalo do te mjere da bismo smanjivali aktivnost. Mi smo dosljedni svojim stavovima i radu, jer smo svjesni da nikoga ne vrijeđamo i da ničiji rad ne obezvređujemo. Također, želim istaknuti da Društvo ima punu potporu Općine i drugih tijela, i da su njihovi predstavnici redoviti gosti naših manifestacija. Isto tako, u okviru djelovanja nastojimo surađivati s drugim kulturno-umjetničkim društvima u Somboru, ali i šire, što je svakako uvjet opstanka.

HR: List *Miroljub*, čiji ste trenutno urednik, izlazi već devetu godinu. Kako je on izgledao na početku, i koliko su se vremenom njegova

konceptija, izgled te kvaliteta, mijenjali?

Da počnem od prvom broja, trebalo je imati hrabrosti da se prvi broj pojavi, a danas evo imamo i četvrti ovogodišnji, ukupno 36. broj. List se mijenjao, u početku je imao nešto manje stranica, a objavljuvan je ponekad i kao dvobroj. Posljednjih godina brojevi imaju 20 stranica, a osobito od vremena suradnje s NIU »Hrvatske riječ«, moram reći kako je dobio i na grafičkoj kvaliteti. Glede koncepcije, nama je bitno da »Miroljub« obuhvati sve naše aktivnosti, što je izuzetno značajno i za povijest Društva. »Miroljub« ima izuzetan značaj, jer je to ono što ostaje iza nas.

HR: Ima li list dovoljno suradnika? Nastojite li potaknuti mlađe članove Društva da pišu za list?

Svakako bi nam što više suradnika dobro došlo. Također, volio bih da bude što više tekstova i drugih članova, a što manje onih koje ja potpisujem. Što se tiče mlađih

suradnika, imamo Dječju stranicu koju uređuje *Dalma Čota*. Mlađe članove Društva na pisanje za list potičem tražeći da primjerice napišu izvješća sa stručnih usavršavanja na kojima tijekom ljeta borave, i to onda objavljujemo.

HR: Kakve su reakcije članova Društva glede kvalitete lista? Ima li kakvih zamjerki?

Moram reći da članstvo list redovito čita. Tih 900 primjerka, kolika je tiraža, odmah se »razgrabi«. Otprilike dvije trećine tiraže biva raspodijeljeno ovdje u Društvu, a ostalo se distribuira udrugama u drugim mjestima. Zamjerki na kvalitetu lista nema, a s obzirom da je mali broj kulturno-umjetničkih društva koja imaju svoja glasila, mislim da možemo biti ponosni.

HR: Suradnik ste »Leksikona podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca« u kome obrađujete natuknice vezane za oblast geografije, te priređujete biografije

znamenitih Hrvata iz Sombora i okolice. Dugoročno gledano koliki je, prema Vašem mišljenju, značaj ovog projekta?

Značaj ovog Leksikona je izuzetan, budući da nijedan drugi leksikon nema takvu odrednicu te ne može obuhvatiti većinu naših pojedinaca, udruga i slično. S druge strane on nastoji otrgnuti od zaborava našu prošlost na ovom podneblju. Ponekad su to činjenice koje su pridonijele očuvanju specifičnosti ovoga našeg naroda, ponekad biografije ljudi koje nikako ne bismo smjeli zaboraviti.

HR: Budući da ste u mirovini, pada li Vam teško sav ovaj posao?

Bio sam član uredništva i nisam bio mnogo oduševljen kada sam morao preuzeti dužnost glavnog i odgovornog urednika lista »Miroljub«, u vrijeme kada je bivši urednik *Josip Z. Pekanović* otišao na dužnost predsjednika HNV-a. Ipak, preuzeo sam odgovornost, te nastojim raditi ovaj posao dobro i nadam se da u tome uspijevam. ■

Sastanak predstavnika nacionalnih vijeća i predsjednika IV AP Vojvodine Bojana Pajtića

Uskoro - Pokrajinski savjet za nacionalne manjine

Dogovoreno održavanje konstitutivnog sastanka Pokrajinskog savjeta za nacionalne manjine u sljedeća dva tjedna, kako bi rješavanja svih pitanja u svezi s manjinskim pravima dobila institucionalni okvir

Redoviti mjesečni sastanak predsjednika Izvršnog vijeća AP Vojvodine *Bojana Pajtića* s predsjednicima nacionalnih vijeća nacionalnih zajednica održan je 5. prosinca u Novom Sadu.

Sudionici sastanka dogovorili su održavanje konstitutivnog sastanka Pokrajinskog savjeta za nacionalne manjine u sljedeća dva tjedna, kako bi rješavanja svih pitanja u svezi s manjinskim pravima dobila institucionalni okvir.

Budući da Republika Srbija još uvijek nije izradila strategiju uređenja i razvoja položaja i prava nacionalnih manjina u Vojvodini, na sastanku je dogovoreno ubrzanje rada na izradi te strategije kako bi se izradio model i uredile aktivnosti u vezi financiranja rada nacionalnih vijeća, te sufinanciranja aktivnosti iz oblasti kulture, informiranja, obrazovanja i službene uporabe jezika i pisma.

Rješavanje svih pitanja u svezi s manjinskim pravima dobit će institucionalni okvir

Također je dogovoreno da nacionalna vijeća zajednički pripreme prijedlog za osiguranje nastave materinjeg jezika s elementima

nacionalne kulture i da prijedlog putem Pokrajinskog tajništva za obrazovanje i kulturu upute Ministarstvu prosvjete Srbije.

Pokraj predsjednika Pajtića, na sastanku su sudjelovali pokrajinski tajnik za informacije *Milorad Đurić*, tajnik za financije *Jovica Đukić*, pomoćnici pokrajinskog tajnika za obrazovanje i kulturu *Robert Kolar* i *Svetlana Vujović*, kao i pomoćnik pokrajinskog tajnika za propise, upravu i nacionalne manjine *Janos Orosz*, dok je izaslanstvo nacionalnih vijeća Hrvata, Mađara, Slovaka, Rumunja, Rusina, Ukrajinaca, Bunjevaca i Makedonaca predvodila koordinatorka nacionalnih vijeća *Ana Tomanova Mikanova*.

D. Po.

Prve izborne konvencije velikih stranaka

Predizborni programi i slogani

Prošloga vikenda glavni pretendenti za formiranje nove Vlade nakon izbora 21. siječnja Demokratska stranka i koalicija Demokratska stranka Srbije – Nova Srbija održale su svoje prve izborne konvencije i predstavile izborne programe.

DS je predstavio izborni program pod nazivom »Za bolji život Srbije« pod sloganom »Zato što život ne može da čeka« obećavajući postizanje većeg životnog standarda i bolji život građana Srbije u Europskoj uniji. »Potreban nam je drugačiji patriotizam... patriotizam mira a ne ratni patriotizam... naša vizija je Srbija kao otvorena zemlja bez viza i ograničenja kao prosperitetna država koja brine o svojoj budućnosti«, poručio je predsjednik DS-a *Boris Tadić*. Europska Srbija koja će biti garant stabilnosti na Balkanu i dobar susjed sa svima i koja će voditi računa o svim svojim građanima i njihovom boljem životu, naš je cilj koji

možemo ostvariti zajedno s građanima, rekao je Tadić i kao prvi zadatak buduće vlade istaknuo službeni kandidaturu Srbije za članstvo u EU. Lideri i dužnosnici koalicije »DSS-NS – dr. Vojislav Koštunica su«, ističući »državotvornost« stranaka u koaliciji, svoj doprinos u donošenju Ustava koji garantira teritorijalnu cjelovitost i pozivajući se na dosadašnje rezultate Vlade, najavili svoju riješenost da još odlučnije provode politiku vlade i vode Srbiju i dalje. Predsjednik DSS-a *Vojislav Koštunica* je istaknuo da Vlada Srbije principijelnom i odgovornom politikom ostvaruje najvažniji državni i nacionalni cilj u odnosu na Kosovo i Metohiju a to je da neće doći do promjene Rezolucije 1244. Koštunica je ocijenio da je »čvrstom, razumnom, strpljivom i dosljednom politikom Srbija dospjela u položaj da u međunarodnoj zajednici ima sve više razumijevanja za njene interese« pri tome je među prijateljima apostrofirao prije svega Rusiju. Iz-

borni slogan ove koalicije je »Živjela Srbija«.

Socijalistička partija Srbije je održala sedmi kongres na kojem je izabrala, za svoga drugoga predsjednika, *Ivicu Dačića* i usvojila Izborni proglas u kome poziva građane Srbije da glasuju za tu partiju »za sebe i svoju budućnost« a njihov izborni slogan je »Odlučno za Srbiju«.

Srpska radikalna stranka najavila je početak kampanje tek za 15. prosinca, za sada je u javnosti u opticaju politički testament predsjednika ove stranke *Vojislava Šešelja* u kojemu je uputio zahtjev svim radikalima da nikad ne odustanu od čvrste nacionalne politike i koncepta »velike Srbije«. U testamentu Šešelj traži od članova SRS-a i da se oštro suprotstave ulasku Srbije u NATO i Europsku uniju i zahtjeva da se uporno bore za »oslobođenje« Republike Srpske i Republike Srpske Krajine i za ujedinjenje svih srpskih zemalja.

J. D.

Otvoreno pismo glavnom i odgovornom uredniku »Hrvatske riječi«

Medalja ima i svoju prednju stranu

Poštovani Uredniče,

Čitajući (i gledajući) najnoviji broj Vašeg tjednika ne mogu, a da ne izrazim divljenje na vještini manipuliranja javnošću koju ste u ovom broju demonstrirali, mada ste i do sada, u mnogo navrata, pokazali zavidnu razinu poosobljavanja općeg.

Zbilja, za čestitati je na novom ruhu, ali *Kleide macht Leute nicht*, drugim riječima Odijelo ne čini čovjeka, ali priznati se mora ostavlja utisak, a utisak je ...puno para. Glavni urednik treba čestitati svom direktoru koji uspijeva priskrbiti toliko novca da novine sa slabom prodavanošću, rijetkim kioscima na kojima se mogu nabaviti, s neizvjesnim vremenom izlaska (u Somboru, Srijemu i vjerojatno u još kojoj regiji se list gotovo nikada ne može dobiti petkom, najčešće »stiže« subotom, a katkada i tek u ponedjeljak). Kad god stigao, u srijedu se već ne može kupiti.

Zašto se misli da za skupo odijelo treba puno para kada je, prema Vašim tvrdnjama, dovoljna dobra volja »onih koji u novinama i za novine rade«. Briga za dobrobit zajednice trebala bi podrazumijevati obvezu prijenosa tog recepta i na ostale »subjekte« koji rade u interesu hrvatske zajednice ili barem na one pod protektoratom? Da li izrečena tvrdnja da za dobar rezultat nisu potrebne pare, znači da oni za koje pare tražite (TV Tjednik, Klasje naših ravni, Hrcko, Miroljub) ne umiju raditi pa ih za to treba platiti? Mastan račun duga probava, kažem ja, a ne »neka« bezlična zamjenica. Da li ste, gospodine glavni uredniče, uvijek pišući po diktatu, ubjeđivali čitatelje kako radite za dobrobit naroda ili je Dostojevski bio u pravu u maksimi o subjektu (nominativ) i mjestu (lokativ) u odnosu na genitiv (koga čega – zločina). Vi jeste majstor od pera, što jest' jest', glavni uredniče – pišete kako Vam drugi govori – toliko precizno da se plašim da ćete doći u sukob s vašim prvim nadređenim

– direktorom kuće u kojoj radite (dobro je da ste se barem riješili još nadređenijeg ministra informiranja koga sada ne morate slušati). Direktor bi trebao imati sluha za osnivača. To je prosto pravilo osnivačko, ili je i osnivač za Vas manje važan od Vašeg direktora. Čitatelji očekuju da im predstavite novu predsjednicu Izvršnog odbora, planove i programe članova odjela, da bar iznesete neke od razloga zašto su promjene bile nužne kako bi jednoga dana zainteresirani mogli procijeniti jesu li bile neophodne. Umjesto toga ponašate se kao stranica knjige nesretna u ljubavi koja se taman zaljubila u jedan prst, a on okrenuo drugi list. Umjesto toga Vi podmećete čitateljstvu čistu demagogiju gospodina Adina koji iznosi svoje nezadovoljstvo zbog promjena i protivi se svim promjenama. Da pišem, kojim slučajem gospodinu Adinu tada bih mu napisala da sve što je nepromjenljivo nije ni primjenljivo, ali temeljem ovog interview-a voljela bih pitati predstavnike kulturnih društava koje ste tako zdušno predstavili u ovom broju, misle li i oni tako ili ni njima, kao ni gospodinu Adinu ne smeta krovna organizacija koja, ne samo da prokišnjava, već je i temelj prilično trošan. S tom razlikom što gospodin Adin kao vijećnik zna razloge prokišnjava (on zna da je veći dio novca potrošen na putovanja, kavane, i štošta drugo što su članci Vijeća procijenili kao bitno za zajednicu) za razliku od običnog čitatelja. Netko bira pogled kroz prste, a netko pogled u oči. Problem je samo ako se od silnog gledanja kroz prste više nikome ne smije pogledati u oči. U ime onih koji dobivaju mrvice sa carske trpeze i onih kojima ni mrvice ne ostaju – netko treba progovoriti. Barem ih upitati jesu li, kada su davali svoje potpise, kada su delegirajući svoje predstavnike ispred udruga imali na umu opću stvar (naciju – kako to gordo zvuči) s primjesama zadovoljenja po kojeg osobnog

interesa ili su potpise davali i dizali ruke rukovodeći se socijalnim kriterijem dajući time šansu nekima da se barem jednom, o trošku država, a pod nacionalnim barjaktom, siti najedu, napiju, navozikaju, istelefoniraju do mile volje, da zadovolje svoje skribomanske sposobnosti, nauče igrati tenis, oboje svoju krv tintom, a vjernost plaćaju kobasicama. Netko dugove plaća kobasicama, a netko knjigom. Kakav vezir takav i tropar. Staro pravilo.

Čitatelji su, za pretpostaviti je, sigurno zadovoljni kada pročitaju da je netko od autora iz ovih prostora imao mogućnost promovirati svoje djelo u matičnoj nam domovini. Ali, opet ste uskratili informaciju čitateljstvu. Dogodila Vam se kardinalna pogreška i tako čovjeka lišiste da se hrvatskoj javnosti predstavi i svojim drugim izdavačkim poduhvatima, za koje ni ovdje mnogi ne znaju. Članovi Udruge prognanim i protjeranim iz Srijema, Bačke i Banata imaju pravo upoznati se sa cjelokupnom djelatnošću autora, napose ako je svestran pa izdaje ili suizdaje, dizajnira i druge tiskane publikacije (da Vas podsjetim na ono što Vi dobro znate da je autor za čiju promidžbu ne štedite truda ni novaca, prije koju godinu kao Tajnik jednog hrvatskog Društva iz Srijema o trošku matične nam zemlje tiskao kalendar s pravoslavnim i četničkim znamenjima – kakvog li načina da se iskaže ljubav prema zemlji u kojoj živi). Sigurna sam da bi ukrali, premda je godina na izmaku, svoje domove kalendarom – tim remekdjelom brige o »njegovanju tradicije hrvatskog naroda u Srijemu«. Te slike uniformi i oružja taj prepoznatljiv oblik slova poruka je – znakovita. Trgovina je uvijek bila unosan posao, a rekla bih – što je jača pobuna protiv »kroatizacije Bunjevaca«? bolji je i napredak.

Klan se klanom izbija. No, nemojmo se sada osvrta – vrijeme prolazi, a vrijeme pokriva sve.

Blago onima s kratkim sjećanjem, da nisu književnici, člankopisci i dizajneri preporučila bih im da nauče pisati kako bi mogli zapisati svoje izrečene misli – pisana riječ je lijek protiv zaborava. Kako će, brižni, prvi sutra znati što su mislili jučer drugi kada danas, oni sami, govore treće. To su stvaraoči nove nacije – valjda će se znati opredijeliti između naroda i nacije. Jučer Antihrvati, danas Hrvati, a sutra Dobrostojeći (narod ili nacija). Priča o plavom kitu ima samo jedan nedostatak – suvremenim Pinokiima ne raste nos nego standard. Stručnjaci koji ne dozvoljavaju da im osobna primanja ovise od tuđih davanja.

Na koncu, član Izvršnog odbora za informiranje u ranijem sazivu (kojeg nije trebalo mijenjati kaže glavni i dogovorni urednik, a sve to odobrava direktor) bio je u samoljubnoj harmoniji sa drugom dvojicom, sva trojica su mislila i činila isto, što ćete sada, glavni uredniče ako Vaš direktor odluči da svoja dojučerašnja gledišta promijeni za udobnija sjedala?! Što ćete glavni uredniče, ako direktor NIU HR odluči dati Vam otkaz jer pišete protivni njegovim interesima. Vjerujete li u spiritualizam, ili ćete se, jednostavno, u rukavicama, a pred zrcalom, Vas dvojica lijepo dogovoriti, a vidim da ste trećeg (bivšeg člana Izvršnog odbora za informiranje) već otpisali i zaboravili. Mada ste do jučer Vas trojica sasvim fino funkcionirali i ođavali dojam apsolutne harmonije. Kako i da ne bude tako – ipak se dađe najlakše dogovoriti sa samim sobom, makar imali sebe samoga u triplikatu (u trojnom paktu). No, sada Vam je ipak lakše, samo Vas je dvojica. Pogled u zrcalo i već je postignut svaki dogovor.

U priči o triciklu nikada mi nije bilo jasno tko okreće pedale, a tko može zabušavati. Najbolje je zameniti ono što se suviše iskrivilo.

Antonija Čota,
članica Izvršnog odbora HNV-a

Humanitarna akcija generalnih konzulata Hrvatske i Mađarske u Subotici

Božićni bazar u Népköru

Ove godine mjesto bazara je »Népkör« u Subotici

U nedjelju 10. prosinca, s početkom u 14 sati u prostorijama Mađarskog kulturnog centra Népkör bit će otvorena humanitarna priredba čiji je cijeli prihod namijenjen nabavci medicinskog pomagala za Dječji dispanzer. Prema riječima *Meri Vidiš*, supruge generalnog konzula RH u Subotici i glavne koordinatorice ove humanitarne akcije, za razliku od prošle godine kada je prihod išao u korist škola, ove je godine svrha prikupljanja sredstava u cilju nabave aparata za EKG srca.

»Cijela akcija i ove se godine realizira u suradnji s Generalnim konzulatom Mađarske u Subotici, a što se tiče bazarskih prodajnih artikala, oni će ove godine, uz standardnu ponudu proizvoda renomiranih hrvatskih tvrtki poput Podravke, Kandita, Kraša, Cedevite, Ine, Saponije i drugih, biti obogaćena i proizvodnim asortimanom vojvodanskih tvrtki iz društvenog i privatnog sektora (Rotografika, Suncokret). Uz zbilja atraktivne proizvode namijenjene prigodnoj prodaji, dodatnoj atrakciji Božićnog bazara zasigurno će pridonijeti i dva kozmetička studija sa svojom ponudom usluga te tombola i palačinke koje će osobno peći subotički gradonačelnik *Géza Kucsera*. Bazar će biti otvoren sve do 18 sati, i koristim prigodu pozvati sve ljude dobre volje da svojom nazočnošću uveličaju ovu, sada već, tradicionalnu humanitarnu akciju i ugodno provedu nedjeljno popodne«, kaže *Meri Vidiš*.

D. P.

Hrvatsko gospodarstvo zakoračilo u Apatin

Otvoren tržišni centar KTC

U ponedjeljak 4. prosinca, u Apatinu je otvoren tržišni centar KTC d.o.o. čiji je vlasnik *Ivan Katavić* iz Križevaca, Republika Hrvatska. Suvremeni objekt iz tri cjeline smješten je, poput onih u velikim gradovima, na samoj periferiji Apatina. Izgrađen je u svega tri mjeseca, a svojim izgledom plijeni pozornost putnika koji prolaze cestom Apatin – Sombor i naprosto ih vuče da se zaustave na jednom od dva velika parkinga, pa ukoliko ništa i ne bi pazirali, bar da se osvježe u restoranu. Pokraj samoposluživanja od 3500 četvornih metara i restorana u koji se u jednom mahu može smjestiti 400 gostiju, tu su još i praonica za kamione i benzinska crpka.

Prvi u nizu ovakvih objekata otvoren je u kolovozu ove godine u Subotici, gdje je i sjedište KTC-a za Srbiju. Apatinski centar je drugi, a otvorenje trećeg, u Somboru, očekuje se oko Nove godine, ukoliko to budu dopustili vremenski uvjeti. U Vojvodini je otvoreno još pet gradilišta: u Kikindi, Bečeju, Bačkoj Topoli, Senti i Vrbasu, a u tijeku su pregovori s lokalnim sa-

moupravama u još nekim sredinama i veliki su izgledi da će se uspješno okončati.

Apatinski trgovinski centar otvorio je predsjednik Izvršnog vijeća AP Vojvodine *Bojan Pajtić*, koji je izrazio veliko zadovoljstvo ovakvim vidom gospodarske suradnje dviju sredina. »Kad je u pitanju razvoj nekog mjesta, ekonomska dobrobit i standard građana su nam prioritet. Ne smijemo praviti političke razlike, ne smijemo znati ni za nacionalne razlike kad je upošljavanje u pitanju. Srbija i Hrvatska su danas susjedi, bit će to sutra, bit će to uvijek i zbog toga je najbitnije da se prestanemo baviti prošlošću i da se konačno okrenemo budućnosti, da se okrenemo onom od čega se živi. Zajednički interes Hrvatske i Srbije jest EU, jest bolji život građana i zato se iskreno nadam da će kvaliteta suradnje stalno biti u porastu i to na svim razinama«, rekao je između ostalog *Bojan Pajtić*.

Predsjednik Općine Apatin *Živorad Smiljanić* na čelu je sredine koja slovi za jednu od najboljih u Srbiji, ali i sredine koja je »do grla« u investicijama. Jedna od njih upravo je uspješ-

no okončana, a najveći dobitak je upošljavanje pedesetak djelatnika sa lokalnog tržišta rada.

»Drago mi je što smo danas otvorili ovaj centar, kao jednu od ove godine realiziranih investicija. U Općini Apatin uloženo je oko milijardu i osamsto milijuna dinara, a milijarda i pol je došla sa strane. Ovo je jedna od najvećih investicija izvana, a za naš je grad bitno da imamo dobru ponudu, konkurentne cijene, a prije svega, pedesetak neuposlenih je ovdje našlo svoje radno mjesto. Zahvalan sam obitelji Katavić na povjerenju u ovu sredinu i nadam se jednoj kvalitetnoj, dugoročnoj suradnji«.

Na svečanom otvorenju Tržnog centra KTC bili su nazočni i Generalni konzul RH u Subotici *Davor Vidiš*, predsjednik Općine Sombor *Jovan Slavković*, zamjenik predsjednika Općine Subotica *Petar Kuntić*, gradonačelnik Križevaca *Branko Hrga*, saborska zastupnica *Ivana Sućec Trakoštanec*, te brojni predstavnici banaka, dobavljača i medija.

I. A.

 Pilot projekt Općine Subotica

Spriječiti tajkunizaciju poljoprivrede

Skupština Subotice je, na svojoj posljednjoj sjednici, usvojila program kojim su utvrđeni prioriteti zaštite i uređenja poljoprivrednog zemljišta te plan korištenja zemljišta koje je u vlasništvu Republike Srbije. Naime, Zakon o poljoprivrednom zemljištu, koji je donesen 14. srpnja, proces davanja u zakup državnog poljoprivrednog zemljišta spustio je na lokalnu razinu a sredstva dobivena iz zakupnine se u razmjeri 60 prema 40 posto raspoređuju državnom odnosno općinskom proračunu. Iz dobivenih sredstava financirati će se zaštita i uređenje poljoprivrednog zemljišta među ostalim dovršetak komasacije, izgradnja i održavanje poljskih putova, kanala za odvodnjavanje, podizanje vjetrozaštitnih pojaseva i drugo.

Pojedine općine, kao na primjer Vrbas i Kikinda, državno su zemljište stavili na licitaciju bez ikakvih ograničenja što je rezultiralo time da su tajkuni zakupili većinu zemljišta a poljoprivrednim proizvođačima su ostale »mrvice«. S namjerom da spriječe »tajkunizaciju« i omoguće da zemlju dobiju, prije svega oni koji od nje žive i obrađuju je, na inicijativu i Udruge poljoprivrednika Subotice, subotička je Komisija predložila, a Skupština Općine Subotica usvojila nekoliko mjera kojima bi se i seljaci trebali staviti u ravnopravni položaj s

poduzećima koja su sve do nedavno koristila besplatno državno zemljište i time u nelojalnoj konkurenciji osiromašivali selo i poljoprivrednike.

PILOT PROJEKT: Predložene mjere subotičkog programa, kaže predsjednik Komisije *Petar Kuntić* čine svojevrsan »pilot projekt« koji će ako bude uspješan moći biti uzor i drugim općinama koje žele sačuvati i revitalizirati svoja seoska područja a to je bez ukрупnjavanja zemljišta, ali i u rukama seljaka koji od nje žive a ne samo tajkuna, skoro nemoguće. Ovaj projekt dobio je suglasnost i od Ministarstva poljoprivrede, usprkos tomu što su postojala i takva mišljenja da se ovakvim mjerama ne stavljaju svi ponuđači u istu poziciju te da bi ovakvo rješenje moglo biti predmet tužbe pred sudom. U međuvremenu, kaže Kuntić, pojedine općine nam se javljaju s željom da i one primjene ovaj model.

Dvije najvažnije mjere koje je subotička skupština u sklopu programa usvojila su ograničenje veličine poljoprivrednog zemljišta i pravo na javno nadmetanje onih registriranih poljoprivrednih gazdinstava kojima je sjedište na teritoriju MZ čiji se bar jedan dio nalazi u katastarskoj općini u kojoj se zemljište daje u zakup. Obje mjere se odnose samo na prvi krug nadmetanja, dok u drugom krugu nema

takvih ograničenja. Drugim riječima u prvom krugu moći će se uzimati u zakup zemljište do 100 hektara, osim manjeg broja, funkcionalnih cjelina koje su veće od 100 hektara i koje se u oglasu posebno oglašavaju.

KATASTARSKE KARTE: Kako bi cijeli ovaj posao bio proveden nužna je bila izrada katastarskih preglednih karti s ucrtanim tablama državnog poljoprivrednog zemljišta koje se daje u zakup. Ovaj, ne mali, posao urađen je u Službi za katastar nepokretnosti u Subotici, Republičkog geodetskog zavoda i karte će biti izložene u općinskim prostorijama i Mjesnim zajednicama u kojima je državno zemljište predmet licitacije.

Ravnatelj Službe *Željko Rakočević* kaže kako je posljednja pregledna karta u Subotici rađena u periodu kada je vršen premjer zemljišta od 1952. do 1958. godine ali da je od tog doba bilo više promjena. Prije svega to se odnosi na površaj dijela oduzetog zemljišta 1992. godine a zatim i na interne zamjene zemljišta između poljoprivrednih zadruga i privatnika. Drugi je problem što u Subotici, izuzevši oko 9.000 hektara u katastarskoj općini Čantavir, nije provedena komasacija, odnosno ukрупnjavanje zemljišta pa je onda teže iscrtati table i na terenu postoji situacija »leopardove kože«.

»Subotički premjer nije loš samo je vrijeme

Tribina za poljoprivrednike

»Udruga poljoprivrednika Subotica« organizira u utorak, 12. prosinca u Novoj Općini, u dvorani broj 1. tribinu na kojoj će biti zastupljene teme iz agrara, među kojima su glavne status poljoprivrednika u sustavu PDV-a i postupak davanja poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini u zakup na teritoriju Općine Subotica za 2006. godinu. Tribina se održava s početkom u 10 sati.

Skupa s članovima Upravnog odbora Udruge Tribini će prisustvovati relevantni stručnjaci iz oblasti poljoprivrede koji će poljoprivrednicima odgovarati na postavljena pitanja.

Udruga poziva sve zainteresirane da prisustvuju ovoj Tribini.

Predložene mjere subotičkog programa čine svojevrsan »pilot projekt« koji će ako bude uspješan moći biti uzor i drugim općinama koje žele sačuvati i revitalizirati svoja seoska područja

od pedeset godina učinilo svoje u smislu da su vršene promjene koje nisu svuda ažurno provedene u katastarskim tablama sitnih razmjera« kaže Rakočević te dodaje kako od ukupno 100.500 hektara koliko pokriva cijela Općina Subotica 16 posto odnosno 16.000 hektara čini državno poljoprivredno zemljište.

Geometar subotičke službe za katastar i član

Komisije zadužen neposredno za izradu preglednih karti István Szungyi kaže kako je bilo vrlo kratko vrijeme za izradu karti. »Naime nakon što je formirana komisija trebalo je praviti potpuno nove karte u razmjeri 1:5.000 gdje je najveći posao bio posebno naznačiti državno zemljište. Osobito je bilo problema u pojedinim katastarskim općinama gdje su parcele usitnjene, pa je tako na primjer u Tavankutu oko 370 čestica, po motiku ili dvije ušlo u jednu tablu. S druge strane u Bajmoku su formirane table najveće površine od 50 pa do 300 hektara jer su kombinati otvarali nove putove i table su formirane u okviru zadanih putova na terenu, kako bi cjeline bile funkcionalne.« pojašnjava Szungyi.

POČETAK LICITIRANJA: Na razini subotičke Općine cjelokupni posao povjeren je trima komisijama Komisiji za uređenje, zaštitu i korištenje poljoprivrednog zemljišta, Komisiji za davanje mišljenja na prijedlog programa koju su činili predstavnici poljoprivrednika i kombinata i Komisiji za provođenje javnog nadmetanja za davanje zemljišta u zakup, dok operativni dio cijelog posla provodi općinska Služba za poljoprivredu.

Kako saznajemo od predsjednika Komisije za provođenje javnog nadmetanja Marina Vidakovića danas (u srijedu) u Ministarstvo za poljoprivredu je odnijet plan izdavanja zemljišta u zakup za 2006. godinu »na davanje suglasnosti« nakon čega će se oglas za prve četiri katastarske općine Bački Vinogradi (412 ha), Bajmok (2200 ha), Čantavir (563 ha) i Tavankut (642 ha) već u petak pojaviti u lokalnim novinama.

Po dobivenoj suglasnosti licitacija će se održati 27. prosinca za Čantavir i Tavankut i 28. prosinca za Bačke Vinograde i Bajmok. Zemljište se izdaje na period od pet godina.

Što zainteresirani poljoprivrednici, koji imaju pravo nadmetanja, trebaju podnijeti Komisiji? »Ispunjenost uvjeta ponuđač dokazuje originalnim dokumentima, odnosno ovjerenim fotokopijama: za »fizička lica« potrebna je osobna iskaznica a za »pravna lica« važeće rješenje o registraciji ili zahtjev podnesen Agenciji za privredne registre, te izvodi iz liste nepokretnosti (posjedovni list). Prijava na javno nadmetanje je validna samo ako je gazdinstvo registrirano do 14. srpnja 2006. godine« objašnjava Vidaković.

Prijava na oglas se treba predati u Općinskom uslužnom centru zaključno s 18. prosincem, a dan prije održavanja javne licitacije ponuđači su dužni na ime depozita uplatiti iznos od 10 posto od početne cijene zakupa po hektaru (oko 8.000 dinara) na blagajni Općinske uprave Općine Subotica. Depozit se vraća svima osim najpovoljnijem ponuđaču odmah nakon provedenog postupka javne licitacije.

»Do petka će izići i specijalni broj općinskog »Agro-informatora«, na tri jezika, isključivo posvećen izdavanju zemljišta u ove četiri katastarske općine. U Informatoru, koji se može nabaviti u svim Mjesnim zajednicama, udrugama i zadrugama zainteresirani će naći sve spiskove čestica te će uz katastarske karte koje će biti izložene po Mjesnim zajednicama moći točno saznati koje su to čestice koje njih interesiraju«, poručio je Kuntić.

Jasminka Dulić

Željko Rakočević i István Szungyi s izrađenom kartom k.o. Tavankut

Svečana akademija u povodu četvrte godine od osnutka HNV-a

Svečana akademija u povodu četvrte godine od osnutka Hrvatskog nacionalnog vijeća bit će održana 15. prosinca s početkom u 11. sati u Velikoj vijećnici subotičke Gradske kuće. U kulturno-umjetničkom

dijelu koncerta nastupit će Subotički tamburaški orkestar pod ravnanjem *Stipana Jaramazovića* i recitatori, članovi Hrvatske čitaonice.

U organizaciji Generalnog konzulata RH u Subotici i NIU »Hrvatska riječ« Seminar za suradnike hrvatskih medija

U organizaciji Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Subotici i Novinsko-izdavačke ustanove »Hrvatska riječ« u subotu 9. prosinca 2006. godine u Subotici će se održati jednodnevni seminar novinarstva za suradnike vojvođanskih medija na hrvatskom jeziku.

Seminar je namijenjen suradnicima tjednika »Hrvatska riječ« i drugih izdanja NIU »Hrvatska riječ« – dječjeg lista »Hrcko« i TV emisije TV Tjednik – radio emisije »Zvuci bačke ravnice« na Radio Bačkoj, somborskog

lista »Miroljub«, Radio Subotice, programa na hrvatskom jeziku, te katoličkog mjesečnika »Zvonik«.

Prvenstveni cilj seminara je da urednici sa svojim suradnicima razmotre i dogovore načine suradnje, kakve informacije od njih očekuju, u kom obliku, koje su teme zanimljive, kakvoga sadržaja, rokove, itd.

Polaznici seminara imat će prigodu čuti predavanje na temu – Mediji Hrvata u dijaspori, u funkciji promidžbe hrvatskih manjina u matičnoj domovini, koje će održati generalni konzul

Republike Hrvatske u Subotici *Davor Vidiš*.

Ostali predavači su: *Miranda Glavaš-Kul*, o jeziku koji se koristi u medijima, *Milovan Miković*, o osnovnim novinarskim formama, *Jasminka Dulić*, o sadržaju i temama, te *Nikola Perušić*, o provokaciji u novinarstvu. Predviđene su i praktične vježbe.

Okupljanje polaznika seminara je u prostorijama NIU »Hrvatska riječ« u 11 sati. Pozivu na seminar mogu se odazvati, uz sadašnje suradnike hrvatskih medija, i oni koji to u budućnosti žele postati.

H. R.

Djeci Bačke pokloni iz Vinkovaca

Dječja radost

Najveći je poklon - osmeh na licima sretne djece, kažu mnogi, o čemu svjedoče i zapisi u srcima i sjećanjima s prigodne svečanosti uručivanja poklona djeci Bačke održane protekle subote, 2. prosinca, u prostorijama župne crkve Imena Marijina u Novom Sadu u povodu obilježavanja blagdana sv. Nikole.

Svečanost je upriličena zahvaljujući angažiranosti Zajednice Bačkih Hrvata iz Vinkovaca, koji su donijeli bačkim mališanima 104 poklona, a u organizaciji svečanosti su sudjelovali HKUPD »Stanislav Preprek« iz Novog Sada, vlč. *Goran Jovičić*, vlč. *Antun Kopilović*, vlč. *Franjo Lulić* i vjeroučiteljica u Franjevačkom samostanu sv. Ivana Kapistrana u Novom Sadu *Sanja Pavić*.

Poziv hrvatske mladeži na susret

Skupa ka rješenju

Udruga KroV poziva mlade na druženje, 17. prosinca, kada će se u HKC »Bunjevačko kolo« od 15 sati održati konferencija mladih, a od 17 sati Tribina »Perspektive hrvatske mladeži u institucijama manjinske zajednice«, na koju su pozvani sudionici tribine: vlč. *dr. Andrija Kopilović*, *Davor Dulić*, *Josip Z. Pekanović*, *Dujo Runje*, *Lazar Vojnić Hajduk*, *Petar Kuntić*, *Modest Dulić*, *Bela Tonković*, *Tomislav Žigmanov*, *Zvonimir Perušić* i *Davor Vidiš*. Sama tribina omogućit će da se mladi upoznaju sa zastupnicima hrvatske zajednice i čuju njihove stavove. Nakon toga, organizatori će mlade voditi na »Friends party«. Za sudionike van Općine Subotice osigurat će se smještaj, pa je potrebno prijaviti se do 11. prosinca na telefon 063-77-37-891 ili na mail: krov@tippnet.co.yu.

H. R.

Djeci iz južne Bačke podijeljeno je 84 paketića, dok je 20 paketića poslano djeci koja pohađaju sate hrvatskoga jezika u osnovnoj školi u Starom Žedniku.

Predsjednik Zajednice Bačkih Hrvata iz Vinkovaca *Zdenko Bundić* izrazio je radost zbog velikog broje okupljene djece, kao i zbog prepoznavanja ove akcije u Republici Hrvatskoj od strane darodavaca sadržaja paketića, humanitarne organizacije »Hrvatska žena«, Vukovarsko-srijemske županije, Hrvatske matice iseljenika i Privredne banke Zagreb. Vjeroučitelj u Novom Sadu *Marjan Sabljak* priča o djeci o blagdanu sv. Nikole, a predsjednica HKUPD »Stanislav Preprek« *Zdenka Popov* pozdravila je nazočne izražavajući zahvalnost gostima iz Hrvatske.

D. Po.

Iz kuta mladih: Silvija Putz

U iščekivanju Nove godine

*Posao odgojiteljice zahtijeva puno strpljenja i potpunu predanost poslu, te traži veliku odgovornost *
Imat ću priliku dočekati 2007. godinu kod brata u Berlinu*

Razgovor vodila: Olga Perušić

Silvija Putz (1983.) živjela je do svoje dvadeset i druge godine na Bikovu. Tamo je pohađala i osnovnu školu do četvrtog razreda, a ostale razrede osnovne škole završila je u Subotici. Živjela je s roditeljima, koji su se nakon osiguranja mirovine, prije godinu i pol dana, odselili u Bibinje kod Zadra. Silvija je namjeravala s njima živjeti u Zadru ili pak u Njemačkoj, gdje joj žive stariji brat i sestra, ali nakon završene više škole odlučila se ostati u Subotici.

»Svirala sam flautu u nižoj, te potom klavir u srednjoj muzičkoj školi. Tijekom srednje muzičke škole moje su ambicije bile su nastavak naobrazbe na muzičkoj akademiji. Iako sam se pripremala za to, na kraju sam odustala od akademije i shvatila kako se ne želim time baviti. Glazba mi i danas jako puno znači i rado slušam kvalitetne hitove 70-ih godina i neke pravce komercijalnog techno-housea«, priča Silvija Putz. Umjesto akademije upisala je Višu školu za obrazovanje odgojitelja u Subotici, nakon koje se i zaposlila u predškolskoj ustanovi »Naša radost«.

RAD S DJECOM: »Dobila sam posao i vidjela sam tu drugu stranu profesije. Nije isto promatrati struku iz škole, kada se odlazi samo na nekoliko sati prakse, i onako kako ga ja sada dojamim. Radim u objektu 'Šumice' i to s jaslenim uzrastom, i veoma sam zadovoljela ovaj posao, te sebe vidim isključivo u radu s djecom. Sreća mi je što imam završenu muzičku školu jer sam dobila da vodim dječji zbor. U zboru sudjeluju djeca starijeg i najstarijeg uzrasta. Malo sam bila u to ušla naglo i nespremno, ali mislim da sam se snašla i pronašla se u tome«, priča Silvija.

Po njezinim riječima, posao odgojiteljice zahtijeva puno strpljenja i potpunu predanost poslu, te traži veliku odgovornost. Ona sebe još uvijek vidi kao početni-

cu, pa je tako i njoj kao i ostalim odgojiteljicama potrebna priprema aktivnosti i materijala i izvan posla.

Djeca s kojom radi stara su dvije i tri godine i s njima se, kako kaže, rade kraće aktivnosti jer su njihove sposobnosti manje.

»Svako dijete je individua i specifično je na svoj način. Zanimljivo je, navečer ispričati svojim prijateljima i roditeljima dogodovštine, ali se često bojim kako u tome i

nom. Silvija se trudi otići kod njih za blagdane, a i preko ljeta svoj je godišnji odmor provela kod njih na moru.

»Pripremam se polako za sljedeće putovanje, ali to neće biti kod roditelja već kod brata u Berlin. Vrlo sam sretna što sam uspjela dobiti slobodne dane i što ću tamo provesti božićne blagdane i dočekati Novu godinu. Bila sam i ranije u Njemačkoj više puta, ali u Berlinu nisam, pa je to neko

tih ljudi. Ta je Nova godina bila u stilu maskenbala, iako se mi nismo maskirali. Uopćeno, bilo je vrlo interesantno. Vjerujem kako će i ovoga puta biti interesantno i da mi brat priprema neko iznenađenje«, otkriva Silvija.

Svoje slobodne vrijeme provodi uglavnom s prijateljima i s momkom. »Ne izlazim puno u noćni život, jer ne nalazim svoju glazbu i adekvatno mjesto za provod. Muzička akademija mi je ostala

pretjerujem. Ipak, puna sam dojmova i svaki dan ima novih dogodovština iz vrtića«, komentira naša sugovornica.

SLOBODNO VRIJEME: Silvija se rjeđe viđa s roditeljima, negoli u vrijeme kada su se tek odselili te je tada češće posjećivali. Sada su već više od godinu dana razdvojeni i vrlo su često u kontaktu telefo-

datno uzbuđenje. Vjerujem kako će biti jako zanimljivo jer sam već 2004. godinu dočekala u Hamburgu, gdje mi živi sestra. Tada sam s bratom i njegovim prijateljima Novu godinu dočekala u ruskoj diskoteci. Ne sjećam se točno što je bilo od ruskih karakteristika, ali mi je bilo ugodno društvo i odgovarao mi je mentalitet

kao neostvareni cilj, iako se zbog toga ne kajem. Kako narod kaže 'tko zna što je to dobro'. Imam mnogo planova za budućnost, željela bih otići u inozemstvo, ali sebe, za sada, još ne vidim tamo. Trenutačno, dobro mi je tu i još uvijek izgrađujem svoj cilj. Željela sam živjeti sama i to mi se ostvarilo«, ističe Silvija Putz. ■

U Novom Sadu održan 3. Međunarodni sajam obrazovanja »Putokazi«

Široka ponuda obrazovnih profila

Cilj ovog sajma, održanog protekloga vikenda na Novosadskom sajmu bio je, kao i ranijih godina, učenicima i budućim studentima na jednom mjestu pružiti uvid u ponudu smjerova, uvjeta upisa, planova i programa obrazovnih institucija srednjoškolskog i visokoškolskog nivoa. Trend ponude uglednih visokoobrazovnih institucija u zemlji i predstavljanje nastavnih planova koji su u skladu s prestižnim srodnim fakultetima u Europi i svijetu, nastavljen je i na ovogodišnjem Sajmu obrazovanja.

Na Sajmu se predstavilo više od 90 državnih i privatnih fakulteta i akademija u zemlji i inozemstvu, viših škola, srednjih i specijaliziranih srednje škole, agencija za obrazovanje odraslih, narodnih i otvorenih sveučilišta, centara i škola za učenje stranih jezika, stu-

dentskih i omladinskih udruga te nakladničkih kuća.

Internacionalni karakter sajmu dale su visokoškolske obrazovne institucije iz inozemstva. Zainteresirani za stjecanje strane diplome imali su prigodu upoznati se i dodatno informirati o obrazovnim institucijama u Americi, Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Bugarskoj, Češkoj, Švicarskoj, Švedskoj i Velikoj Britaniji. Predstavili su se Američki koledž za menadžment i tehnologiju, Biznis škola u Edinburghu, Američko sveučilište u Bugarskoj i drugi.

Na Sajmu se predstavila i Studentska unija koja je članica najveće Europske studentske mreže – ESIB, a svoju nakladničku djelatnost predstavili su Zavod za izdavanje udžbenika i hrvatska nakladnička kuća »Mate«.

I. K.

Internacionalni karakter sajmu dale su obrazovne institucije iz inozemstva

Susret studenata i srednjoškolaca

Odabir studija kao projekcija budućnosti

*Nakon svršenih osnovnih studija svatko može završiti različitu specijalizaciju i raditi u potpuno drugoj struci * Najvažnije je upisati ono što čovjek želi studirati, smatraju sudionici skupa*

Piše: Olga Perušić

Članovi Rotaryact kluba okupili su srednjoškolce završne godine u subotu 2. prosinca, u subotičkoj Gimnaziji na predavanjima »Što ćeš biti kad odrasteš«. Sama akcija bila je zamišljena kao razgovor sadašnjih studenata i diplomaca različitih fakulteta u cilju prenošenja iskustava sa studija.

Sudionici akcije bili su studenti i mladi diplomci učiteljskog, ekonomskog, pravnog, strojarškog, stomatološkog, informatičkog, tekstilnog, arhitektonskog i mnogih drugih fakulteta.

TEME: Jedna od tema bila je u kojoj mjeri obiteljska profesionalna tradicija utječe na odabir mladih generacija. Studenti su smatrali kako je utjecaj obitelji sada slabiji nego ranije, mladi se sve više okreću svojim željama, a sve manje

ispunjenju tuđih ciljeva. Ukoliko se srednjoškolci odluče na visoko konkurentne studije, tada, kako se moglo čuti, imaju strah od prijemnih ispita. Pri tom zaključak je bio kako se treba znati da ukoliko prijemni ne urade dobro, tada te studije možda i nisu za njih i ne trebaju se žalostiti.

»Ukoliko se netko poput mene odluči biti vrhunski student, može si osigurati egzistenciju kako za vrijeme studija stipendijama, tako i nakon studija zbog prednosti pri zapošljavanju. Naravno, kako bi to uspio mora se studiranju posvijetiti maksimalno«, komentira Duško, asistent Strojarskog fakulteta u Beogradu. Studenti su ocijenili kako je pohađanje predavanja vrlo korisno, jer tako student svakodnevno razmišlja o svojem studiju, preuzetim obve-

zama i nalazi se u okruženju svoje generacije koja ima isti zadatak, učiti.

SAVJETI: »Nitko vas neće pitati jeste li završili u roku od pet, šest ili sedam godina studiranja. To se jedino pitaju vaši roditelji. Naravno, druga su gledišta, a mislim kako se treba naći neki kompromis, jer studenti su ipak mladi ljudi koji se, osim učenja, trebaju i zabavljati. Danas se nudi i mogućnost razmjene studenata i obavljanje prakse u inozemstvu, što je bitno za stjecanje širokih vidika i stvaranja kontakata za budućnost«, istaknula je Adela, dipl. arhitektica.

Kako se čulo, najvažnije je upisati ono što čovjek želi studirati. Također, sudionici smatraju kako danas nije isplativo špekulirati koja je najtraženija struka. Nakon

završenih osnovnih studija svatko može završiti različitu specijalizaciju i raditi potpuno drugu struku.

»Profesorica mi je u srednjoj školi rekla, da ukoliko uvidim kako mi studij ne odgovara, da ga promijenim, čak i nakon druge godine studija. Za mene je tada to bilo nezamislivo, jer sam smatrao kako bi time gubio položene ispite. Danas tu poruku promatram iz drugog kuta i sada to ima smisla, jer studirati ono što vas ne zanima je odugovlačenje i veliko je pitanje hoće li student uopće završiti takav studij«, kaže Danilo, student prava u Novom Sadu. Nazočni su se studenti složili u preporuci post-diplomskih studija u inozemstvu, jer se na taj način dobiva specijalističko znanje i usavršava znanje engleskog jezika.

Mala škola ljudskih prava i demokracije

Manjine i njihova podjela

Normativno reguliranje i praktično ostvarivanje prava pripadnika nacionalnih manjina važan je zahtjev za demokratizaciju društva, te jedan od preduvjeta za ekonomsku i političku integraciju u ujedinjenu Europu

Piše: Davor Marko

Iako, govoreći u kontekstu međunarodnog prava i općeprihvaćene terminologije, ne postoji jedinstvena i svuda prihvaćena definicija manjina, mi o njima možemo govoriti kao o »skupinama, brojčano manjim od ostalog stanovništva države, čiji članovi imaju etničke, vjerske, jezičke i druge osobine različite od brojčano prevladavajuće skupine, a prožete su voljom da navedene osobine očuvaju i da, zbog toga, ne budu izložene represiji i drugim neugodnostima«.

Kao okvir i polazište analize manjina i njihovog položaja u širem društvu, uzima se definicija koju je dao Specijalni reporter za ljudska prava pri UN *Francesco Capotorti*: »Manjina predstavlja skupinu brojno inferiorniju od ostatka populacije, u nedominantnoj poziciji, čiji su članovi državljani zemlje u kojoj žive i posjeduju etničke, religijske ili jezičke karakteristike koje se razlikuju od ostatka populacije i pokazuju nekad samo implicitno osjećaj solidarnosti povodom zaštite svoje kulture, tradicije, religije i jezika«.

SKUPINE: U nekadašnjoj Saveznoj Republici Jugoslaviji, potom Srbiji i Crnoj Gori, a danas Republici Srbiji, manjine smo mogli klasificirati u pet osnovnih skupina, odnosno kategorija. Prvu skupinu čine »manjine koje imaju svoju zemlju maticu« a koja se nalazi u bliskom okruženju, primjer su Albanci, Mađari, Bugari i Rumunji. Druga skupina su takozvane »nove manjine«, čije su matične zemlje republike

Siniša Tatalović

nekadašnje SFRJ. U ovu kategoriju spadaju Hrvati, Makedonci, Bošnjaci i Slovenci, a ista je situacija i s pripadnicima srpske manjine u Hrvatskoj. U treću skupinu, »etničke manjine bez matične države«, spadaju oni koji se izjašnjavaju kao Jugoslaveni, ali i oni koji se izjašnjavaju kao Bošnjaci. Time etnička pripadnost bošnjačkoj manjini postaje ambivalentna – s jedne strane Bošnjaci su konstitutivni narod susjedne Bosne i Hercegovine, koji su u nekadašnjoj SFRJ bili prepoznavani kao Muslimani, nerijetko i kao Bosanci islamske vjeroispovijesti, dok se s druge strane taj termin odnosi i na autohtone građane Srbije i Crne Gore koji naseljavaju zemljo-

pisno područje Sandžaka, a Bosna i Hercegovina im nije matična zemlja. Četvrta skupina su »male manjine europskog porijekla«, poput Čeha, Slovaka, Ukrajinaca, Nijemaca, itd. Petu skupinu čine »rasute manjine«, čije podrijetlo nije europsko, i u tu skupinu svrstavaju se Romi i Židovi.

PRAVA: Normativno reguliranje i praktično ostvarivanje prava pripadnika nacionalnih manjina važan je zahtjev za demokratizaciju društva, te jedan od preduvjeta za ekonomsku i političku integraciju u ujedinjenu Europu. Nakon raspada SFRJ i nakon završetka rata, najveći izazov, ujedno i najveći problem, nastaje oko definiranja prava »novih nacionalnih manjina« koja su se odnosila na građane koji su ranije pripadali narodima bivše SFRJ.

Po profesoru *Siniši Tataloviću*, u Hrvatskoj se često govori o starijim i novim manjinama kako bi se naglasilo da postoje nacionalne manjine s dužom tradicijom ostvarivanja manjinskih prava, dok tzv. »nove« manjine tek izgrađuju svoje manjinske institucije i pripremaju se za cjelovito ostvarivanje manjinskih prava. Po njegovom mišljenju, europsko iskustvo pokazuje da su stare manjine otpornije na integraciju i posebno asimilaciju, dok su nove manjine to u puno manjoj mjeri. Prema *Dušanu Janjiću*, tek od promjena u SiCG 2000. godine, vlast ima više sluha za potrebe »novih« manjina, no osim deklarativne i načelne spremnosti za vođenje demokratske manjinske politike, potrebno je napraviti daljnje korake kako bi se status manjina generalno, i »novih« manjina posebice, regulirao primjereno strukturi i potrebama, kao i idealima demokracije. ■

Dušan Janjić

Posljednja sjednica SO Subotica održana bez dugih rasprava

Usvojen program za državno poljoprivredno zemljište

*Skupština se minutom šutnje oprostila od nedavno preminulog Franje Vujkova * Novi vijećnik u vijećničkoj grupi DSHV-a Bela Lipozenčić * Umjesto Nebojše Janjića, koji je podnio neopozivu ostavku na mjesto člana Općinskog vijeća zaduženog za komunalnu oblast, izabran Alekandar Simić*

Minutom šutnje subotička Skupština se oprostila od svojeg nedavno preminulog vijećnika *Franje Vujkova*. Njega je u vijećničkoj skupini Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini zamijenio *Bela Lipozenčić*, koji je nakon što mu je Skupština verificirala mandat svečano prisegnuo da će raditi u skladu sa zakonima i u interesu građana Subotice.

POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE: Protekla 32. sjednica po redu, održana 30. studenoga, završila se neuobičajeno brzo, skoro bez ikakve rasprave po točkama dnevnog reda među kojima je, po hitnom postupku, uvrštena odluka o donošenju programa zaštite, uređenja i korištenja poljoprivrednog zemljišta Općine Subotica za 2006. godinu. Ovom odlukom zainteresirani poljoprivrednici

Omogućiti poljoprivrednicima što brži ulazak u posjed zemljišnih tabli: Petar Kuntić

Vijećnici su zatim donijeli odluku o kadrovskoj izmjeni u Općinskom vijeću, budući da je dosadašnji član zadužen za komunalnu oblast *Nebojša Janjić* podnio neopozivu ostavku iz razloga što je, dan prije održavanje skupštinske sjednice, postavljen za pomoćnika ravnatelja u Ravnateljstvu za izgradnju Općine Subotica. U prethodnom razdoblju Janjić je u tom javnom poduzeću bio savjetnik a stupanjem na novu dužnost, da je ostao i dalje član Vijeća, kako je obrazloženo, došao bi u sukob interesa. Na njegovo mjesto Skupština je izabrala inženjera strojarstva *Aleksandra Simića*, kojeg je predložila Demokratska stranka.

vrednici četiri katastarske općine Bačkih Vinograda, Bajmoka, Čantavira i Tavankuta moći će već do kraja godine licitirati za korištenje državnog poljoprivrednog zemljišta dok će poljoprivredna zemljišta preostalih sedam katastarskih općina biti na raspolaganju već početkom iduće godine.

Obrazlažući Program, predlagatelj zamjenik predsjednika Općine *Petar Kuntić*, je istaknuo kako je donošenje odluke, temeljem plana uređenja i korištenja državnog poljoprivrednog zemljišta kojeg je donijela nadležna općinska Komisija, nužno kako bi poljoprivrednici što prije mogli ući u posjed zemljišnih tabli. »Ako danas donesemo odluku da potvr-

Upisani prvaci

Skupština je usvojila i zaključak u vezi informacije o upisu učenika u I. razred osnovne i srednje škole u školskoj 2006./2007. godini.

Prema Informaciji koju je, na osnovu podataka dostavljenih od strane osnovnih i srednjih škola na teritoriju Općine Subotica, sačinila općinska Služba za društvene djelatnosti u dvadeset i jednoj osnovnoj školi upisano je 952 učenika, što je za 44 učenika manje nego u prethodnoj školskoj godini. U tri osnovne škole upisano je 46 učenika na hrvatskom nastavnom jeziku, što je za osamnaest više nego što je upisano prošle školske godine, dok se za mađarski nastavni jezik opredijelilo 369 učenika što je za 53 manje nego prošle godine.

U subotičkim srednjim školama formiran je, isti broj odjeljenja kao i prošle školske godine 69, od toga 41 na srpskom jeziku i 28 na mađarskom dok na hrvatskome i dalje ne postoji organizirana nastava niti u jednoj srednjoj školi.

dujemo Plan, za koji je dobivena i suglasnost Ministarstva poljoprivrede, čim se odluka objavi u Službenom listu, predsjednik Općine donosi odluku o raspisivanju javnog oglasa za davanje u zakup poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini. Ta odluka ponovno ide na suglasnost u Ministarstvo poljoprivrede i tek po dobivanju suglasnosti pristupa se samoj licitaciji. Nakon toga slijedi još jedna suglasnost od Ministarstva poljoprivrede da bi, kroz niz licitacija, poljoprivrednici odnosno pravna lica dobila u zakup ukupno 16 222

hektara poljoprivrednog zemljišta. Od toga, do kraja godine, bi po planu trebalo biti na licitaciji 3818 hektara državnog poljoprivrednog zemljišta a ostatak u prva tri mjeseca sljedeće godine. Bez rasprave su vijećnici usvojili ovu odluku uz 38 za, pet protiv i dva uzdržana.

Skupština je, među ostalim, usvojila i nekoliko odluka o izmjenama i dopunama ranijih odluka i imenovala diplomiranog inženjera strojarstva i brodogradnje *Grgu Horvackog* za ravnatelja JKP »Suboticaplin«.

J. D.

Novi vijećnik

Novi vijećnik Skupštine Općine Subotica *Bela Lipozenčić* u redovima DSHV-a rođen je u Subotici 1957. godine. U Subotici je završio klasičnu gimnaziju u Paulinumu a obrazovanje je nastavio u Zagrebu na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove gdje je završio Filozofski studij, 1980. godine. Od osnutka je član DSHV-a, a po zanimanju je poljoprivrednik. Kaže kako će se posebno zalagati za poštivanje demokratskih principa te za poboljšanje stanja u poljoprivredi. Član je Općinske komisije za zemljište i Upravnog odbora Fonda za razvoj poljoprivrede.

Luca i narodni adeti

Sijanje žita

Pouzdanost se ne zna kad je nasto adet sijanja žita uveče prid sv. Lucu, al je osto do danas, s nakanom da ozelenjeno žito ulipča obiteljski betlem (prizor rođenja Isusa u Betlehemu), u pročelju astala nuz božićnjak s okićenom granom

Piše: Alojzije Stantić

Jedan starovinski adventski adet (običaj) Bunjevaca Hrvata je da na Lucu (sv. Lucija 13. XII.), posiju žito u male sude (posude), da njim ozeleni do Božića i navisti novo lito, nov život koji započinje proslavom dana rođenja Sina Božjeg. Ovaj narodni adet raširen po kršćanskom svitu vuče koren iz starog vika. Po julijanskom kalendaru, do 1582. godine, dan sv. Lucije pado je u vrime zimske kratkodnevne, a po tom kalendaru 13. prosinca bio je sridnji dan zime, kad je dan u godini najkraći. Tog dana su stari Rimljani držali svečanosti s veseljem i igrankom, slavili su Saturna, boga vrimena i plodnosti.

Pouzdanost se ne zna kad je nasto adet sijanja žita uveče prid sv. Lucu, al je osto do danas, s nakanom da ozelenjeno žito ulipča obiteljski betlem (prizor rođenja Isusa u Betlehemu), u pročelju astala nuz božićnjak s okićenom granom¹. Žene su svakog jutra žito orosile, do klijanja odozgor pokrivala navlaženim komadićem postava (platna) i metnile u pendžer (prozoru) di je dosta svitlo i ladno da ono (na)raste. Ima ko je ozelenjeno žito ulipčeo opasnom zlatnom pantljikom, a u sridinu utaknio bilu svičicu.

U pismenima se spominje adet da su u novom viku, tu i tamo, dica išla po komšiluku i domaćinu izdeklemovali (recitirali) dobre želje za slideću godinu, ričima: »telilo se...kotilo se...prasilo se...leglo se...« i sl., rad čeg su čestitare posipali žitom i darivali ji. Tribalo bi istražiti nijel tu koren adeta da dite «položaj» kod Bunjevaca, na Badnje veče udaranjem badnjače u prag el o dovratka ukućanima izgovara take želje.

SVETA LUCIJA: Ime Lucija potiče od latinske riči: lux = sjaj, svitlo. U nas se još izgovara Luca, Lucija, u novije vrime Svjetlana, a na ritko ima i muško ime Lucijan, Lucije.

Život Lucije je obavljen legendama, a od više kršćanski mučenica i svetica s tim imenom jedna od najpoznatiji je Lucija, rodom iz Sirakuze na Siciliji. Ko kršćanka mučena je i usmrćena mačom, zavravstom bodežom, oko 303. godine. Legenda pripovida da joj je sudac zaprio, ako se ne odreknje kršćanske vire, da će je na silu osramotiti u javnoj kući, al je nisu mogli maknut s mista. Onda je

Dio Božićnog astala sa žitom i granom

na Badnje veče. Na toj ciduljici je ostalo napisano ime, kako će se, možda, zvati njezin budući doživotni izabranik srca. Bilo je i takog da su kadgod i momci ispisivali imena divojaka na papiriće i s njima tako baratali ko i divojke.

Sv. Luca je zaštitnica ratara, šnajdera, caklara, šustera, papučoša, pisara... svi koji rade sa zavravstom sersamom kakim je usmrćena sv. Lucija.

BUNJEVAČKI ADETI NA SV. LUCU: Med tušta kadgodašnji adeta ostali su digdi još i danas: * Božićnu svičicu umetnu u zeleno žito, koja gori na Badnje veče i Božić dok ukućani ne poidu čorbu, a posli je utnu vinom el s malo čorbe.

* Divojke su na Lucu ispisivale na trinejt papirića toliko imena momaka, smotale ciduljice i metnile ji u lončić el vaz. Svakog jutra, obično u vrime posli rorate, izvade po jednu ciduljicu i negleduš bace el kobajage (tobože) izgube, a poslidnju ciduljicu otvo-

re na Badnje veče. Na toj ciduljici je ostalo napisano ime, kako će se, možda, zvati njezin budući doživotni izabranik srca. Bilo je i takog da su kadgod i momci ispisivali imena divojaka na papiriće i s njima tako baratali ko i divojke.

* U većini bunjevački obitelji tog su dana ocikli grančice s pupoljcima voćaka: višnje, briske, zerdelije... da procvataju do Božića i da š njom okite sobu. (Kod mog dide u bajmačkom ataru ocikene grančice smo potapali u vodu na sv. Katu - 25. studenoga)

* Od Luce su ljudi, najčešće domaćin, počeli opisivat vrime svakog dana, vodit »Lucin kalendar«, do Badnjeg dana, jel se i slideće godine mogu nadat takom vrimenu u svakom misecu. Ako je kiša padala ujutru, u podne el uveče u to vrime će najčešće padat i u odgovarajućem misecu.

* Kadgod su u pojedinim obiteljima na Lucu kadili tamjanom košaru i volaricu i nagalas molili za Božji blagoslov da ji štiti od kojekaki

nedaća, da njim nuz Božju pomoć odranjivanje josaga ide od ruke.

* Žito posijano na sv. Lucu čuva se do Tri kralja i onda s njim porani josag i pilež, da budu zdraviji i veseliji.

Od nabrojani adeta i virovanja, med njima i praznovirja, jedva da se koji održo na kraju XX. vika, a i u davnni je bilo tušta nji, koji se nji nisu držali, smatrali su ji vračkama. (Većina ovi adeta su iz neobjavljene knjige »Praznovjerje Bunjevačkih Hrvata« Marka Kopunovića, koje je on sakupljo dvadesetak godina, do pedeseti godina XX. vika.

¹ Bunjevci se početkom XX. vika počeli kititi bor i š njim ulipčavat svečan astal za božićne blagdane. Dotleg su božićnjak kitili razgranatom grančicom kake vočke el razgranatim strukom korovske metle (lat. *Kochia scoparia* L. Schrad), koju su obavili i spekli kvasnim tistom i utakli je u božićnjak. To njim je bilo božićno drveće. ■

IVONA NOVA MISSICA

Ivona Bajde nova je kraljica Hrvatske. To je epilog izbora koji je održan u hotelu Holiday. Tina Katanić, koja 1. prosinca putuje na svjetski izbor, predala je krunu 22-godišnjoj studentici ekonomije iz Zagreba. Zanimljivo je da je Ivona prošle godine bila prva princeza upravo Tini.

Za prvu princezu izabrana je Marija Tomas, druga princeza postala je Suzana Pilja, a kraljica šarma postala je Nikolina Bakmaz.

VRIJEME ZA OSKARA?

»Kad bih ono što mi se desilo usporedio s novinarskim poslom, rekao bih da je to kao da netko s treće godine novinarstva dobije Pulitzerovu nagradu, unatoč tome što neki podcjenjuju žanr sapunice«, kaže Petar Ćiritović, negativac u sapunici 'Obični ljudi' i hrvatski James Bond u političkom trileru 'Urota'. »Meni imponira što sam dobio priliku sudjelovati u tako važnim projektima, a kako sam u godinama kad mi treba osjećaj financijske samostalnosti, učinio sam to i zbog novca.«

Ćiritović je, inače, dobar dio života proveo studirajući. Promijenio je, naime, nekoliko fakulteta. Najprije je 1996. upisao pravo, ne zato što ga je to posebno zanimalo, već stoga jer je smatrao da ondje ima mnogo zgodnih

djevojaka. Ubrzo je shvatio da to ne može biti dovoljan motiv za studiranje pa je jedva završio prvu godinu. Potom je upisao Visoku školu za ekonomiju i poduzetništvo, zaposlio se u marketinškoj agenciji i solidno zarađivao, ali ga taj posao nije ispunjavao. Dao je otkaz i odlučio ostvariti svoj dječjački san – upisati Akademiju dramske umjetnosti.

HITLEROV LJEPOTAN NA PRODAJU

Na velikoj pariškoj aukciji koju će u veljači održati aukcijska kuća Christie's, prodavat će se porsche Union D-Type kojeg osim ljepote i jačine od 485 konjskih snaga krasi još jedna vrijedna osobina – naručen je od Adolfa Hitlera. Automobili te vrste su se počeli proizvoditi 1939. godine i trebali su simbolizirati tehnološku premoć Trećeg Reicha. Nakon Drugoga svjetskog rata svi su automobili te vrste uništeni, a jedini preostali primjerak sada će biti prodan. Procjenjuje se da bi mogao postati najskuplji automobil ikad prodan na nekoj aukciji.

NESTAŠICA DJEDOVA MRAZOVA

Berlin je suočen s »akutnom nestašicom« Djedova Mrazova samo mjesec dana prije Božića, izvijestio je vlasnik i predsjednik agencije Heinzelmännchen koja se bavi slanjem tih simpatičnih djedova tisućama berlinskih obitelji na Badnju večer. Preferiramo debeljuškaste muškarce, po mogućnosti s pravom bradom, no često nismo u mogućnosti birati rekao je direktor Rene Heydeck čija je službena titula u agenciji Ober-Weinachtsmann (Glavni Djed Mraz). Djedovi Mrazovi, uglavnom studenti, za posjet jednoj berlinskoj obitelji s vrećom punom darova što su ih prethodno u dogovoru s agencijom napunili roditelji i podjelu darova ukućanima, zarade 28 eura.

Istodobno, njemački lanac trgovina Rossman uklonio je iz svoje ponude minijaturne drvene figure Djeda Mraza i uništio ih jer su neki kupci primijetili da izgledaju kao da pozdravljaju »Hitlerovim pozdravom« koji je u Njemačkoj, poput ostalih nacističkih simbola, zakonom zabranjen. Ovaj lanac dućana ima 1200 trgovina.

PUŠAČIMA ODZVONILO

Pušenje na zatvorenim javnim mjestima u Engleskoj će biti zabranjeno od 1. srpnja sljedeće godine, izjavila je engleska vlada. Zabrana pokriva sva zatvorena javna mjesta uključujući urede, tvornice, pubove i barove, ali isključuje pušenje na otvorenom i u vlastitim domovima. Time Englezi slijede sličnu zabranu kakva je u Irskoj i Škotskoj, dok zabrana u Walesu počinje 2. travnja.

Vlada procjenjuje da će se oko 60 tisuća ljudi ostaviti pušenja zbog novoga zakona.

8. prosinca 2006.

RENATA U SADO-MAZO STILU

Sado-mazo fano-
vi diljem svijeta uskoro će za intimnih zabava nositi fetiš cipele iz Hrvatske. Zagrebačka tvornica obuće trebala bi za ovih dana potpisati ugovor s poznatom nizozemskom fetiš i sado-mazo tvrtkom DeMask, koja posjeduje tristotinjak specijaliziranih prodavaonica diljem Europe i Sjeverne Amerike. Na reviji u Zagrebu model je prikazala i TV zvijezda Renata Sopek.

SVIJETLEĆI ROONEY

Energija koju generira engleski nogometaš Wayne Rooney dok juri za vrijeme utakmice dovoljna je da bi se zagrijalo 16 šalica čaja, tvrdi britanski znanstvenik. David James sa sheffieldskog Sveučilišta izračunao je da dvadesetjednogodišnja zvijezda Manchester Uniteda i napadač engleske reprezentacije proizvede dovoljno energije za 90 minuta rasvjete u prosječnoj kući ili šest i pol sati rada standardnoga televizora.

ŽENE PREKO 30 GODINA ČEŠĆE RAĐAJU

Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo prošle je godine prvi put zabilježen veći broj porođaja žena u dobi od 30 do 34 godine nego u skupini žena od 20 do 24 godine, a to su godine koje se smatraju optimalnim za rađanje djece. Lani je u Hrvatskoj najviše registrirano prvih porođaja, gotovo 47 posto, drugih 33, a trećih zaredom najmanje, samo 19,3 posto. U Hrvatskoj se bilježi sve više poroda carskim rezom. Inače, u Hrvatskoj je lani rođeno 42.811 bebica. U Hrvatskoj i dalje pada broj namjernih

prekida trudnoće pa su tako lani obavljena 4563 namjerna pobačaja, često kod žena koje su u braku, u dobi od 30 do 39 godina i već imaju dvoje djece.

ŽENO, TRUDAN SAM!

Misleći da će proći neotkriven, 27-godišnji Južnoafrikanac Charles Sibindana ukrao je liječničku potvrdu u kojoj je napisao da je trudan i time si osigurao 7 dana godišnjeg. Njegovim suradnicima, začudo, to je bilo sumnjivo te su istražujući shvatili da Charles ne može biti trudan jer je muškarac, nakon čega je stvar završila na sudu. Mladić je kažnjen novčanom kaznom od 140 dolara, te upozoren da više ne lažira ginekološke potvrde.

TROJICA HRVATA MEĐU PRVIH 100

Među novim hrvatskim bogatašima još nema nijednog čija bi vrijednost prelazila milijardu dolara, a težina svih zajedno procjenjuje se na oko pet milijardi dolara. U usporedbi s globalnim statistikama bogatih, u kojima vlasnik Microsofta Bill Gates danas raspolaže s više od 50 milijardi dolara, a

njegov najbliži susjed Warren Buffett sa 48, domaće brojke zapravo su odlično usklađene s površinom koju Hrvatska zauzima na globusu. Prvi na hrvatskoj ljestvici, Ivica Todorić, prema nedavno objavljenim procjenama inozemnih analitičara stigao je do 550 milijuna dolara, dok oni koji ga slijede - kontroverzni naftaš, vinar i »kemičar« Enver Moralić i hrvatski duhanski kralj Ante Vlahović imaju tek nešto iznad 400 milijuna USD. Ove brojke, objavljene nedavno u poljskom časopisu Wprost koji je pokušao napraviti ljestvicu najbogatijih stanovnika istočne Europe, možda i nisu potpuno točne, jer domaći, kao i ostali istočnoeuropski magnati, brižno skrivaju statistiku vlastitog bogatstva. No, svejedno možemo biti zadovoljni, jer su se iz male Hrvatske među prvih 100 našla čak trojica. A za većinu domaćih građana njihovo bogatstvo mjeri se ionako u posve apstraktnim iznosima.

Hrvatska nogom

Šimunić, Pletikosa, Kranjčar, Čorluka, Rapajić, R. Kovač (stoje) M

metna reprezentacija 2006.

U Zagrebu predstavljen peti svezak »Leksikona podunavskih Hrvata - Bunjevaca i Šokaca«

Sastavnica svekolike hrvatske kulture

»Budući da nam potpora stiže sa svih strana uvjeren sam da ćemo ovo kapitalno djelo privesti kraju i da će 'Leksikon podunavskih Hrvata - Bunjevaca i Šokaca' biti sastavnica svekolike hrvatske kulture«, istaknuo je predsjednik HAD-a Dujo Runje

U Zagrebu je 1. prosinca, u punoj dvorani Hrvatske matice iseljenika, predstavljen peti svezak »Leksikona podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca« u izdanju Hrvatskog akademskog društva iz Subotice. Uz HMI i njezin odjel za autohtone manjine u susjednim zemljama organizator predstavljanja Leksikona je i zagrebačka Udruga za potporu bačkim Hrvatima.

U ime domaćina sve nazočne je pozdravila ravnateljica *Katarina Fuček*, a posebno goste iz Subotice – Duju Runje, predsjednika Hrvatskog akademskog društva i *Antoniju Čotu*, članicu Izvršnog odbora HNV-a zaduženu za kulturu, naglasivši kako su Bunjevci i Šokci integralni dio hrvatske kulture te da su u Hrvatskoj matici iseljenika uvijek imali, a imat će i nadalje, punu potporu u očuvanju i snažnijem izričaju svog nacionalnog identiteta.

KAPITALNI ZNAČAJ: Predsjednik Udruge za potporu bačkim Hrvatima, publicist i pravnik *Naco Zelić*, govorio je o kapitalnom značenju Leksikona naglasivši kako su u prvih pet svezaka, na 341 stranici objavljena 473 članka, među kojima je 220 biografija, glavninom znamenitih bunjevačkih i šokačkih Hrvata, ali i Mađara i Srba, koji su političkim, kulturnim ili književnim djelovanjem utjecali na Hrvate, bilo da su pisali o njima ili odlučivali o njihovim sudbinama. »Što se pojmovlja tiče, obrađeno ih je u prvih pet svezaka 111, među kojima su sve manje rabljene riječi, obiteljski i crkveni običaji koji se sve rjeđe žive, alati kojima se više ne radi i dječje igre koje se više ne igraju (poput »cembule«), rekao je Naco Zelić i dodao da je svakako najzanimljiviji pojam Bunjevci, obrađen pod četverodijelnom natuknicom na 23 stranice. Profesorica *Jasna Ivančić*, viši lek-

sikograf u Leksikografskom zavodu »Miroslav Krleža« u Zagrebu prisjetila se velikog uzbuđenja kada je, prije nepune dvije godine, predstavljen tada drugi svezak Leksikona. »Evo, danas predstavljamo i peti svezak regionalnog Leksikona – starosjedilačkog hrvatskog, danas manjinskog naroda u novostvorenoj državi Srbiji, točnije, u sjevernoj staroj pokrajini Vojvodini, svezak u kojem su članci s početnim slovom C, Č I Ć«, rekla je prof. Ivančić i dodala kako je veseli činjenica da uskoro izlazi i šesti svezak.

UREDNICI O PROJEKTU: Izvršni urednik Leksikona *Tomislav Žigmanov* naglasio je kako je to prvi leksikografski projekt kada su Hrvati u pitanju, i to ne samo u Vojvodini nego i u drugim dijelovima Europe i svijeta, u državama u kojima Hrvati imaju bolje institucionalne okvire i snažniju znanstvenu i kulturnu elitu, kao i snaž-

niju potporu država u kojima žive, dok je glavni urednik Leksikona *dr. Slaven Bačić* podsjetio kako je ispunjen osnovni cilj izdanja, velika količina podataka relevantnih za Hrvate u Vojvodini te da postignut rezultat nije samo rezultat kompilacijskog, nego i istraživačkog rada jer su brojne spoznaje nadopunjavane i selektirane.

Predstavljanje Leksikona zaključio je, u ime izdavača, predsjednik Hrvatskog akademskog društva iz Subotice Dujo Runje, rekavši kako je Leksikon izrastao ni iz čega, uz puno dobre volje i dosta skepse i da se pokazao kao stjecište okupljanja svih kreativnih snaga, a sve one koji žele, mogu i hoće, pozvao na suradnju. »Da nismo prije dvije godine krenuli u ovaj projekt, da smo čekali ove uvjete koje sada imamo, nikada ne bismo niti počeli raditi na Leksikonu, jer nova vremena ne nastaju, nova vremena se stvaraju. Mi smo se upustili u nešto što je bilo neizvjesno, a sada je sasvim izvjesno, budući da nam potpora stiže sa svih strana te sam uvjeren da ćemo ovo kapitalno djelo privesti kraju i da će 'Leksikon podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca' biti sastavnica svekolike hrvatske kulture«, rekao je Runje.

Zlatko Žužić

Sudionici predstavljanja:
*Katarina Fuček, Naco Zelić,
Jasna Ivančić, Slaven Bačić i
Tomislav Žigmanov*

Koncert tamburaša HKPD »Matija Gubec« iz Rume u Golubincima

Veliki tamburaški orkestar HKPD »Matija Gubec« iz Rume održao je u subotu 2. prosinca, cjelovečernji koncert u Golubincima. Tijekom koncerta koji je održan u holu golubinačke OŠ »23. oktobar«, Rumljani su pokraj svojih autorskih pjesama publici predstavili i

skladbe s njihovog prošlogodišnjeg CD-a, poznate tamburaške pjesme koje se pjevaju u Srijemu, te nekoliko numera klasične glazbe. Najviše pljeska izmamio je Radecki marš *Johanna Straussa*. Tko je prvi puta gledao Rumljane mogao je shvatiti zašto ih svrstavaju među najbolje tamburaške orkestre u Vojvodini. Uz orkestar su nastupili i vokalni solisti *Bogdan Dejanović*, *Katarina Atanacković* i *Marija Benčić*, a koncertom je ravnao prvi čovjek orkestra *Josip Jurca*.

Koncert u Golubincima rezultat je dogovora o suradnji između HKPD »Tomislav« iz Golubinaca i HKPD »Matija Gubec« iz Rume o uzajamnim gostovanjima njihovih tamburaških orkestara, a kako su na koncu večeri istaknuli predsjednici dvaju društava *Zlatko Kolarić* i *Igor Gašparović*, ova se suradnja planira nastaviti i ubuduće.

I. R.

Projekcija filma »Božić na salašu«

Projekcija filma »Božić na salašu«, redatelja *Rajka Ljubića* i po scenariju *Alojzija Stantića* i *Grge Piukovića*, održat će se u nedjelju 10. prosinca, u Velikoj dvorani HKC »Bunjevačko kolo« u Subotici, početkom u 18 sati. U programu nastupa Katedralni zbor »Albe Vidaković« pod ravnanjem sestre *Mirjam Pandžić* koji će izvesti najljepše božićne pjesme ovoga kraja.

Podsjetimo, film »Božić na salašu« je nagrađen prvom nagradom (u selekciji amaterskog filma) na XV. međunarodnom festivalu etnološkog filma u Beogradu.

»Šokačka grana« u Pečuhu

U okviru međunarodne suradnje i prijateljstva dvaju gradova - Pečuha i Osijeka - prošle srijede, 29. studenoga, u Kulturnom centru u Pečuhu predstavljena je Udruga »Šokačka grana«, a njeni su članovi za posjetitelje pripremili cjelovečernji program. Pljeskom su

nagrađeni samičar *Franja Verić* i gajdaši *Anita Tomoković* i *Ivan Lović*, muška pjevačka skupina »Šokci« i tamburaški sastav »Šokačka duša«, jer svi zajedno su zaslužni za jednoipolsatni program »Šokačke grane« koji je očito zadovoljio nazočne.

S. Ž.

Dani Matice hrvatske u Bačkoj

U okviru »Dana Matice hrvatske u Bačkoj« koje organizira ogranak Matice hrvatske u Subotici, večeras, u petak 8. prosinca, u Velikoj dvorani HKC »Bunjevačko kolo« u Subotici bit će priređena književna večer posvećena djelu *Lazara Merковиća*. Govorit će pisci Subotičkog književnog kruga, suradnici časopisa »Klasje naših ravni« i Nakladničke djelatnosti NIU »Hrvatska riječ«. Početak je u 19 i 30.

U ponedjeljak, 11. prosinca, u izložbenom prostoru Gradskog muzeja u Subotici bit će otvorena izložba »Pozdrav iz Osijeka - Osijek na starim razglednicama« Državnog arhiva u Osijeku. Prigodom otvorenja govorit će ravnatelj Državnog arhiva u Osijeku *dr. sc. Stjepan Sršan*, te ispred organizatora izložbe - Historijskog arhiva Subotica - ravnatelj *Stevan Mačković*. Otvorenje je zakazano za 19 sati.

Božićna izložba u Subotici

Likovno slamarski odjel HKPD »Matija Gubec« iz Tavankuta i Likovni odjel HKC »Bunjevačko kolo« iz Subotice organiziraju tradicionalnu Božićnu izložbu čestitki i slika u tehnici slame, kao i drugih prigodnih božićnih darova.

Izložba će biti otvorena u petak 8. prosinca, u zgradi dr. Vinka Perčića (ulica Bledska br. 2), s početkom u 17 sati, a moći će se pogle-

dati do 18. prosinca, svakog dana osim nedjelje, od ponedjeljka do petka u terminima od 10 do 12 sati i od 16 do 19 sati, a subotom od 10 do 12 sati.

Književna večer u čast Jakovu Kopiloviću

U povodu obilježavanja 10. obljetnice smrti pjesnika *Jakova Kopilovića* (Subotica, 1912.-1996.), Hrvatska čitaonica Subotica priređuje književnu večer koja će se održati u ponedjeljak 11. prosinca, u Spomen kući prof. Bele Gabrića u Subotici. Osim kazivanja njegove poezije, u okviru večeri bit će prikazan i dokumentarni film *Rajka Ljubića* o ovom pjesniku čija je bogata knjižna ostavština ušla u fond Bunjevačko-šokačke knjižnice »Ivan Kujundžić« pri Katoličkom institutu za kulturu, povijest i duhovnost »Ivan Antunović«. Početak je u 19 sati.

Sastanak članice IO HNV-a zadužene za kulturu s predstavnicima hrvatskih kulturnih udruga

Koordinacija kulturnih događanja u zajednici

U cilju izrade jedinstvenog kalendara kulturnih događanja u zajednici, predstavnici udruga iznijeli datume manifestacija koje tijekom prosinca njihove udruge priređuju

Predstavljanje rada udruga, organizacija i pojedinaca te koordinacija manifestacija koje oni priređuju, bile su glavne teme sastanka članice Izvršnog odbora HNV-a zadužene za kulturu *Antonije Čota* s predstavnicima hrvatskih kulturnih udruga, nevladinih organizacija koje se bave njegovanjem kulturnog stvaralaštva hrvatskog naroda i predstavnika - nositelja projekata od interesa za hrvatsku zajednicu, koji je održan prošle srijede 29. studenoga, u Subotici.

Na sastanku kojem su se odazvali predstavnici dvadesetak udruga, među ostalim, bilo je riječi i o problemima u radu te financiranju udruga, a s tim u vezi iznijet je plan Izvršnog odbora HNV-a o osobi tzv. projekt menadžeru koji bi se bavio prijavljivanjem udruga na domaće i inozemne natječajne. Predloženo je i markiranje kapitalnih manifestacija svake udruge, dok su na koncu sastanka, u cilju izrade jedinstvenog kalendara kulturnih događanja u zajednici, sudionici iznijeli datume događanja koje tijekom prosinca njihove udruge priređuju. Kako je istaknula *Antonija Čota*, ovim će se potezom izbjeći preklapanje održavanja važnijih kulturnih manifestacija u okviru hrvatske zajednice u Vojvodini.

Sastanku, koji je održan u prostorijama DSHV-a, nazočili su pročelnik Etnografskog odjela »Blaško Rajić« pri Katoličkom institutu za kulturu, povijest i duhovnost »Ivan Antunović« iz Subotice i član organizacijskog odbora »Dužijance« *Grgo Kujundžić*, član spomenutog Etnografskog odjela i sakupljač i čuvar narodnoga blaga *Grgo Piuković*, predstavnici HKC »Bunjevačko kolo« iz Subotice - predsjednik Centra *Mirko Ostrogonac* i predsjednik Likovnog odjela *Josip Horvat*, predsjednik HKPD »Jelačić« iz Petrovaradina *Petar Barbek*, tajnik i predsjednik HKPD »Stjepan Radić« iz Novog Slankamena *Ivan Gregurić* i *Ivan Rukavina*, predsjednik HKPD »Matija Gubec« iz Rume *Zlatko Kolarić*, predsjednik Zajednice Hrvata Zemuna »Knjižnica i čitaonica Ilija Okrugić« *Stipe Ercegović*, tajnik HKPD »Tomislav« iz Golubinaca *Ivan Radoš*, predsjednik KPZH »Šokadija« iz Sonte *Zvonko Tadijan*, predsjednik HKUD »Vladimir Nazor«

Sastanku su se odazvali predstavnici dvadesetak udruga koje se bave njegovanjem kulturnog stvaralaštva Hrvata

iz Sombora *Šima Raič*, predsjednica HKPD »Đurđin« iz Đurđina *Amalija Stipić*, predsjednik Matice hrvatske Subotica *Stipan Stantić*, urednik nakladničke djelatnosti NIU »Hrvatska riječ« i član uredništva časopisa »Klasje naših ravni« *Milovan Miković*, predsjednik Hrvatskog akademskog društva *Dužo Runje*, potpredsjednica HKUPD »Stanislav Preprek« iz Novoga Sada *Dragana Popov*, predsjednik HKUPD »Dukat« iz Vajske-Bodana *Pavle Pejčić*, predsjednik HKUD »Ljutovo« iz Ljutova *Josip Mačković*,

članica Upravnog odbora i tajnik HUK »Lajčo Budanović« iz Male Bosne *Blaženka Merković* i *Stipan Dulić*, filmski redatelj iz Subotice *Rajko Ljubić*, ravnateljica Hrvatske čitaonice iz Subotice *Katarina Čeliković*, predsjednica HKUD »Stipan Knezi Šimeta« iz Svetozara Miletića (Lemeša) *Manda Vidaković*, fotograf *Ivan Ivković* *Ivandečić*, predsjednica Udruge KroV *Olga Perušić* i zamjenik predsjednika HKPD »Matija Gubec« iz Tavankuta *Ladislav Suknović*.

Razgovor s Antonijom Čota, članicom IO HNV-a zaduženom za kulturu

► U najkraćim crtama, kako ocjenjujete sastanak s predstavnicima hrvatskih kulturnih udruga?

Osobno sam zadovoljna sastankom, a sama činjenica da je najviše vremena potrošeno na predstavljanje udruga i međusobno upoznavanje govori da je ovakav sastanak bio potreban.

Iznenadila sam se da do sada ovakvih sastanaka nije bilo što su istaknuli predstavnici većine udruga. U buduću, sastanke treba održavati naizmjenično, u različitim mjestima jer to je prilika da se upoznamo sa uvjetima i načinom rada svih koji su dio kulturološkog mozaika Hrvata u Srbiji.

► Prema informacijama koje ste dobili tijekom ovog sastanka, koje bi probleme udru-

ga, prema Vašem mišljenju, trebalo najprije rješavati?

Pitanje nije sasvim točno postavljeno. Većina kulturnih udruga je autonomna u svom radu. HNV ne može rješavati njihove probleme, ali može pomoći u njihovu rješavanju pod uvjetom da udruge te probleme apostrofiraju. Naš je zadatak bogato kulturološko naslijeđe prezentirati na način dostojan njegove vrijednosti s pogledom ka budućnosti. Prošlost kao temelj, polazište, a ne kao jedini okvir djelovanja. Situacija je u udrugama različita. Dok s jedne strane imamo institucije sa sigurnim izvorima financiranja i profesionalnim obavljanjem dužnosti dotle su na drugoj strani one koje nemaju ni prostor za djelovanje, a kamoli, makar i skromnija, ali sigurna sredstva. Veliki je broj institucija s dugom tradicijom rada, ali i onih tek osnovanih sa suvremenim, današnjem vremenu prihvatljivim programima i performansima. Pomoć ne isključuje niti jednu od ovih skupina, ali nameće različite pristupe i kodekse, pa čak i međusobne kodekse ponašanja. Interesantno je, kako unatoč činjenici da sve institucije imaju financijskih problema, to na sastanku nitko nije istakao kao primarni problem. Više se isticala nužnost uzajamne pomoći, potrebe za većom koordinacijom, za uključivanje svih pripadnika u događanja u zajednici i transparentnost u radu, pa onda i u podjeli sredstava. Prostora za rad je više nego dovoljno i to ne samo za kulturološko djelovanje putem HNV-a nego i lobiranje putem političkih stranaka, prije svega DSHV-a. Postoje programi koji svojom visokom razinom i ekskluzivnošću zadovoljavaju kriterije umjetničkih i mogu predstavljati brend hrvatske nacionalne manjine, ali ih nema u svakom segmentu kulturnog i umjetničkog izražaja, a nisu ni uvijek adekvatno plasirani.

► Kako se zamišlja rad budućeg projekta menadžera, u okviru projekata kulture?

Postoje natječaji za dodjelu sredstava, moje iskustvo govori, a lako je provjerljivo, da se vrlo mali broj udruga javlja na te natječaje. No, nije dovoljno ni samo popuniti natječajnu aplikaciju, potrebno je osmisliti programe koji će »privući« sredstva. Reprezentativne, maštovite, mobilne i opće prihvatljive programe. Tu je prostor za projektnog menadžera i nadam se da će se ta ideja predsjednice Izvršnog odbora, Slavice Peić moći realizirati.

► Kako je raspodijeljeno 220.000 dinara sa

natječaja Pokrajinskog tajništva za propise, upravu i nacionalne manjine i koji su bili kriteriji raspodjele tih sredstava?

Zahtjevi udruga su iznosili preko 3 milijuna dinara, a odnosili su se na potrebe od nabave opreme pa do plaćanja režijskih troškova. Dobiveno je svega 220.000 dinara što ne čini ni 7 posto od onoga što su udruge tražile, a primijenjeni su kriteriji koji su do sada važili.

► Kao članica Povjerenstva za raspodjelu sredstava koje hrvatskim institucijama i udrugama dodjeljuje Republika Hrvatska, kažite nam koji će biti kriteriji ove raspodjele?

Kriterije raspodjele utvrđuje onaj tko raspodjelu vrši te ja koja sam samo treći član ovog Povjerenstva i to tek od nedavno nisam netko tko na ovo pitanje može odgovoriti. Kriteriji sigurno postoje jer su i raspodjele već radene.

► Budući da ste nakon sastanka u srijedu imali poseban razgovor s predstavnicima udruga iz Srijema, kažite nam što je dogovoreno?

Predstavnike udruga iz Srijema nisam imala prilike do sada upoznati i bilo mi je izuzetno drago što su se svi odazvali pozivu i prevalili, priznat ćete, najdulji put kako bi došli do Subotice za razliku od nekoliko udruga iz okolice koje niti su se odazvale niti su izostanak opravdale. Neki od njih uspjeli su osmisliti performans koji je »probudio« metropolu, prešavši okvire autoizoliranosti, a time i ostavrio jedan od ciljeva programa koji sam ja ponudila.

D. B. P.

Godišnji koncert dječjih skupina Ansambla narodnih plesova i pjesama HKC »Bunjevačko kolo« iz Subotice

»Mi smo djeca vesela«

*Sudjelovalo 360 djece, starosti od 3 do 14 godina * Nastupila djeca iz Subotice, Starog Žednika, Đurđina i Bikova * Tamburaški orkestar pratio mlade plesače u svim točkama*

U nedjelju 3. prosinca, u Dvorani sportova u Subotici, održan je godišnji koncert dječjih skupina Ansambla narodnih plesova i pjesama Hrvatskog kulturnog centra »Bunjevačko kolo«.

Na cjelovečernjem koncertu nastupila su djeca, koja su članovi ovoga ansambla iz Subotice, djeca iz okolnih sela u kojima postoji ogranak ovoga Centra (Stari Žednik, Đurđin i Bikovo), kao i Dječji tamburaški orkestar, te Veliki tamburaški orkestar HKC »Bunjevačko kolo«.

NAČIN RADA: Djeca su raspoređena po uzrastu i mogućnostima u nekoliko skupina, te je na koncertu nastupilo ukupno 360 djece, starosti od 3 do 14 godina. S djecom se radi na drugačiji način nego ranije, njima jednostavniji način,

pedagoškim pristupom, te je glavna misao vodilja »Dajmo djeci dječje«. Osim folklora s njima se uvježbava i pjevanje i sviranje, tako da djeca dobivaju puno više znanja. Članovi Glazbenog odjela na svim nastupima prate Ansambl, a po potrebi nastupaju i samostalno. Pokraj tambure, posebna se pažnja pridaje i tradicijskim instrumentima, kao što su samica, gajde, dvojnice i drugi.

PJESME I PLESOVI: Izvođači na ovom godišnjem koncertu bile su dječje skupine Ansambla narodnih plesova i pjesama HKC »Bunjevačko kolo« iz Subotice, kao i iz ogranka u Starom Žedniku, Đurđinu i Bikovu. Izveli su osamnaest točaka, od kojih je srednja dječja skupina iz Subotice izvela četiri koreografije: Dječju pokladnu svadbu iz Međimurja »Dobar

vam večer svati«, dječje igre i pjesme iz Banata »Rukavice s prstima«, ženske mađarske igre i igre iz Ukrajine. Starija skupina se predstavila s tri koreografije - plesovima i pjesmama Zagorja »Sve ptičice zapjevale«, dječjim plesovima i pjesmama iz Bilogore »Svi mi vele da sam iz kapele« i Vlaškim igrama, dok se mlađa skupina predstavila bunjevačkim igrama i pjesmama »Cupanica«.

SKUPINE IZ STAROG ŽEDNIKA: Članovi srednje dječje skupine iz Starog Žednika predstavili su se s tri koreografije - Bunjevačkim igrama »Rokoko«, dječjim igrama i pjesmama Međimurja »Zginula je pikuša« i dječjim igrama i pjesmama Posavine »Cungere-ica-ica«, dok se njihova starija skupina predstavila spletom mađarskih igara i koreografijom »Bunjevačko

Najmlađi sudionici koncerta

Dječja skupina s Bikova

momačko kolo». S dječjim plesovima i pjesmama Slavonije »Mi smo djeca vesela« i bunjevačkim plesovima i pjesmama »Igrala bi dere« nastupila su djeca s Bikova, dok su djeca iz Đurđina nastupila s dvije koreografije, dječjim plesovima i pjesmama iz Slavonije »Ide vlak teretnjak« (mlađa skupina) i bunjevačkim plesovima »Divojačko kolo« (starija dječja skupina). Posljednju točku »Dan svetog Nikole i svete Lucije« izveli su svi izvođači zajedno.

Djecu su za ovaj nastup su pripremili umjetnički voditelj i učitelj pjevanja *Davor Dulić*, ravnateljica Glazbenog odjela prof. *Mira Temunović*, asistenti *Marina Matković*, *Dejan Kovač*, *Josip Buljović* i *Jasna Kujundžić*, te garderoberi *Jelisaveta* i *Josip Dulić*, te *Nataša* i *Dejan Kovač*.

U ovaj je koncert uloženo puno truda, a djeca su pokazala što su sve naučila tijekom ove godine, njima na radost, a roditeljima na ponos.

Željka Vukov

Davor Dulić, umjetnički voditelj Ansambla

Zar dužnosnike ne interesiraju koncerti?

Na godišnjem koncertu dječjih skupina Ansambla narodnih plesova i pjesama HKC »Bunjevačko kolo« nazočio je veliki broj posjetitelja, no ne i dužnosnika hrvatske zajednice. Čelni ljudi, ako nisu upoznati s radom mladih ili u ovom slučaju djece, ne mogu se niti zalagati za njih i njihovu budućnost, a to im je posao, ili ne?

»Poslali smo oko 40 pozivnica dužnosnicima i predstavnicima hrvatske zajednice, no odaziva nije bilo. Žao mi je što naši čelni ljudi nemaju razumijevanja za folklor, jer ipak djeca su naša budućnosti i njima trebamo pružiti najveći potporu. Bez obzira što je to bio dječji koncert, bio je na određenoj razini, a nastupilo je 360-ero djece, što nije mala stvar. Djeca su uložila napor i trud da ostvare cilj. Još od tri sata poslije podne, oni su imali generalnu probu, sve do sedam sati, a nakon toga koncert. Moram reći da su djeca sve to izuzetno dobro podnijela, za njih je ovaj koncert bio veliki napor i uzbuđenje, pa smatram da su zaslužila podršku«, rekao je poslije koncerta umjetnički voditelj Ansambla narodnih plesova i pjesama Davor Dulić.

Kad su dužnosnici hrvatske zajednice u pitanju, slična je situacija bila i na Godišnjem koncertu prve, reprezentativne skupine Ansambla narodnih plesova i pjesama. Gotovo da nikoga nije bilo.

iz Starog Žednika

Starija dječja skupina iz Subotice

Književna večer u okviru manifestacije »Dani Matice hrvatske u Bačkoj«

Književnost je uvijek izazov

*Književna večer Jasne Melvinger i Petka Vojnića Purčara održana je u velikoj dvorani HKC »Bunjevačko kolo« u organizaciji ogranka Matice hrvatske u Subotici * O njihovom književnom djelu govorili su književnici Zoran Đerić i Jovan Zivlak*

Manifestacija »Dani Matice hrvatske u Bačkoj« koju organizira ogranak Matice hrvatske u Subotici nastavljena je prošloga petka, 1. prosinca, književnom večeri Jasne Melvinger i Petka Vojnića Purčara u velikoj dvorani Hrvatskog kulturnog centra »Bunjevačko kolo«. O njihovom književnom djelu govorili su književnici Zoran Đerić i Jovan Zivlak.

Publika je na ovoj književnoj večeri imala zadovoljstvo slušati poeziju i prozu Jasne Melvinger i Petka Vojnića Purčara, koju su sami autori čitali iz svojih knjiga »Vaga s anđelima« i »Kult kornjače« koje su objavljene u nakladi NIU »Hrvatska riječ«.

MATERINJA MELODIJA JEZIKA: Govoreći o knjizi poezije Jasne Melvinger »Vaga s anđelima«, Zoran Đerić je rekao da ga je iznenadila pjesnička forma koju je autorica izabrala.

»Pjesme su neobično široke, leksički su bogate, a čuje se materinja melodija jezika kroz specifičan petrovaradinski govor. Pjesničke slike namjerno su slične starom kalendaru i slične obiteljskom albumu u kojemu se nalaze slike i predmeti predaka, a povratak pjesnikinje djetinjstvu i

zaboravljenim riječima djeluje intrigantno. Prvi sloj ove knjige poezije je razgovor pjesnikinje s pjesničkom tradicijom, dok je drugi sloj vezan za zavičaj, prije svega za Petrovaradin, lirskim svjedožbama pjesnikinje«, rekao je Zoran Đerić, nakon čega je istaknuo da je Petko Vojnić Purčar majstor pripovijedanja, a njegovu knjigu »Kult kornjače« karakteriziraju autobiografske teme, vješto građenje priče i nepatvoreni likovi.

ODANOST KNJIŽEVNOSTI I ŽIVOTU: Jovan Zivlak je rekao kako su pjesme Jasne Melvinger sadržane u knjizi »Vaga s anđelima« pisane posebnim tipom govora koji se vezuje za

Petrovaradin sa svim svojim oblicima ikavice i ijekavice.

»Takvim pjesničkim govorom pjesnikinja locira podrijetlo i prošlost, a time nam predložava način života i etiku, prije dolaska drugih vremena i drugog načina govora i naravno, drugačijeg odnosa prema vrijednostima. Jasna Melvinger piše o svakodnevnim iskustvima, piše o rođenju, podrijetlu, životu i smrti i u njenim stihovima postoji dramatizacija, a regionalni govor u njenim stihovima je subverzivan prema aktualnom standardu odricanja od razlike. Književnost je uvijek izazov, što dokazuje i ova knjiga Jasne Melvinger«, rekao je Jovan Zivlak, a zatim je govoreći o djelu Petka Vojnića Purčara rekao da su u njegovim pripovijetkama predstavljeni brojni autentični i raznoliki likovi, a kroz njihove sudbine možemo razumjeti i našu sudbinu.

»Petko Vojnić Purčar ne piše u patetičnim formama koje nas zavode. Čitajući priče Petka Vojnića Purčara otkrivamo njegovu duboku odanost književnosti i životu. U njegovim pričama prepoznaje se ambijentacija, razni tipovi mišljenja i uvjerljivi događaji, a ponekad je to samo jedna slika. Kod Petka Vojnića Purčara ima radosti u pripovijedanju«.

Z. S.

Jasna Melvinger i Petko Vojnić Purčar

Film »Casino Royal«

Nikad bolje od 007 agenta

Najnoviji nastavak svakako predstavlja prekretnicu u James Bond franšizi i možda bi mogli otići tako daleko da kažemo kako zbog velike količine inovacija koje je donio, započinje novu franšizu sa starim junakom

»Casino Royal« je najduži film u James Bond serijalu - traje dva i pol sata. Pomislio sam, sigurno bi trebalo izbaciti nekoliko scena, jedini problem je u tome što se nisam mogao odlučiti ni za jednu jer, pogađate, sve valjaju. Najnoviji nastavak svakako predstavlja prekretnicu u James Bond franšizi i možda bi mogli otići tako daleko da kažemo kako zbog velike količine inovacija koje je donio, započinje novu franšizu sa starim junakom. Inovacije u svijetu velikih produkcija i studija uvijek znače rizik, a znamo da je to riječ koju svjetski giganti najmanje vole – zato sve čestitke na ovom pokušaju.

VRAĆANJE UNATRAG: Prvo, priča se više nego ranije drži originalnog romana *Iana Fleminga* i vraća nas na početak Bondove karijere agenta 007. Tako, među ostalim, saznajemo zašto naš junak ima oznaku 007, kako je smučkao prvi martini, vidimo prve pogreške koje je napravio i koje su ga napravile surovim i hladnim ubojicom. To je ostavilo priliku da se uvede novi stil koji je znatno prljaviji od dosadašnjeg,

a novi Bond je siroviji, muževniji od svih dosadašnjih (da, čak i od *Seana Conneryja*). *Daniel Craig*, novi Bond, atletski je građen, razbijenog nosa i ubojstveno plavih očiju; izgleda onako kako je većina nas i mislila da James Bond treba izgledati, a da pritom ima neki neodoljiv, nazvali bismo ga, »bondovski« šmek. Pokraj njega kompletna ekipa filma ispred i iza kame-re nevjerovatno je dobro obavila svoj zadatak i nije ni čudo što novi Bond tako dobro izgleda. *Giancarlo Giannini* i *Jeffrey Wright* fenomenalno su odglumili svoje epizodne uloge. *Eva Green* kao nova Bond ljepotica izgleda začuđujuće seksi, iako je ni u jednom trenutku ne vidimo ni u grudnjaku, a kamoli bez njega. *Martin Campbell*, inače redatelj posljednjeg filma o James Bondu, koji je, pa recimo, bio prosječan, ovoga je puta pokazao da može mnogo bolje, te dobra režija krasi ovaj film od uvodne do objavne špice. Špica je priča za sebe i kladim se da ukoliko bi je slali na festivale animacije, ista bi pokupila sve moguće nagrade. Vrlo je dinamična i napeta uz fenomenalnu glazbenu prat-

nju (što smo i navikli od Bond filmova) nema nepotrebnih ljepotica i suvišnog nasilja. Sve je stilizirano do kraja – jednostavno fenomenalno. **SCENARIJ U FUNKCIJI:** Scenarij je po knjizi radio *Paul Haggis*, čovjek koji je odnio Oscara već dva puta, a smiješi mu se i treći (naravno ne za Bonda nego za novi film *Clinta Eastwooda*), te najnoviji Bond uradak konačno ima i neki zaplet i replike u funkciji, a ne samo bezglavu jurnjavu i pucanje sa »duhovitim« opaskama. Ako svemu ovamo dodamo da se u filmu ne pojavljuje »Q« i da su »gadgets« svedena na računare, mobilne telefone, dobar auto i po koji skriveni nož, jasno je da je novi Bond mnogo realniji, što potvrđuje i činjenica da je film sniman na sedam različitih lokacija širom svijeta, jer tko ima novca njemu se i može. Naravno sve te inovacije i potencijalni rizik su se isplatili: pred nama imamo najboljeg Bonda do sada, koji će dovesti novu publiku u kino (što je ovoj franšizi bilo neophodno), zadržati stare fanove i svakako zaraditi više novca nego bilo koji do sada, što se pokazalo već prvoga tjedna prikazivanja. Novi Bond kao i svi prijašnji donosi nam predivne lokacije svih krajeva svijeta, lijepe žene, i napetu akciju. Ali i prave dobro izrežirane tučnjave (glavi junak je prečesto znojav, mokar i krvav), a ožiljci ne nestaju već u sljedećem kadru. Vidjet ćemo napetu scenu u kockarnici, nevjerovatnu urbanu jurnjavu u stilu najboljih »free runera«, prelijepe crnogorske pejzaže (istina snimljene u Češkoj), pa čak i malo godardovske montaže i crno bijele tehnike snimanja. Zaista, novi Bond ima mnogo toga u dosadašnjem serijalu nevidenog, te kao takav svakako zaslužuje dva i pol sata vašeg vremena.

M. Šokčić

Povijest Hrvata – Hrvati u XX. stoljeću (136.)

Domovinski rat

*Srpski su vođe otvoreno zagovarali odcjepljenje od Hrvatske područja većinom naseljenih srpskim stanovništvom, a Srbija Slobodana Miloševića i Jugoslavenska narodna armija u tome su ih podržavale * Kako bi se Hrvatska bolje pripremila za obranu, u Zagrebu je u svibnju 1991. godine osnovan Zbor narodne garde, iz kojeg se razvila Hrvatska vojska*

Piše: Zdenko Samaržija

Rat u SFRJ počeo je u Sloveniji. Slovenske su vlasti uspostavile carinski režim na svim granicama Republike Slovenije nakon čega su federalne vlasti naredile jugoslavenskoj armiji da uspostavi prijašnji poredak. Teritorijalna obrana Slovenije blokirala je vojarne JNA i u desetodnevnom je ratu slomila njezinu moć. Savezna se vojska povukla iz Slovenije.

Stanje je bilo sve napetije i od ljeta 1991. godine prelazi u otvoreni hrvatsko-srpski sukob koji prerasta u rat. Taj rat naziva se Domovinskim ratom. Srpski su vođe zagovarale odcjepljenje od Hrvatske područja većinom naseljenih srpskim stanovništvom i njihovo pripojenje Jugoslaviji. Na srpsku je stranu u Domovinskom ratu stala Jugoslavenska narodna armija (JNA), koja je tada još bila raspoređena diljem Hrvatske i time pomogla njihovo naoružavanje.

PLITVICE: Srpski su vođe otvoreno zagovarali odcjepljenje od Hrvatske područja većinom naseljenih srpskim stanovništvom, a Srbija Slobodana Miloševića i Jugoslavenska narodna armija u tome su ih

bama poginuo je Josip Jović, prva žrtva agresije u Hrvatskoj.

Srpska se pobuna proširila Slavonijom i Baranjom. Nakon pokušaja razbijanja militantnoga skupa u Borovom selu pokraj Vukovara, desetak je hrvatskih policajaca upalo u zamku i ubijeno je.

Kako bi se Hrvatska bolje pripremila za obranu, u Zagrebu je u svibnju 1991. godine osnovan Zbor narodne garde, iz kojeg se razvila

Tragovi bezumlja: Vukovar 1991.

Hrvatska vojska. Općine su osnovale Narodnu zaštitu, koja je prikupljala oružje i sanitetski materijal, a odredi Civilne zaštite pripremali su skloništa.

DOBROVOLJCI: Protiv Hrvatske su ratovali i mnogi dobrovoljci iz Srbije. Područja najžešćih hrvatsko-srpskih sukoba bila su u istočnoj Slavoniji, gdje je najveće žrtve podnio Vukovar, i u sjevernoj Dalmaciji (zadarsko zaleđe i Knin). Teška srpsko-crnogorska bombardiranja pretrpio je Dubrovnik. Borbe su vođene i u zapadnoj Slavoniji, na Banovini, Kordunu i u Lici. Hrvatsko stanovništvo tih područja bilo je protjerano iz svojih domova. Srpske snage nisu prezale ni od ratnih zločina. Masovne grobnice civila i branitelja pronađene su na Ovčari, u Škabrnji i drugim mjestima.

Dana 2. siječnja 1992. godine potpisan je mirovni sporazum u Sarajevu. Pod srpskim je nadzorom ostao značajan dio teritorija Hrvatske.

Prva žrtva: Josip Jović

Postrojbe hrvatskih branitelja, koje su branile cjelovitost Republike Hrvatske, sastojale su se od pripadnika jedinica Ministarstva unutarnjih poslova i Zbora narodne garde, utemeljenog u travnju 1991. godine. Na hrvatskoj su se strani borili i mnogobrojni dragovoljci iz zemlje i inozemstva.

Dana 8. listopada 1991. godine jugoslavenski su zrakoplovi bombardirali Banske dvorena zagrebačkom Gornjem gradu. Bio je to pokušaj ubojstva hrvatskog predsjednika Franje Tuđmana.

Meta JNA topova: Dubrovnik 1991.

Prvi veliki incident: Plitvice 1991.

podržavale. Jugoslavenska je armija još 1990. godine povukla oružje hrvatske Teritorijalne obrane u svoje vojarne da bi tijekom 1991. godine to oružje podijelila Srbima u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini.

Na Uskrs 1991. godine Plitvička su jezera okupirale paravojne srpske postrojbe. U borbi hrvatskih snaga sa srpskim paravojnim postroj-

Poruka koja je nadvladala prostor i vrijeme

Logika dobrog srca

Piše: vlač. dr. Andrija Kopilović

Čovječanstvo je
danas siromašno,
jer nema dobrih
ljudi. Dobar čovjek
je jedino bogatstvo
čovječanstva, jer
iz dobrog srca, iz
čovjekove
dobrote, koji se
definitivno
egzistencijalno
opredijelio za
dobro, proizlaze
svi dobri planovi,
sve dobre misli,
sva dobra djela i
sve radosti koje
pružamo drugima

Gora blaženstava u Izraelu, koja se zove gora Korozain, zapravo i nije brdo. Prije bi se moglo opisati kao brežuljak na Genezaretskom jezeru. Još i danas taj brežuljak leži postrance usred ničega. Često se događa da se neki ljudi popnu na brežuljak i vičući u vjetar drže govore. To nitko nikada ne zapisuje, nema kamere da snimi taj događaj, a govornici se rijetko fotografiraju. Ništa ne preostane od onoga što kažu ondje gore, čak ni sa fusnotom povijesti. Ipak se jednom, jedan jedini put, jedan čovjek uspeo na onaj brežuljak i promijenio svijet. Ni onda prije dvije tisuća godina, nitko nije zapisivao, nije bilo televizijskih kamera, ni fotografskih aparata. Gora Korozain nalazila se u najudaljenijem kutu Rimskoga carstva i to da slovo onoga koji tamo govori neće preživjeti ni sata, bilo je sasvim sigurno. Da je držao govor u Rimu na tržnici za senatorskom govornicom, postojala bi vrlo mala šansa da to netko zapiše ili da netko od nazočnih bude tako impresioniran da zapamti dijelove govora pa ih kod kuće zabilježi na svitku. Bilo bi barem moguće da se taj svitak nađe među malenim brojem antičkih spisa koji se daju dešifrirati. No, nije bilo tako.

Taj se čovjek popeo na goru Korozain i rekao: »Blago siromasima duhom, njihovo je Kraljevstvo nebesko! Blago ožalošćenima, oni će se utješiti! Blago krotkima, oni će baštiniti zemlju...« Tako je osam puta rekao »blago«. I konačno, »blago vama, kad vas zbog mene pogrde i progone i sve zlo slažu protiv vas, radujte se i kličite, jer velika je plaća vaša na nebesima...«, ta progonili su tako i proroke prije vas.« Uistinu, nakon dvije tisuće godina, zamislimo se kako je taj izričaj Biblije koju je izgovorio Nazarećanin u svom govoru na gori najdublje urezan u povijest čovječanstva. Kako je moguće da je ipak preživjela do našega vremena? Neki čovjek širio je svoj nauk u najzabitijem kutu Rimskoga carstva i upravo taj nauk da preživi vrijeme? Za nas ne postoji upečatljiviji dokaz Božanskoga karaktera te poruke od činjenice da je ta poruka posijana u vrlo nepovoljnim uvjetima, a ipak je nadvladala prostor i vrijeme. Upravo ovdje, na ovom brežuljku, i sada još odzvanja cijelom čovječanstvu onih glasovitih osam Blaženstava.

PRAPOČECI POVIJESTI: Mi se

kršćani često puta zaustavljamo na takozvanom »manifestu« govora na gori. Taj »manifest« govora na gori Isusa Krista, koji je proglasio svoje Kraljevstvo preko osam Blaženstava, vraća nas u prapočetke naše povijesti. U prapočecima povijesti čovjek je postavljen na zemlju kao jedino slobodno biće. Sva su bića stvorena iz Božjeg razuma, iz Božje volje, iz Božje želje da svoje Božansko bogatstvo »rasipa« svijetom stvarajući prekrasan, neshvatljivi, čak neizmjerljivo veliki svemir. Samo jedno je biće, koje je rođeno u Božjoj ljubavi, a ima s njim odnos osobe prema osobi. To je čovjek koji je rođen unutar samoga »Trojstva«. Dakle, oduvijek postoji u srcu Božjem čovjek i dolazi na svijet kao na dlanu spremljenu kolijevku i za njega je sve osigurano od početka, njegovog začetka do prelaska u »kuću Očevu«. Sve je za njega stvoreno. Jedino što je Bog čovjeku ostavio jest njegova sloboda.

Čovjek je stvoren kao »partner« Bogu. Ne da se nadmeće s Bogom, nego da surađuje s Bogom i ne da se nadmeće »nad«, nego da se usklađuje »sa«. Na taj način čovjek biva bićem koje je u srži, u biti, opečaćeno čežnjom za blaženstvom. Čovjek u sebi nosi neko opredjeljenje ili određenje: težiti k neizmjernom blaženstvu. Ta čovjekova sloboda jest njegovo blago, ali i njegova jedina opasnost. U praskozorje povijesti, ta se opasnost pokazala stvarnom opasnošću. Čovjek je, zaboravivši Stvoritelja, vrlo brzo zaboravio da je suradnik, pa je želio biti jedini gospodar. »Zagospodario« je, ali je izgubio sebe jer se je postavio namjesto Boga.

Taj čin, kojega kršćanska tradicija zove istočnim grijehom, on se nastavlja u svima nama. Nitko od vjerujućih, ali i onih koji ne vjeruju, ne može zanijekati da je u to vrijeme kada je izgubio sebe, a pogazio drugoga postao nesretan. Kada je »zagospodario« drugima, izgubio je ono svoje intimno »ja« gdje bi mogao biti jedino sretan. Zato je istočni grijeh u stvari jedan početak koji se lančano do danas događa u svakom čovjeku koji posjeduje sposobnost opredjeljenja »za« i »protiv«, odnosno za dobro - protiv zla i za zlo - protiv dobra. To je jedina egzistencijalna borba koja u nama postoji. Kao borba opredjeljenja za dobro ili za zlo. Još tada, u praskozorje

naše povijesti, Bog je obećao pobjedu dobra. »Zameće«, kako kaže Biblija, boj između žene i njenog potomstva, i između đavla i njegovih. Ishod je pobjeda žene tj. njezina potomka.

NAJVEĆI DAR: Ovih dana Katolička crkva slavi to Otajstvo u blagdanu Bezgrešnog začeca Blažene Djevice Marije. Taj blagdan je novijeg datuma, ali izriče staro, prastaro Otajstvo čovjekove borbe opredjeljenja između dobra i zla. Isus Krist je onaj koji je čovjeku pribavio mogućnost da može pobijediti zlo i to samo dobrim. Međutim, kako se ta pobjeda ne događa u organiziranim »vojnim ili drugim formacijama«, nego isključivo svaka pobjeda nad zlim počinje u samom čovjeku, zato ovaj blagdan podsjeća ne samo vjernike nego i sve ljude dobre volje da odgovore na koncu koliko su »zagospodarili« onim što je u čovjeku zlo. Naš zao pogled, naše zle misli, naše zle namjere, naša zla djela se događaju u nama. Pobjeda nad napastima za zle misli, za zlu volju, za zla djela se također događaju u čovjeku. Samo čovjek koji je pobjednik u sebi, može biti koristan za druge, jer zna što daje i zna da daje iz dobre volje. Danas ne manjka čovječanstvu mudrih ljudi, još manje manjka bogatih ljudi. Ne manjka čovječanstvu ni moćnih ljudi.

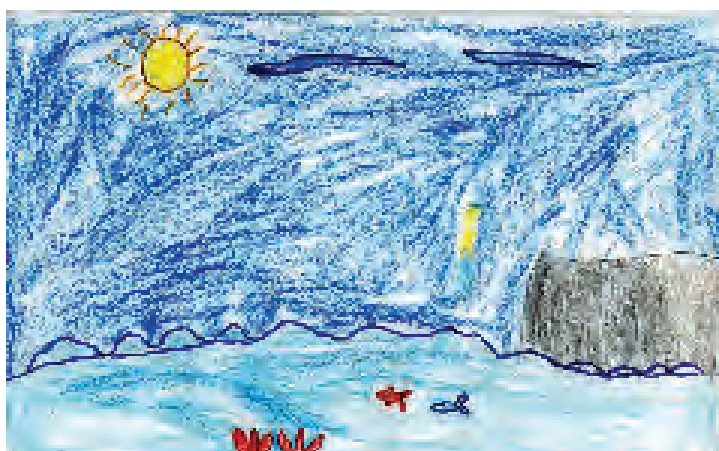
Čovječanstvo je danas siromašno, jer nema dobrih ljudi. Dobar čovjek je jedino bogatstvo čovječanstva, jer iz dobrog srca, iz čovjekove dobrote, koji se definitivno egzistencijalno opredijelio za dobro, proizlaze svi dobri planovi, sve dobre misli, sva dobra djela i sve radosti koje pružamo drugima. Zato nas ovo vrijeme pred Božić i poziva na to da razmišljamo o tome ne što ćemo darovati, nego kome ćemo se mi darovati. Čovjek je upravo opterećen brigom darivanja kupljenih darova, a zaboravlja da je često puta njegov osmijeh, njegova riječ, a napose dobrotu srca njegov najveći dar. Stoga mlada generacija mora shvatiti da će se tek onda moći darivati i moći obdaruć drugi srećom, ako bude sam sretan ili sama sretna. To može samo onda ako je srce opredijeljeno za dobro i za pravu vrednotu. U protivnom, prazno srce se puno puta daje, ali ako se razbije ne nađe se ništa drugo osim praznine pa je čovjek ruševina, a ne više čovjek.

Violeta Rudić Vranić, III. h, OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Herbertina Epler, II. b, OŠ »Matija Gubec«, Donji Tavankut

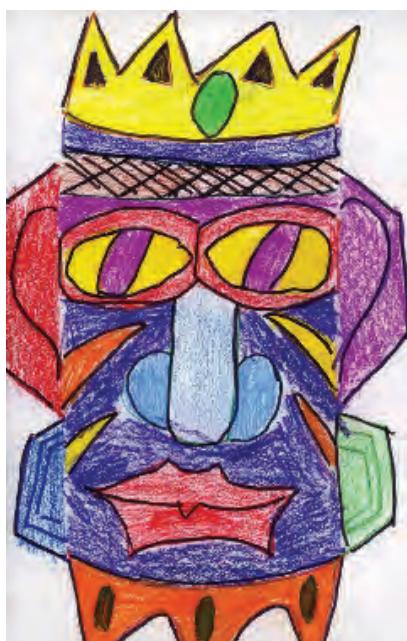
Martina Crnković, V. a, OŠ »Matija Gubec«, Donji Tavankut

PRIJATELJU SVE OPRAŠTAMO

Upoznala sam jednu drugaricu Ivanu, koja sada ide u drugi razred osnovne škole.

Došla sam joj u goste. Dogovarali smo se što ćemo se igrati. Ona je rekla da se igramo skrivača. Ja sam joj odgovorila: Kako da se igramo u kući? Onda smo se posvađale. Kasnije, kad smo se prestale svađati, ja sam joj oprostila zato što sam vidjela da se ona uplašila. Kad sam joj oprostila postale smo prave prijateljice i još smo uvijek prijateljice.

Petra Orčić, II. h, OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Martina Kulundžić, III. c, OŠ »Ivan Mulutinović«, Subotica

MOJ DJED

Moj djed se zove Marko Francišković. On ima crnu kosu i nosi naočale. Voli nogomet. Ponekad me nosi na trening i voli pogledati moje utakmice. Zna praviti crepane peći. Kad su neki blagdani uzme svoju tamburicu pa nam nešto odsvira. Volim se kartati s njim iako znam da me nekad pusti da ga pobijedim.

Davor Francišković, III. h, OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Nikola Mukić, III. c, OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Katarina Skenderović, III. h, OŠ »Matko Vuković«, Subotica

8. prosinca 2006.

Skijanje

Skijanje je način kretanja površinama pod snijegom, uporabom skija koje su skijaškim vezovima pričvršćene za noge skijaša. Iako je skijanje prvenstveno nastalo kao način transporta odnosno kretanja po snijegu, kroz 20. stoljeće je preraslo u popularan način rekreacije i sport. Počeci skijanja se, prema nedavno pronađenim crtežima u spiljama otkrivenim nakon povlačenja ledenjaka, vežu uz lovce koje povjesničari smještaju u doba egipatskih faraona.

Ocem suvremenog skijanja smatra se Norvežanin *Sondre Norheim*. On je u 19. stoljeću konstruirao skijaški vez koji je omogućio upravljanje skijama, i to tehnikom koja se danas naziva telemark. Ranih godina 20. stoljeća Austrijanci su prezentirali tehniku upravljanja skijama rotacijom gornjeg dijela tijela koja se vrlo brzo raširila kao popularna rekreacija i sport.

Danas je skijanje na snijegu raširen vid rekreacije i natjecateljskog sporta. Većina skijaša danas su rekreativci koji na uređenim skijaškim

stazama korištenjem žičara, kako bi se popeli na vrhove planina, provode slobodne trenutke uživajući u spuštanju niz snježne padine. Skijanje je toliko raširen način zimskog odmora da pojedine države veći dio turističke ponude zasnivaju upravo na rekreativnom skijanju. Najbolji primjer takve države je Austrija, koja posjeduje preko stotinu uređenih skijališta. Ostale države koje imaju brojna uređena skijališta su Francuska, Italija, Švicarska, SAD, itd. Skijanje je i atraktivan sport, gdje se natjecatelji natječu u brojnim disciplinama i to iz sve većeg broja zemalja i gotovo sa svih kontinenata. Ovisno o disciplini, za skijanje trebate slijedeću opremu: skije, skijaške štapove, skijaške cipele.

Postoji još i cijeli niz specijalizirane skijaške opreme, kao što su skijaško odijelo, kaciga, naočale, rukavice. Ta se dodatna oprema vrlo razlikuje ovisno o skijaškoj disciplini, vremenskim uvjetima a u novije vrijeme i o modnim trendovima, osobito kod rekreativaca. Nemojmo zaboraviti i kreme sa UV zaštitom.

Priredio: Zoltan Sič

[illegible]

KORISNO I ZABAVNO

Pojava Interneta i masovno korištenje računala ubrzali su i razvoj IP telefonije, tako da danas postoji bezbroj načina za komuniciranje. Ubrzani ritam života i poslovanja zahtijevao je od korisnika obavljanje više zadataka istovremeno, ali su fizička ograničenja činila problem. Dok su vam ruke na tipkovnici i mišu, kako ćete odgovoriti na telefonski poziv a da to ne utječe na vaš posao? Dovrtljivi proizvođači su napravili čitav opus slušalica s kablom i bez njega, namijenjenih fiksnim, mobilnim i VoIP telefonima.

JABRA BT160

Tvrtka GN Netcom proizvodi telefone, slušalice, pojačala i kabele za sve vrste telefona, a njen odjel Jabra specijaliziran je za bežične slušalice namijenjene Mp3 plejerima i mobilnim telefonima.

Bežična Bluetooth slušalica BT 160 malih je dimenzija i sasvim lagana, a od sličnih proizvoda razlikuje se po maski veselih boja, koja se može zamijeniti nekom od 33 koje uz nju dobivate. To će se sigurno dopasti mladima, naročito djevojkama, jer će u tom kompletu pronaći odgovarajuću šaru za trenutačno raspoloženje i izabranu odjeću.

Ukoliko se vama ne dopadne nijedna, a imate printer u boji i malo osjećaja za dizajn, lako ćete napraviti masku po svojoj zamisli.

Nakon jednostavnog instaliranja, slušalica je spremna za upotrebu. Velika tipka sa signalnom lampicom namijenjena je uspostavljanju i prekidanju veze, dok su sa strane tipke za reguliranje jačine zvuka. Na vrhu slušalice je priključak za punjenje baterije, a ona je predviđena za osam sati razgovora i čak 110 sati u stanju priprave. Podržano je i pozivanje glasom posljednjeg biranog broja. Savitljiv gumirani nosač prilagodit će se svakoj usnoj školjki, što jamči dugotrajnu uporabu bez zamora i nelagodnosti.

NOVA IGRA O INDIANI JONESU

Indiana Jones, zaštitni znak Lucas Arts-a, vraća se nakon skoro četiri godine odsustvovanja sa igračke scene. Zanimljivo je da na scenariju,

prvi put kada je riječ o ovoj igri, surađuje i George Lucas osobno.

Priča je smještena u praskozorje Drugoga svjetskog rata, a Indiana se ponovo upušta u potjeru za antičkim predmetima, što će ga odvesti na brojne lokacije diljem svijeta. Još uvijek igra bez osobnog naziva, koristit će grafički sustav Euphoria, koji bi trebao pridonijeti kvalitetnijem prikazu i prirodnijoj animaciji likova. U nastanku igre, pored Lucas Arts-a, sudjeluje i tim Industrial Light & Magic. Nažalost, zasad je predviđena samo verzija za najnovije konzole. Izlazak igre ne bi trebalo ni očekivati prije druge polovice 2007. godine.

OD SADA I S OKVIROM

Digitalni fotoaparati su veoma zanimljivi: možete snimati po cio dan (ili barem dok ne ispraznite baterije ili popunite memorijsku karticu) i potom uživati u gledanju fotografija na zaslonu, a one koje vam se najviše dopadnu možete i ih i otiskati ili postaviti kao pozadinu na radnoj površini.

Pregledanje slika nije loše rješenje uvijek uključeno, uključiti samo zato pogledati vaše slike to baš i nije podesno. fije, s druge strane, mjesta i podložne su nisu pogodan medij.

na ekranu monitora ukoliko je računalo ali ako ga trebate što netko hoće s ljetovanja, onda tiskane fotografije zauzimaju mnogo oštećenjima, pa ni one

Najprimjerenije rješenje za pregledanje snimaka iz digitalnih fotoaparata jest digitalni okvir za slike. To je, u stvari, LCD ekran sa čitačem memorijskih kartica koji može stajati na stolu kao i klasičan foto-ram ili ga možete objesiti na zid. Kada se umetne memorijska kartica, slike se mogu pregledavati ručno ili automatski, a mogu se i rotirati. Ovi ramovi se proizvode u raznim veličinama, ali je onaj dijagonale 7 inča zasad najprijemčiviji što se tiče cijene i kvalitete prikaza slike.

Priređuje: Siniša Jurić

GASTRONOMSKI KUTAK

Kokos kuglice

- 250 g kokosa
- 300 g mljevenog keksa
- 250 g šećera u prahu
- 2 vrećice vanilin šećera
- 125 g putra (margarin)
- 200 g suhog grožđa
- 3 žlice kakao praha
- malo ruma

Skuhati kakao da provri, s malo vode (1 dcl), i ostaviti da se ohladi. U međuvremenu umutiti putar s šećerom u prahu uz dodavanje mljevenog keksa, kokosa i suhog grožđa, prethodno natopljenom u rumu. Postupno dodavati ohlađeni kakao. Mijesiti dok smjesa ne postane cjelovita, a potom je oblikovati u kuglice i uvaljati ih u kokos.

Pažnja na daljinu

Vrijeme čestitki

Tijekom sljedećih tjedana bilijuni »najljepših želja« putovat će našim planetom

Piše: Dražen Prčić

Posljednji mjesec svake kalendarske godine u svojoj »zimskoj vreći« donosi praznično ozračje najljepšeg od svih blagdana, Božića i vrijeme prelaska starog u novo ljetno – Nove godine. U svojevrsnom natjecanju »najljepših želja«, putem poštanskih usluga razmjene klasičnih pisama i čestitki, ili telefonskih impulsa potrebnih za slanje elektroničkih mailova, bilijuni prigodnih riječi povodom navedenih blagdanskih događaja putovat će diljem globusa, najčešće u povratnim smjerovima.

KLASIČNA ČESTITKA: Uskoro će brojne praznično-prodajne standove preplaviti »more« klasičnih, šarenih prigodnih čestitki za predstojeće blagdane i svi koji drže do nekakve ustaljene tradicije, čiji korijeni sežu daleko u prošlost njihova djetinjstva ili još dalje, neizostavno će izabrati nekoliko najprigodnijih i najsimpatičnijih primjeraka i adresirati na imena dragih osoba.

Izraz klasičan upravo najbolje oslikava čuvanje ove lijepe tradicije, jer navedeni »klasičari« najvjerojatnije nikada neće odustati od staromodnog načina korištenja, danas već sporijeg poštanskog transporta svojih pisanih izraza

najljepših želja. Jer odabir i kupovina najobičnije prigodne dopisnice ili pak luksuzno opremljenijih kartoniziranih dvostranih čestitki, sastavni su dio započinjanja blagdanskih rituala pripreme za njihovo veliko finale u danima Božića ili poslije Silvestrova. Na koncu, ni sam dar bez prapratne klasične blagdanske čestitke pod božićnim i novogodišnjim borovima, jednostavno ne ide...

SMS

SMS porukice u vidu prigodnih čestitki putem mobilne telefonije, tijekom blagdanskih doba, vladaju zaslonima mobitela i smjenjuju jedna drugu u odjeljcima »primljene pošte«.

NEW AGE (NOVO DOBA): Suвременa tehnologija novog doba koje živimo i njegov smo dio, htjeli to ili ne, u 21. stoljeću današnjice, modernizirala je i staromodni sustav komuniciranja putem slanja najljepših želja. Elektroničke čestitke putuju i stižu u jednoj sekundi, imaju bezbroj milijuna animiranih varijacija kombi-

nacije slike i zvuka i što je za mnoge najvažnije, gotovo su besplatne u mizernoj cijeni pokojeg utrošenog telefonskog impulsa putem modemske konekcije.

Za razliku od starovremenske »klasičke« koja ponekad donosi i solidan novčani trošak za recimo desetak ljepših čestitki, kuverti, marica (ukoliko putuju u inozemstvo, pogotovu), stotinjak čestitki poslanih u e-mail odjeljku »cc« (carbon copy) nećete ni »primijetiti« u završnom mjesečnom telefonskom računu. Plus, što elektroničku čestitku možete poslati i doslovno u posljednji čas (na sam Badnji dan ili Silvestrovo) i ne brinuti o rokovima njenog stizanja na željeno odredište. Ona će već biti tamo gdje ste je usmjerili...

KLASIKA ILI NEW AGE: U konačnom cilju iskrenog slanja najljepših želja za predstojeće blagdane posve je svejedno koji ćete način izabrati. Ali ukoliko ste nepopravljivi klasičar bolje bi vam bilo već lagano početi s pripremnim radnjama. Posebice ukoliko želite da vaša čestitka preleti ocean ili neku još udaljeniju destinaciju, jer za razliku od Vas »new ageri« mogu to učiniti i u posljednji čas... ■

Na novoj adresi stara dobro poznata kvaliteta. Pekara »Daraboš nova« nudi vam torte i kolače domaće kvalitete.

Narudžbe:
Petra Drapšina 18
(Matije Gubca)
tel.: 024/561-062

Provedite slatkonastupajuće blagdane

Lajčo Vuković, odgajivač kunića

Nježni ukućan

Ljubav iz djetinjstva prerasla je u dugogodišnji hobi

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Odrastajući na Hrvatskom majuru i u nesputanoj širini prirodnog prostiranja Lajčo Vuković se već u djetinjstvu počeo zanimati za zečeve, osobito one divlje, diveći se njihovoj mogućnosti brzometnog dostizanja i znatno udaljenijih prostora od svoga boravišta. Doselivši se u Suboticu, oženivši se i sagrađivši kuću, odlučio je svoju ljubav prema ovim dugouhim simpatičnim životinjama prenijeti na svoj hobi kojim se bavi već više od trideset godina. Od tada pa sve do danas, u kućnoj riznici Vukovićevih nalazi se stotinjak odličja i pehara osvojenih na brojnim domaćim i inozemnim izložbama kunića.

► **Na samom početku razgovora pojasnite našim čitateljima razliku između zeca i kunića.**

Zec je u osnovi divlja životinja, koja nesputano trči prostranstvima svog prirodnog boravišta i sukladno tome kada primjerice zečica okoti mlade oni su već pet minuta nakon dolaska na svijet sposobni trčati, dok kunić najveći dio svog života provodi posve pasivno, ukopavajući se i skrivajući se u jamama i njegovim potomcima je potrebno minimum nekoliko tjedana uz majku, sve dok ne ojačaju i budu sposobni za samostalan život.

► **Gdje ste sve izlagali svoje ljubimce i koja je vrsta kunića vaša specijalnost?**

Osamdesetih godina prošloga stoljeća nastupila je velika izlagačka ekspanzija tijekom koje sam, skupa sa svojim kolegama odgajivačima, prezentirao svoje kuniće u Amsterdamu, Hannoveru, Pragu, Brnu i brojnim drugim gradovima bivše zajedničke države i njenog neposrednog okruženja. Isprva sam počeo s krupnijim primjercima velike rase, potom sam se bavio srednjom, a s vremenom sam se potpuno posvetio onim najmanjim, patuljastim primjercima koji služe isključivo kao kućni ljubimci.

► **Kakav je kunić kao kućni ljubimac i može**

li ga se držati u stanu?

Patuljasti kunić je upravo idealan kućni ljubimac jer ne zahtijeva previše prostora, (pola četvornog metra) dovoljno mu je malo, adekvatno uređeno mjesto i minimalna dnevna količina hrane i vode. Izuzetno su čisti i nema

što bi moglo naškoditi zdravlju malog kunića. Što se tiče vode, dnevne potrebe su oko pola decilitra, ali je bitno uvijek davati čistu vodu. Jednom tjedno dobro je kuniću dati malo dvopeka ili tvrdog, suhog kruha, koji je odličan za reguliranje crijevne flore.

nikakvih problema s odražavanjem njihove higijene, a najbolje je koristiti piljevinu koja se poslije određenog vremena jednostavno zamijeni novom. Također slobodno se može puštati i po stanu, bez straha da će svoje fiziološke potrebe upražnjavati izvan njegovog prostora.

► **Što jedu kunići, a što bi trebalo izbjegavati u njihovoj ishrani?**

Za domaće kuniće postoji tzv. paletirana hrana u vidu koncentrata, ali ju je dobrom obogatiti kukuruzom, zobom, ječmom, suncokretom, tretikalom i drugom zrnastom hranom zbog njihovih zubi. Od naše, ljudske, hrane dobro im je davati jabuke, mrkve, ali se isključivo ne treba hraniti kupusom, špinatom ili zelenom salatom, jer će doći do naduvenosti organizma

► **Koliko je cijena jednog malog kunića?**

Kunić kao kućni ljubimac je dostupan apsolutno svima, jer se njegova cijena kreće od 250-300 dinara i za taj skromni iznos možete dobiti nježnog »ukućana« koji će vam, jamačno, priuštiti brojne radosne trenutke. ■

Genetika

Brojnim znanstvenim pokusima i genetskim inženjeringom u veterinarskim laboratorijima danas već postoji više od 400 raznih vrsta koje se međusobno razlikuju po veličini, boji dlake, očiju, ušima.

Nastup nogometne reprezentacije vojvođanskih Hrvata

Bronca iz Splita

Na prvom Europskom prvenstvu nogometnom prvenstvu hrvatskih nacionalnih manjina zabilježen je zapaženi nastup

Piše: Dražen Prčić

Pod visokim pokroviteljstvom Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, te ingerencijom HNS-a, krovnog nogometnog tijela, Split je protekloga vikenda (1.-3. prosinca) ugostio sudionike prvog Europskog nogometnog prvenstva hrvatskih nacionalnih manjina. Podijeljene u dvije natjecateljske skupine, sedam autohtonih hrvatskih momčadi iz Vojvodine, Slovenije, Crne Gore, Mađarske, Makedonije, Rumunjske i Austrije, borilo se za naslov najbolje i mjesta na predstojećem Svjetskom prvenstvu kojemu će, sljedeće godine, domaćin biti Zagreb.

SUBOTA, 2. PROSINCA

Reprezentacija vojvođanskih Hrvata – Crna Gora 3-0

U svom uvodnom turnirskom susretu RVH je nadmoćno svladala rivale iz Crne Gore zahvaljujući, prije svega, kvalitetnijoj igri i golovima *Nimčevića, Tumbasa i Godara*.

Reprezentacija vojvođanskih Hrvata

– Slovenija 0-1

Nesretnim porazom, gol je primljen pet minuta prije kraja susreta, RVH je praktično izgubila šanse za osvajanje prvog mjesta u skupini i plasman u finale. Otežavajući faktor vještačke travnate podloge, na kojoj većina igrača nikada nije igrala veliki nogomet i samo petnaest minuta razmaka između dva susreta dodatno su doprineli minimalnom porazu.

NEDJELJA, 3. PROSINCA

Reprezentacija vojvođanskih Hrvata – Mađarska 2-0

Rutiniranom pobjedom u susretu za plasman u malo finale i borbu za treće mjesto, RVH je svladala protivnike iz susjedne Mađarske zgođicama *Godara i Tumbasa*.

FINALE

Austrija – Slovenija 2-1

SUSRET ZA TREĆE MJESTO

Reprezentacija vojvođanskih Hrvata – Rumunjska 3-2

Pobjedom u posljednjem susretu na ovom natjecanju, RVH je osvojila treće mjesto i brončanu medalju na prvom Europskom nogometnom prvenstvu hrvatskih nacionalnih manjina. Strijelci pogodaka za »broncu« bili su: *Godar i Tumbas (2)*

REPREZENTACIJA RVH: *Kujundžić, Antunić, Babić, Mandić, Ostrogonac, Bedeković, Ilovac, Vizin, Godar, Tumbas, Nimčević, Berleković S., Berleković V., Lukač, Vuković A., Vuković M., Anišić, Gašparević.*

Izbornik: *Marinko Poljaković*

Stručni stožer: *Petar Kuntić* koordinater i vođa puta, *Turkalj, Budimčević Sili* (pomoćni treneri) i *Doko* (liječnik)

Marinko Poljaković, izbornik RVH

Na turniru su nastupile četiri kvalitetnije momčadi, ali moram naglasiti kako nas je nesretni poraz u samoj završnici susreta protiv Slovenije, stajao finalnog susreta u kojemu nam je, po kvaliteti i prikazanoj igri, i bilo mjesto. Stručno gledano, igrao se nogomet na nivou 3. lige, uz nastupe nekolicine nogometaša koji svojom kvalitetom znatno odskakuju. Glede nastupa RVH izuzetno sam zadovoljan zalaganjem cijele momčadi koja se maksimalno borila na svim susretima, ali bih istaknuo nesretnu okolnost igre na vještačkoj podlozi, koja je i najveći krivac za propušteni ulazak u finale. Uz brončanu odličje, izbor našeg igrača *Dejana Godara* za najboljeg nogometaša turnira, samo potvrđuje kvalitetu naše momčadi. Naglasio bih i uspostavljanje stručne suradnje s HNS-om, kao i dogovore o odigravanju nekoliko prijateljskih susreta na proljeće, prije svih s momčadima iz susjednih zemalja.

Petar Kuntić koordinater RVH i vođa puta

Projekt nogometne reprezentacije vojvođanskih Hrvata nastao je u proteklih šest mjeseci nesebičnog volonterskog rada, može se reći, bukvalno, iz ničega. Svi prijateljski susreti i konačno nastup u Splitu financirani su sponzorski donacijama, te nesebičnim volonterskim zalaganjem svih uključenih ljudi. Ovakav način organiziranja mladeži predstavlja posve nov vid zbližavanja, koji bi se trebao nastaviti i u drugim aktivnostima u hrvatskoj zajednici. ■

Damir Štefanek, hrvački trener

Kontinuirano selektiranje talentirane djece

Na jakom međunarodnom natjecanju u Pečuhu (Mađarska), pionirska momčad »Spartaka« osvojila je prvo mjesto u ekipnoj konkurenciji

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Hrvačka obitelj Štefanek odavno je proslavljena brojnim odličjima i trofejima koje su osvojili članovi nekoliko njenih generacija. Najpoznatiji i najuspješniji, jamačno, je Davor Štefanek s brojnim svjetskim i europskim naslovima, ali velike zasluge za spomenute uspjehe ima i njegov otac Damir, hrvački trener u RK »Spartak« iz Subotice. Geni i stručni rad, prožet dugogodišnjim iskustvom i napornim treninzima, nastavljaju sa stvaranjem budućih obiteljskih šampiona i polagano dolazi vrijeme još jednog Štefaneka.

Na nedavno održanom velikom međunarodnom turniru u Pečuhu (Mađarska), mladi hrvač Spartaka Ninoslav Štefanek osvojio je treće

mjesto, dok je u momčadskom natjecanju njegov klub pod vodstvom trenera Damira Štefaneka osvojio prvo mjesto u ukupnom poretku.

► Iz Pečuha ste se vratili s brojnim odličjima i prvim mjestom u momčadskoj konkurenciji.

Mađarski grad Pečuh bio je domaćin velikog međunarodnog hrvačkog natjecanja za mlađe kategorije na kojemu su sudjelovala četiri hrvatske momčadi, dvije iz Italije, tri iz Srbije, te brojni mađarski klubovi, uz ukupan broj od 21 ekipe uzrasta od sedam do četrnaest godina starosti. Stariji natjecatelji su hrali grčko-rimskim stilom, dok su se mlađi borili slobodnim stilom koji je trenutačno nešto popularniji u Mađarskoj.

► Koliko je natjecatelja iz vašeg kluba sudjelovalo na ovom turniru?

Vodili smo 53 natjecatelja svih starosnih uzrasta, i uspjeli ostvariti odličan rezultat osvajanjem prvog mjesta u ekipnoj konkurenciji na ovom jakom međunarodnom turniru. Sve skupa smo osvojili 21 odličje, uz tri prva mjesta.

► U čemu se krije subotička tajna vrhunskog hrvanja i konstantnih odličnih rezultata na domaćoj i međunarodnoj sceni?

Prije svega u pitanju je kvalitetan, stručan rad i naporan trening. Također, iznimno je važno raditi na kontinuiranom selektiranju talentirane djece već od najmlađeg starosnog uzrasta, tako smo unatrag nekoliko godina aktivno počeli raditi na prikupljanju djece na nekoliko punktova u gradu i okolici, otvara-

jući škole hrvanja u nekoliko subotičkih osnovnih škola, te u Malom Idošu i Feketiću. Interesiranje je dosta dobro i trenutačno radimo s oko stotinu djece koja se pokušavaju oprobati u ovom boričkom sportu.

► Što bi trebalo krasiti jednog hrvačkog šampiona?

Jedan hrvački šampion mora posjedovati sve pozitivne osobine, prije svega mora biti inteligentan i sposoban sve svoje situacije i akcije, tijekom jedne borbe, riješiti u djeliću sekunde. Mora biti snažan, jer hrvački trening je jedan od najtežih u svijetu sporta, te uvijek maksimalno kondicijski spreman. Jer, samo dvije minute borbe u hrvanju, po naporu, jednaki su recimo kao pola sata trčanja tijekom nogometnog susreta.

Ninoslav Štefanek, mladi hrvač »Spartaka«

Otkad se baviš hrvanjem i koji su tvoji najveći sportski uspjesi?

Hrvanjem se bavim od svoje pete godine, što čini već skoro deset godina aktivnog treninga i natjecanja. Nedavno smo se vratili iz Pečuha, gdje sam na jakom međunarodnom natjecanju osvojio treće mjesto u kategoriji do 42 kilograma i svojim rezultatom doprinio osvajanju ukupnog prvog mjesta u momčadskoj konkurenciji. U dosadašnjoj natjecateljskoj karijeri imam nekoliko drugih mjesta na državnoj razini, uz dva prva mjesta na međunarodnim natjecanjima.

Prezime Štefanek proslavljeno je u hrvačkom sportu. Kako se ti nosiš s bremenom brojnih obiteljskih uspjeha?

To je velika obveza za mene, i nastojim što više trenirati u želji da i ja dostignem vrhunске rezultate mog hrvačkog uzora, Davora Štefaneka. Ponekad, kada on ima vremena, malo i hrvamo u želji da mi pokaže neke šampionske poteze, ali zato sam na treninzima pod stručnim nadzorom svog trenera i strica Damira Štefaneka.

**PETAK
8.12.2006.**

07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Villa Maria, serija
09.55 - Moj novac
10.00 - Vijesti
10.05 - Peta dimenzija:
Divovi koji nestaju
10.30 - Prirodna bogatstva
Rusije
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Među nama,
znanstveno-
obrazovna emisija
12.00 - Dnevnik
12.15 - Bioproгноza
12.16 - TV kalendar
12.30 - Zora, serija
13.15 - Radni ručak
14.15 - Odletjet ću, serija
15.00 - Vijesti
15.08 - Vrijeme danas
15.10 - Timon i Pumbaa,
crtana serija
15.30 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Znanstvena petica
16.35 - Život uživo
17.25 - Vijesti
17.35 - Znanstvene vijesti
17.50 - Najslabija karika, kviz
18.35 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik
19.58 - Večeras...
20.15 - Idemo u Ameriku
21.05 - Američka pita 2, film
22.50 - Vijesti
23.00 - Emisija opće prakse
00.05 - Vijesti iz kulture
00.15 - Krvavi novac
02.15 - Vijesti dana
02.25 - Zlatni okovi, film
04.00 - The Twister, film
05.35 - Odletjet ću, serija (12)
06.20 - Apsolutna moć 2.,
serija
06.50 - Slobodna zona,
kratki dokumentarni film
07.05 - Zora, serija

08.55 - Grimmove bajke,
crtana serija
09.55 - Kokice
10.20 - Sjednica Hrvatskog
sabora, prijenos
13.35 - Seks i gospođa X,
američki film
15.00 - Ed 4., serija
15.45 - Hrvatska danas

16.00 - Vijesti na drugom
16.10 - Večera za prijatelje,
dokumentarna serija
16.45 - M.A.S.H. 5.,
humoristična serija
17.10 - Complete Savages,
humoristična serija
17.35 - Život je lijep
18.10 - Županijska panorama
18.28 - Vrijeme sutra
18.30 - Moj novac
18.32 - Vijesti na drugom
18.55 - Zemlje-ljudi-
pustolovine,
dokumentarna serija
19.45 - Nitko nije savršen 3.,
humoristična serija
20.10 - Genijalci
20.45 - Večernja škola
21.20 - Vijesti na drugom
21.30 - Promet danas
21.32 - Keno rezultati
21.35 - Apsolutna moć 2.,
humoristična serija
22.10 - Missing, mini-serija
01.10 - Ed 4., serija

07.00 Princeza Sissi,
crtana serija
07.25 Klinci s Beverly Hillsa,
crtana serija
07.50 Šaljivi kućni video
08.15 Svi vole Raymonda,
serija
09.20 VIP DJ, glazbena emisija
10.00 Nova lova, TV igra
12.00 Vijesti
12.25 Tanka plava linija, serija
12.00 Sudnica Melani
Vukmirice
14.00 Vrtlarova kći, serija w
14.50 Oluja, serija
16.00 Zemlja strasti, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.10 Zemlja strasti, serija
18.15 Sudnica Melani
Vukmirice
19.15 Dnevnik Nove TV
20.05 Deseto kraljevstvo,
mini serija
21.40 Dvoboj, talk show
22.55 Vijesti Nove TV
23.05 Seinfeld, serija
23.35 National geographic
report
23.40 Tanka plava linija, serija
00.05 Groznica subotnje večeri,
film
02.15 Istraga,
kriminalistički magazin

03.45 Dva metra pod zemljom,
serija
04.35 Dnevnik Nove TV

06.10 Battle B'Daman
06.35 Medvjedići dobra srca
07.00 Princ iz Bel- Aira
07.30 Fifi i cvjetno društvo
07.40 Puna kuća
08.10 Pod istim krovom
08.40 Bračne vode
09.05 Roseanne
09.35 Sudnica
10.30 Eksploziv
10.55 Big Brother
12.05 Vijesti
12.10 Zabranjena ljubav
12.40 Macho muškarci
13.40 Začin života
14.30 Čarolija
15.20 Princ iz Bel- Aira
15.50 Puna kuća
16.20 Pod istim krovom
16.45 Sam svoj majstor
17.15 Bračne vode
17.45 Sudnica
18.45 Vijesti
19.10 Eksploziv
19.40 Zabranjena ljubav
20.05 Big Brother
22.20 Bračna klopka,
igrani film
23.55 Vijesti
00.05 Big Brother
00.15 Serijski ubojica,
igrani film
01.45 Auggie Rose, igrani film

**SUBOTA
9.12.2006.**

07.45 - Idemo u Ameriku
08.30 - Vijesti
08.35 - Kinoteka
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Meta,
emisija za branitelje
12.00 - Dnevnik
12.30 - Zora, serija
13.20 - Prizma
14.10 - Duhovni izazovi
14.30 - Vijesti
14.38 - Vrijeme sutra
14.45 - Oprah Show
15.30 - Promet danas
15.35 - Reporter: Etiopija
16.45 - Vijesti
16.53 - Vrijeme sutra
17.00 - Uzmi ili ostavi, TV igra

17.40 - Dogodovštine obitelji
čimpanza
19.30 - Dnevnik
19.57 - Sport
20.01 - Vrijeme
20.10 - Kazalište u kući,
TV serija
20.50 - Ples sa zvijezdama
22.00 - Pustolovine Plutona
Nasha, američki film
23.35 - Vijesti
23.45 - Vijesti iz kulture
23.55 - Ulice zla, američki film
01.45 - Vijesti dana
01.50 - Razjareni bik, film
03.55 - Adrenalin, film
05.35 - Slobodna zona,
dokumentarni film
05.45 - Nitko nije savršen 3
06.10 - Simpsoni 16.
06.30 - Reporter: Etiopija
07.30 - Zora, serija

07.05 - Obični ljudi, serija
09.20 - Kućni ljubimci
09.50 - Briljanteen
10.40 - Parlaonica
11.35 - O.C. 3., serija
12.20 - Automagazin
12.55 - HNL: Međimurje -
Dinamo, prijenos
14.55 - American Pie 2, film
16.40 - Rukometni Kup
18.20 - Simpsoni 16.
18.45 - Post scriptum
19.30 - Nitko nije savršen 3.
19.50 - Slobodna zona
20.05 - Ballistic, film
21.35 - Sportske vijesti
21.42 - Keno rezultati
21.45 - Zločinački umovi
22.25 - Deadwood 1.,
23.20 - Šaptačica duhovima,
serija

06.30 Tri sestre, serija
07.00 Ninja kornjače
07.50 Atom
08.20 Power Rangersi S.P.D.
08.45 Bratz
09.10 Yu-Gi-Oh GX
10.00 Nova lova, TV igra
12.05 Čarobnice
13.05 Smallville
14.05 Navigator, magazin
14.40 Automotiv, magazin
15.15 Goalissimo, emisija
15.45 Engleska nogometna
liga, Liverpool-Fulham
18.05 Kviskoteka

19.15 Dnevnik Nove TV
20.05 Cimmer fraj, serija
20.40 Zuhra light show
21.50 Svetac, igrani film
23.55 Završni rez, igrani film
01.40 VIP DJ, glazbena emisija
02.15 Antitrust, igrani film
04.00 Dnevnik Nove TV

06.30 Lud za tobom
07.00 Nikola
07.55 Fifi i cvjetno društvo
08.35 Jagodica Bobica
09.00 Trollz
09.25 SpužvaBob Skockani
09.50 Mladi mušketiri
10.35 Zabranjena ljubav
13.10 Lijepe žene
14.00 Posrnuli andeo,
igrani film
15.40 Big Brother
17.40 Zvijezde Extra
18.45 Vijesti
19.10 Žuta minuta
20.05 Uхвати me ako možeš,
film
22.25 Big Brother
23.25 Pretjerana sila, film
00.55 Big Brother
01.05 Priznanje, film, erotski
02.45 Bračna klopka,
igrani film
04.15 Serijski ubojica,
igrani film

**NEDJELJA
10.12.2006.**

08.30 - Lovački pas koji je
mislio da je rakun, film
09.25 - Nove pustolovine
medvjedića Winnieja Pooha
09.50 - Lilo i Stitch
10.10 - Vijesti
10.20 - Helen West: Clear
Conscience, serija
12.00 - Dnevnik
12.15 - TV kalendar
12.30 - Plodovi zemlje
13.25 - Split: More
14.00 - Nedjeljom u dva
15.00 - Kulturni info
15.05 - Vijesti
15.13 - Vrijeme danas
15.15 - Promet danas
15.20 - Planeti: Zvijezda
16.15 - Šokačka rapsodija
17.05 - Uzmi ili ostavi, TV igra
17.50 - Policijska akademija 4.
19.30 - Dnevnik

20.10 - Tko želi biti milijunaš?
21.10 - Duga mračna noć,
TV film
23.15 - Lica nacije
00.15 - Vijesti iz kulture
00.25 - CRNO-BIJELO
U BOJI
01.55 - Vijesti dana
03.40 - Planeti: Zvijezda
04.30 - Šokačka rapsodija
05.15 - Nedjeljom u dva
06.15 - Split: More

08.00 - TV vodič
08.30 - Obični ljudi,
10.05 - Opera Box
10.35 - Skica za portret
10.50 - Biblija
11.00 - Kaštelir kod Poreča:
Misa, prijenos
12.05 - Vrijeme ljubavi, serija
13.50 - Mir i dobro
15.55 - Slobodna zona, kratki
dokumentarni film
16.10 - Švedska: EP u
rukometu
17.50 - Sportski program
18.30 - Arena
19.30 - Magazin nogometne
Lige prvaka
20.05 - Made in America,
američki film
21.55 - Promet danas
22.00 - Shpitzza
22.45 - Sportske vijesti
22.55 - Evergreen-ciklus
velikih ekranizacija:
Joseph Andrews,
britanski film

07.00 Tri sestre, serija
07.20 Ninja kornjače, serija
08.10 Atom, crtana serija
08.30 Power Rangersi S.P.D.,
serija
08.55 Bratz, crtana serija
09.20 Yu-Gi-Oh GX
10.15 National Geographic
report
10.20 Ski nova
10.25 Skijanje
11.30 Ski nova
11.35 Zuhra light show,
zabavna emisija
12.45 Naša mala klinika, serija
13.45 Da pukneš od smijeha
13.50 Ski nova
13.55 Skijanje
14.50 Ski nova

14.55 Da pukneš od smijeha
15.10 Cimmer fraj, serija
15.50 Vijesti Nove TV
16.00 Pevcov kutak
16.05 Svetac, igrani film
18.10 Epicentar, talk show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.05 Nad lipom 35
21.05 Špijuniraj muški, film
22.35 Red Carpet
23.35 Julije Cezar, film
02.10 VIP DJ, emisija
02.40 Zuhra light show
03.40 Dnevnik Nove TV

06.45 Nikola,
humoristična serija
07.40 Fifi i cvjetno društvo,
crtana serija
08.05 Looney tunes
08.30 Trollz
08.55 SpužvaBob Skockani
09.20 Od Zemlje do Mjeseca
10.05 Cijena savjesti
11.40 Ludo zaljubljen
12.30 Bibin svijet
13.10 Moj tata na određeno
vrijeme, film
14.40 Uхвати me ako možeš,
igrani film
17.00 Salto
18.05 Ekkluziv
18.45 Vijesti
19.10 Big Brother
20.05 CSI
21.00 Invazija, d
21.55 FBI: Istraga
22.55 Novi forenzičari
23.45 Autopsija
00.20 Big Brother
00.30 Priznanje, igrani film
02.10 Pretjerana sila,
igrani film

PONEDJELJAK 11.12.2006.

06.50 - TV kalendar
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Villa Maria, serija
10.00 - Vijesti
10.05 - Peta dimenzija
10.30 - Prirodna bogatstva
Rusije
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Riječ i život, religijski
program
12.00 - Dnevnik
12.30 - Zora, serija

13.15 - Radni ručak
14.15 - Odletjet ću, serija
15.00 - Vijesti
15.08 - Vrijeme danas
15.10 - Timon i Pumbaa,
crtana serija
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Alpe-Dunav-Jadran
16.35 - Život uživo
17.27 - Moj novac, pp
17.30 - Vijesti
17.38 - Vrijeme sutra
17.50 - Najslabija karika, kviz
18.30 - Promet danas
18.35 - Obični ljudi, serija
20.10 - Latinica
21.40 - Scheweningen iznutra
22.20 - Otvoreno
23.15 - Vijesti iz kulture
23.25 - Na rubu znanosti: Istra
- Terra magica
00.30 - Vijesti dana
00.35 - Dobro ugođena večer
01.35 - Odletjet ću
02.20 - CSI: Las Vegas
03.05 - Nitko nije savršen 3.
03.25 - Slobodna zona
03.40 - Scheweningen iznutra
04.10 - Alpe-Dunav-Jadran
04.40 - Latinica
06.00 - Zora, serija

08.55 - Grimmove bajke,
crtana serija
09.35 - Pročitani
09.55 - Kratki spoj
10.20 - Četvero protiv Z,
serija za mlade
10.45 - Fantastična četvorka,
crtana serija
11.05 - Fantastična četvorka,
crtana serija
11.30 - Dokumentarna emisija
11.55 - Policijska akademija 4
13.20 - Vijesti na drugom
13.25 - Helen West: Clear
Conscience, serija
15.00 - Pod muškim krovom,
humoristična serija
15.20 - M.A.S.H. 5.,
humoristična serija
15.45 - Hrvatska danas
16.00 - Vijesti na drugom
16.10 - Maja: Prve 3 su
najvažnije, talk-show
16.45 - Tree Hill 3., serija
17.35 - Direkt
18.10 - Županijska panorama
18.28 - Vrijeme sutra
18.30 - Moj novac
18.32 - Vijesti na drugom

18.55 - Zemlje-ljudi-
pustolovine
19.45 - Nitko nije savršen 3
20.10 - CSI: Las Vegas, serija
20.55 - Luda kuća 2., serija
21.30 - Promet danas
21.35 - Vijesti na drugom
21.45 - Keno rezultati
21.50 - Američko srce, film
23.40 - Tree Hill 3., serija

07.00 Princeza Sissi
07.25 Klinci s Beverly Hillsa
07.50 Šaljivi kućni video
08.15 Svi vole Raymonda,
serija
09.20 VIP DJ, emisija
10.00 Nova lova, TV igra
12.00 Vijesti
12.25 Tanka plava linija, serija
12.50 Sudnica Melani
Vukmirice
14.00 Vrtlareva kći, serija
14.50 Oluja, serija
16.00 Zemlja strasti, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.10 Zemlja strasti, serija
18.15 Sudnica Melani
Vukmirice
19.15 Dnevnik Nove TV
20.05 Istinite priče, talk show
21.50 Uvod u anatomiju, serija
22.50 Vijesti Nove TV
23.00 Medij, serija
00.00 Seinfeld, serija
00.30 Tanka plava linija, serija
00.55 Sex, laži I video vrpce,
film
02.40 Red Carpet,
zabavna emisija
03.35 Dva metra pod zemljom,
serija
04.25 Dnevnik Nove TV

05.55 Battle B'Daman
06.20 Medvjedići dobra srca
06.45 Princ iz Bel- Aira
07.15 Fifi i cvjetno društvo
07.30 Puna kuća
07.55 Pod istim krovom
08.25 Bračne vode
08.50 Roseanne
09.20 Sudnica
10.15 Ekkluziv
10.55 Big Brother
11.55 Vijesti
12.05 Zabranjena ljubav
12.30 Macho muškarci
13.30 Začin života

14.20 Čarolija, dramska serija
15.20 Princ iz Bel- Aira
15.50 Puna kuća
16.20 Pod istim krovom
16.45 Sam svoj majstor
17.15 Bračne vode
17.45 Sudnica
18.45 Vijesti
19.10 Exploziv
19.40 Zabranjena ljubav
20.05 Big Brother
21.00 Invazija
22.00 Jedan jedini, igrani film
23.25 Vijesti
23.40 Big Brother
23.50 CSI
00.40 Invazija
02.10 FBI: Istraga
03.05 Novi forenzičari

UTORAK 12.12.2006.

06.50 - TV kalendar
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Villa Maria, serija
10.00 - Vijesti
10.05 - Peta dimenzija:
Morski krokodili
10.30 - Klima, vrijeme,
katastrofe
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Normalan život
12.00 - Dnevnik
12.30 - Zora, serija
13.15 - Radni ručak
14.15 - Odletjet ću, serija
15.00 - Vijesti
15.08 - Vrijeme danas
15.10 - Timon i Pumbaa,
crtana serija
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Potrošački kod
16.35 - Život uživo
17.25 - Vijesti
17.33 - Vrijeme sutra
17.35 - Znanstvene vijesti
17.50 - Najslabija karika, kviz
18.35 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik
20.10 - Globalno sijelo
20.45 - Kontraplan
21.40 - Poslovni klub
22.20 - Otvoreno
23.15 - Vijesti iz kulture
23.25 - Priče iz New Yorka
00.00 - Vijesti dana
00.10 - Ponoćna antologija
01.35 - Odletjet ću
02.20 - Dr. House
03.05 - Nitko nije savršen 3

03.30 - Priče iz New Yorka
04.00 - Potrošački kod
04.30 - Globalno sijelo
05.00 - Poslovni klub
05.30 - Umnjak
06.00 - Zora, serija

08.55 - Grimmmove bajke, crtana serija
09.35 - Abeceda EU
09.55 - Promjene: Dan
10.20 - Četvero protiv Z, serija
10.45 - Fantastična četvorka, serija
11.05 - Fantastična četvorka, serija
11.30 - Dokumentarna emisija
11.55 - Mali pljačkaši, film
13.20 - Vijesti na drugom
13.25 - Povratak Twistera, film
15.00 - Pod muškim krovom, serija
15.20 - M.A.S.H. 5., humoristična serija
15.45 - Hrvatska danas
16.00 - Vijesti na drugom
16.10 - Maja: Probudimo osjetila
16.45 - Tree Hill 3., serija
17.35 - Umnjak, znanstveni magazin
18.10 - Županijska panorama
18.28 - Vrijeme sutra
18.30 - Moj novac
18.32 - Vijesti na drugom
18.55 - Zemlje-ljudi-pustolovine, serija
19.45 - Nitko nije savršen 3., serija
20.10 - Zvezdani ratovi epizoda II
22.27 - Keno rezultati
22.30 - Dr. House, serija
23.20 - Vijesti na drugom
23.30 - Tree Hill 3., serija

07.00 Princeza Sissi
07.25 Klinci s Beverly Hillsa
07.50 Šaljivi kućni video
08.15 Svi vole Raymonda, serija
09.20 VIP DJ, emisija
10.00 Nova lova, TV igra
12.00 Vijesti
12.25 Tanka plava linija, serija
12.50 Sudnica Melani Vukmirice

14.00 Vrtlareva kći, serija
14.50 Oluja, serija
16.00 Zemlja strasti, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.10 Zemlja strasti, serija
18.15 Sudnica Melani Vukmirice
19.15 Dnevnik Nove TV
20.05 Naša mala klinika, serija
21.00 Divlja utrka, igrani film
23.00 Vijesti Nove TV
23.10 Seinfeld, serija
23.40 Tanka plava linija, serija
00.05 JAG, serija
00.55 Loši dečki, igrani film
02.30 Epicentar, talk show
03.30 Dva metra pod zemljom, serija
04.25 Dnevnik Nove TV

06.05 Battle B'Daman
06.25 Medvjedići dobra srca
06.50 Princ iz Bel- Aira
07.20 Fifi i cvjetno društvo
07.35 Puna kuća
08.05 Pod istim krovom
08.30 Bračne vode
08.55 Roseanne
09.25 Sudnica
10.20 Eksploziv
10.50 Big Brother, serija
11.55 Vijesti
12.05 Zabranjena ljubav
12.30 Macho muškarci
13.30 Začin života
14.20 Čarolija
15.20 Princ iz Bel- Aira
15.50 Puna kuća
16.20 Pod istim krovom
16.45 Sam svoj majstor
17.15 Bračne vode
17.45 Sudnica
18.45 Vijesti
19.10 Eksploziv
19.40 Zabranjena ljubav
20.05 Big Brother, serija
21.10 Bibin svijet
21.45 Voditelj uzvraća udarac, igrani film
23.20 Vatrene dečke
00.20 Vijesti
00.35 Big Brother
00.45 Jedan jedini, igrani film
02.05 Vatrene dečke

**SRIJEDA
13.12.2006.**

07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Villa Maria, serija
10.00 - Vijesti
10.05 - Peta dimenzija:
10.30 - Klima, vrijeme, katastrofe - dokumentarna serija
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Treća dob, emisija za umirovljenike
12.00 - Dnevnik
12.30 - Zora, serija
13.15 - Radni ručak
14.15 - Odletjet ću, serija
15.00 - Vijesti
15.10 - Timon i Pumbaa, crtana serija
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Glas domovine
16.35 - Život uživo
17.20 - Vijesti
17.28 - Vrijeme sutra
17.40 - Najslabija karika, kviz
18.20 - Promet danas
18.25 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik
20.10 - Piramida, zabavni program
21.15 - Sudski poziv
21.55 - Otvoreno
22.50 - Vijesti iz kulture
23.00 - Drugi format
23.55 - Vijesti dana
00.05 - Festivali filmovi: Tihi dodir, film
01.40 - Odletjet ću
02.25 - Galactica 1
03.10 - Nitko nije savršen 3.
05.30 - Euromagazin
06.00 - Zora, serija

08.05 - Ninin kutak
08.10 - Magic English
08.55 - Grimmmove bajke, crtana serija
09.35 - Športerica
09.55 - Iznad crte
10.20 - Sjedinica Hrvatskog sabora, prijenos
13.20 - Vijesti na drugom
13.25 - Zvezdani ratovi epizoda II
15.45 - Hrvatska danas
16.00 - Vijesti na drugom
16.10 - Sasvim obični ljudi
16.45 - Tree Hill 3., serija
17.35 - Euromagazin
18.10 - Županijska panorama
18.28 - Vrijeme sutra
18.30 - Moj novac

18.32 - Vijesti na drugom
18.55 - Zemlje-ljudi-pustolovine, dokumentarna serija
19.45 - Nitko nije savršen 3., serija
20.10 - Šesto čulo, film
21.50 - Promet danas
21.55 - Vijesti na drugom
22.10 - Galactica 1., serija
22.55 - 24 sata, hrvatski film
00.10 - Tree Hill 3., serija

07.00 Princeza Sissi
07.25 Klinci s Beverly Hillsa
07.50 Šaljivi kućni video
08.15 Svi vole Raymonda
09.20 VIP DJ, glazbena emisija
10.00 Nova lova, TV igra
12.00 Vijesti
12.25 Tanka plava linija, serija
12.50 Sudnica Melani Vukmirice
14.00 Vrtlareva kći, serija
14.50 Oluja, serija
16.00 Zemlja strasti, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.10 Zemlja strasti, serija
18.15 Sudnica Melani Vukmirice
19.15 Dnevnik Nove TV
20.05 Kviskoteka, kviz
21.05 U sridu, društveno politički magazin
22.15 Vijesti Nove TV
22.25 Novac, business magazin
22.55 Seinfeld, serija
23.25 Will i Grace, serija
23.55 National geographic report
00.00 Tanka plava linija, serija
00.25 JAG, serija
01.15 Sama u tami, igrani film
02.45 U sridu, društveno politički magazin
03.45 Dva metra pod zemljom, serija
04.35 Dnevnik Nove TV

06.05 Battle B'Daman
06.25 Medvjedići dobra srca
06.50 Princ iz Bel- Aira
07.20 Fifi i cvjetno društvo
07.35 Puna kuća
08.05 Pod istim krovom
08.30 Bračne vode
08.55 Roseanne
09.25 Sudnica
10.20 Eksploziv

10.50 Big Brother
11.55 Vijesti, informativna emisija
12.05 Zabranjena ljubav
12.30 Macho muškarci
13.30 Začin života
14.20 Čarolija
15.20 Princ iz Bel- Aira
15.50 Puna kuća
16.20 Pod istim krovom,
16.45 Sam svoj majstor
17.15 Bračne vode
17.45 Sudnica
18.45 Vijesti
19.10 Eksploziv, magazin
19.40 Zabranjena ljubav
20.05 Big Brother
21.10 Kost
22.00 Nestali
22.45 Vatrene dečke
23.45 Vijesti
00.00 Big Brother
00.10 Voditelj uzvraća udarac, igrani film
01.45 Vatrene dečke

**ČETVRTAK
14.12.2006.**

07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Villa Maria, serija
10.00 - Vijesti
10.05 - Peta dimenzija: Špijun s Kelpa
10.30 - Klima, vrijeme, katastrofe - dokumentarna serija
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Hrvatska kulturna baština
11.35 - Heureka, znanstveno-obrazovna emisija
12.00 - Dnevnik
12.30 - Zora, serija
13.15 - Radni ručak
14.15 - Odletjet ću, serija
15.00 - Vijesti
15.10 - Timon i Pumbaa, crtana serija
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Čiribirci, dokumentarna emisija
16.30 - Zdravstveni savjetnik Zaklade Simbex
16.35 - Život uživo
17.27 - Moj novac
17.30 - Vijesti
17.50 - Najslabija karika, kviz
18.35 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik
19.57 - Sport
20.10 - Tko želi biti milijunaš?

21.10 - Brisani prostor
 22.05 - Pola ure kulture
 22.45 - Otvoreno
 23.40 - Vijesti iz kulture
 23.50 - Kritični pacijent, film
 01.40 - Vijesti dana
 01.45 - Odletjet ću, serija
 02.30 - Obitelj Soprano 6., serija
 03.20 - CSI Miami 3., serija
 04.05 - Nitko nije savršen 3. serija
 04.30 - Slobodna zona, kratki dokumentarni film
 04.40 - Pola ure kulture
 05.10 - Brisani prostor
 06.00 - Zora, serija

08.00 - ŽUTOKLJUNAC
 08.40 - Danica
 08.55 - Grimmove bajke, crtana serija
 09.35 - Navrh jezika
 09.55 - Glazbeceda
 10.20 - Sjednica Hrvatskog sabora
 13.20 - Vijesti na drugom
 13.25 - Klub ranoranilaca, film
 15.00 - Pod muškim krovom, serija
 15.20 - M.A.S.H. 5., serija
 15.45 - Hrvatska danas
 16.00 - Vijesti na drugom
 16.10 - Sasvim obični ljudi
 16.45 - Tree Hill 3., serija
 17.35 - Znati živjeti
 18.10 - Županijska panorama
 18.30 - Moj novac
 18.32 - Vijesti na drugom
 18.55 - Zemlje-ljudi-pustolovine, dokumentarna serija
 19.45 - Nitko nije savršen 3., humoristična serija
 20.10 - Tko to tamo pjeva, jugoslavenski film
 21.40 - CSI Miami 3., serija
 22.30 - Vijesti na drugom
 22.40 - Promet danas
 22.45 - Obitelj Soprano 6., serija
 23.35 - Tree Hill 3., serija
 00.20 - Košarka

07.00 Princeza Sissi
 07.25 Klinci s Beverly Hillsa
 07.50 Šaljivi kućni video
 08.15 Svi vole Raymonda, serija
 09.20 VIP DJ, glazbena emisija
 10.00 Nova lova, TV igra

12.00 Vijesti
 12.25 Seinfeld, serija
 12.50 Sudnica Melani Vukmirice
 14.00 Vrtlarova kći, serija
 14.50 Oluja, serija
 16.00 Zemlja strasti, serija
 17.00 Vijesti Nove TV
 17.10 Zemlja strasti, serija
 18.15 Sudnica Melani Vukmirice
 19.15 Dnevnik Nove TV
 20.05 Istraga, kriminalistički magazin
 21.35 Forenzičari u potrazi za istinom, serija
 22.30 Vijesti Nove TV
 22.40 NAVY CIS, serija
 23.40 Seinfeld, serija
 00.10 Putovanja na rubu pameti, serija
 00.40 JAG, serija
 01.30 Diplomatski imunitet, film
 03.00 Novac, business magazin
 03.30 Dva metra pod zemljom, serija

04.20 Dnevnik Nove TV
 06.05 Battle B'Daman
 06.25 Medvjedića dobra srca
 06.50 Princ iz Bel-Aira
 07.20 Fifi i cvjetno društvo
 07.35 Puna kuća
 08.00 Pod istim krovom
 08.30 Bračne vode
 09.00 Roseanne
 09.25 Sudnica
 10.25 Eksploziv
 10.50 Big Brother
 11.55 Vijesti
 12.05 Zabranjena ljubav
 12.30 Macho muškarci
 13.30 Začin života
 14.20 Čarolija
 15.20 Princ iz Bel-Aira
 15.50 Puna kuća
 16.20 Pod istim krovom
 16.45 Sam svoj majstor,
 17.15 Bračne vode
 17.45 Sudnica
 18.45 Vijesti
 19.10 Eksploziv
 19.40 Zabranjena ljubav
 20.05 Big Brother
 21.10 Brodolom života, film
 23.30 Vatrene dečki
 00.30 Vijesti
 00.45 Big Brother
 00.55 Kosti,
 01.40 Nestali
 02.25 Vatrene dečki

TV TJEDNIK NA YU ECO

Emisija na hrvatskome jeziku TV Tjednik emitirat će se u petak 8. prosinca u terminu od 22 i 30 sati na programu YU ECO televizije. Repriza ove emisije je u nedjelju 10. prosinca u 10 i 30 sati

FILM TJEDNA

UHVATI ME AKO MOŽEŠ

(CATCH ME IF YOU CAN)

komedija, 2002.

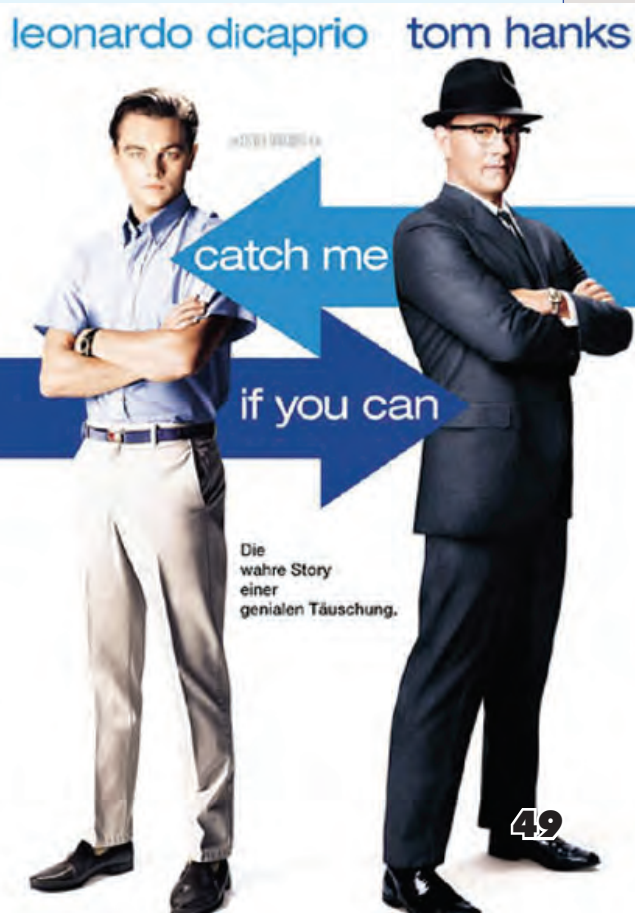
RTL, subota 9.12.2006., 20.05

Ono što je počelo kao igra mačke i miša pretvorilo se u odnos oca i sina, u ovoj istinitoj priči o pretvaranju, varanju i laganju, kroz koju će nas provesti slavni redatelj Steven Spielberg te zvijezde Leonardo DiCaprio i Tom Hanks.

Kako bi pomirio svoje rastavljene roditelje i vratio očev dug poreznoj upravi, srednjoškolarac Frank Abagnale Jr. (Leonardo DiCaprio) bježi iz New Rochellea na Manhattan sa samo 25 dolara. Samo nekoliko godina kasnije, FBI-jev agent Carl Hanratty (Tom Hanks) hapsi Franka u Francuskoj kao jednog od najtraženijih svjetskih prevaranata, koji je različite države institucije i privatne tvrtke ošteti za više od četiri milijuna dolara. Kroz to vrijeme, Frank se pretvarao kako je pilot, liječnik i odvjetnik, a da njegove prevare nisu bili kadri razotkriti ni njegovi najbliži suradnici.

Steven Spielberg nedvojbeno je jedno od najvećih redateljskih imena svih vremena, poznat i po tome što često naizmjenice radi na epskim filmovima o ozbiljnim povijesnim temama, te odmah zatim na uvjetno rečeno lakšim naslovima namijenjenima gledateljskoj zabavi. Izvrsna lepršava komedija 'Uhvati me ako možeš' sasvim sigurno spada u drugu skupinu, ali se i u njoj ističe nešto ozbiljnijim pod-kontekstom dječaka izgubljenog bez obitelji. Istinita priča temeljena na autobiografiji pravog Franka Abagnalea mlađeg, ovo je film neprestanog tempa i neočekivanih prevrata u radnji koji pokazuje kako stvarnost nekada doista jest neobuzdanija od mašte. Sjajno odigranim ulogama Leonarda DiCaprija i Toma Hanksa treba pridodati i zapažene manje nastupe legendarnih Christophera Walkena i Martina Sheena.

Redatelj: Steven Spielberg
 Uloge: Leonardo DiCaprio, Tom Hanks, Christopher Walken, Martin Sheen, Nathalie Baye, Jennifer Garner

»Tvojima se virnima
Gospodine život mijenja
ne oduzima«

Marija I. Ivandekić

1919. – 2006.

Počivala u miru Božjem!

Jelica, Braco, snaja Slavica,
nećake Andreja i Marija

Nama je dovoljno da znate za nas...

FUNERO

Privatno pogrebno poduzeće

- Subotica, Karađorđev put 2,

telefon (danonoćno): (024) 55-44-33

- Horgoš, Borisa Kidriča 7,

telefon (danonoćno): (024) 792-202

Raspored sprovoda i umrlice na

Internetu: www.funero.co.yu

e-mail: funero@funero.co.yu

Mogućnost odloženog plaćanja

Pretplatite se!

TUZEMSTVO

☐ 6 mjeseci – 800 dinara

☐ 1 godina – 1.500 dinara

Dostavite nam kopiju uplatnice i
popunite adresu na koju želite da
Vam stiže "Hrvatska riječ" svakog tjedna.

INOZEMSTVO

☐ 1 godina – 70 EUR,

SWIFT: VIBUNOS22
VOJVOĐANSKA BANKA
AD MS I IL, SUBOTICA
IBAN: CS7335500000200292421
NIU, Hrvatska riječ,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica.

Hrvatska riječ

Ime i prezime:

Ulica i broj:

Mjesto i zemlja:

Telefon i e-mail:

Ovu narudžbenicu i uplatnicu pošaljite na adresu uredništva:

NIU "Hrvatska riječ", Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Uplatni izvršiti na broj žiro računa 355-1023208-69

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE
"URNA"
A.D.-d.o.o.

Trg žrtava fašizma br. 1

PREDUZEĆE ZA PRODAJU
POGREBNE OPREME
PREVOZ I CEREMONIJAL
SAHRANE

Tel.: 024/558-011

Cvečara:
Tel.: 024/557-130

Subotica-trans

SUBOTICA-TRANS obavlja putnike na međunarodnoj autobusnoj liniji, Subotica - Zagreb,
važe cijene prijevoza s nizom pogodnosti:

- djeca do 6 godina voze se besplatno

- djeca od 6 do 12 godina imaju popust 50% (cijena povratne karte iznosi 1.225 din.)

- studenti uz prikaz studentske legitimacije (koje se dobije na autobusnoj stanici) uživaju popust od 20% (povratna karta je 3.332din., a u jednom pravcu 1.960 din.)

POPUSTI VAŽE ISKLJUČIVO ZA DIREKTNU LINIJU OD SUBOTICE DO ZAGREBA U OBA PRAVCA I VAŽE 30 DANA.

VAŠ SUBOTICA-TRANS

agria

AGRIA D.O.O. SUBOTICA
PROIZVODNJA SIJAČICA I
REZERVNIH DIJELOVA
SUBOTICA, BARANJSKA 23
tel. i fax: 024-561-553
e-mail: agria@suonline.net

**Zlatna medalja
za kvalitetu 2005.**

TippNet

Pravi izbor

www.tippnet.co.yu Tel.: 555-765 E-mail: support@tippnet.co.yu

**GODIŠNJI KONCERT DJEČJIH SKUPINA ANSAMBLA NARODNIH
PLESOVA I PJEŠAMA HKC «BUNJEVAČKO KOLO» IZ SUBOTICE**

